

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΤΑΜΕΙΑ, ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ
ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Ε

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΟΞΑΝΑ ΛΑΣΙΝΑ
ΑΜ: 431/2003/127
ΕΤΟΣ 4^ο ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΧΡ. ΣΑΤΛΑΝΗΣ
ΣΥΝΕΙΣΗΓΗΤΕΣ: Κ. ΜΑΓΚΛΙΒΕΡΑΣ ΚΑΙ Γ. ΣΕΪΜΕΝΗΣ

ΡΟΔΟΣ 15/6/2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Πρόλογος	1
Προϋπολογισμός της Ε.Κ	4
Διαρθρωτικά Ταμεία	8
Στόχοι Προτεραιότητας για την περίοδο 2000-2006	10
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο(ΕΚΤ)	11
•Προγράμματα Παιδείας και Κατάρτισης	14
•Πολιτιστικά Προγράμματα	15
•Χαρακτηριστικά Παραδείγματα Χρηματοδότησης του ΕΚΤ	17
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	21
•Χαρακτηριστικά Παραδείγματα Χρηματοδότησης του ΕΤΠΑ	24
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ)	28
Χαρακτηριστικά Παραδείγματα του ΕΓΤΠΕ	32
Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας	36
Ταμείο Συνοχής	41
Ταμείο Αλληλεγγύης της Ε.Ε	43
•Χαρακτηριστικά Παραδείγματα Χρηματοδότησης Ταμείου Αλληλεγγύης	45
Γενικές Αρχές Λειτουργίας των Διαρθρωτικών Ταμείων	47
Λειτουργία των Διαρθρωτικών Ταμείων	49
Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης	49
Διαδικασία Χρηματοδότησης	
•Δημιουργία Αίτησης	51

•Έλεγχοι επί των στοιχείων Αίτησης	51
•Ολοκλήρωση και αποστολή της Αίτησης	52
•Διαχείριση, Παρακολούθηση και Αξιολόγηση	52
•Πιστοποίηση των Δαπανών	53
•Δημοσιονομικές Διορθώσεις	55
•Πληροφόρηση και Δημοσιότητα σχετικά με τις παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων	58
Κοινοτικές Πρωτοβουλίες	63
•INTERREG III	65
•URBAN II	67
•LEADER +	72
•EQUAL	75
Στατιστικά Στοιχεία	79
ΜΕΡΟΣ Β´	
Νέοι Στόχοι των Διαρθρωτικών Ταμείων	80
Διαρθρωτικά Ταμεία 2007-2013	83
•Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο(ΕΚΤ)	87
•Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	89
Τα νέα Ταμεία	
•Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων(ΕΓΓΕ)	92
•Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης(ΕΓΤΑΑ)	93
•Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση	96
Ελλάδα από τα ΜΟΠ στο Δ´Κοινοτικό Πλαίσιο	98
Τι ποσά δικαιούνταν να εισπράττει η Ελλάδα και πόσα τελικά εισέπραττε	99
Επίλογος	103

Παραρτήματα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κάθε φορά που γίνεται λόγος για την Ευρωπαϊκή Ένωση συνειρμικά η σκέψη του καθενός μας πηγαίνει σε όρους όπως «Χρηματοδότηση, ενισχύσεις,

Ευρωπαϊκά Ταμεία ,Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης,»κ.ο.κ., και όχι άδικα, καθώς κάθε χρόνο ένα καθόλου ευκαταφρόνητο χρηματικό ποσό διατίθεται από την Ε.Ε σε μια μεγάλη γκάμα δραστηριοτήτων, ενεργειών και πολιτικών κάθε μορφής.

Όλοι αναμφισβήτητα έχουμε παρατηρήσει πινακίδες αναρτημένες στους δρόμους, διαφημίσεις στην τηλεόραση και αφίσες οι οποίες αναφέρονται στην συγχρηματοδότηση,την οικονομική συνεισφορά της Ε.Ε.

Αυτή ήταν ουσιαστικά και η γενεσιουργός δύναμη για την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας. Μια επίσκεψη στο μετρό των Αθηνών ήταν η αιτία να προκύψουν πολλές ερωτήσεις κάτι που είχε ως φυσικό επακόλουθο την επιθυμία εξεύρεσης απαντήσεων σε αυτές.

Ερωτήσεις όπως:Τι επιδιώκει η Ε.Ε με τις χρηματοδοτήσεις; Ποια είναι τα Ευρωπαϊκά Ταμεία;Ποιες είναι οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες και τι σχέση έχουν με τα Ταμεία;Τι είναι τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης και τι εξυπηρετούν;Και πολλές τέτοιου είδους ερωτήσεις. Έτσι λοιπόν, η συγκεκριμένη εργασία επιχειρεί να απαντήσει σε αυτές τις ερωτήσεις χωρίς να υποκαταστήσει ή να αντιπαραστήσει την αυθεντικότητα του χώρου και του φορέα όπου περιέχονται τα αυθεντικά κείμενα, δηλαδή την Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και την Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αντίστοιχα. Μέσω της εργασίας επιδιώκεται μια αξιότιμη προσπάθεια προσέγγισης του ζητήματος με εγκυρότητα και αξιοπιστία, μακριά από διαστρεβλώσεις και παρανοήσεις.

Οι διαρθρωτικές πολιτικές και η πολιτική συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν ως στόχο τη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στο έδαφος της Κοινότητας. Συνοδεύουν τις εθνικές και περιφερειακές πολιτικές στις περιφέρειες που αντιμετωπίζουν προβλήματα, καθώς και τη δράση τους στην αγορά και την απασχόληση. Παρά το γεγονός ότι τα κράτη μέλη έχουν την ευθύνη για τον καθορισμό των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων τους, η Κοινότητα καθορίζει τις γενικές κατευθύνσεις τις οποίες θα πρέπει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη, δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, ως συγχρηματοδότης των προγραμμάτων, έχει δικαίωμα να εξετάζει τις παρεμβάσεις.Πρωτεύει την κοινοτική διάσταση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.Τα κύρια μέσα της πολιτικής συνοχής είναι τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Τα Ταμεία παρεμβαίνουν ως συμπλήρωμα των εθνικών δράσεων,συμπεριλαμβανομένων των δράσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη συνέπεια των παρεμβάσεων των Ταμείων αναφορικά με τις δράσεις, τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της Κοινότητας και τη συμπληρωματικότητα με άλλα Κοινοτικά Χρηματοδοτικά Μέσα. Τα Ταμεία αυτά είναι 5 και τα αναφέρουμε συνοπτικά:

Το πρώτο είναι το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)**,το οποίο δημιουργήθηκε το 1975 για τη χρηματοδοτική υποστήριξη των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης υπέρ των μειονεκτικών περιφερειών. Στόχος του είναι να συμβάλει στη μείωση των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων (ανάπτυξης και βιοτικού επιπέδου) μεταξύ των περιφερειών της Ένωσης. Χρηματοδοτεί υποδομές, παραγωγικές επενδύσεις για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης και βοηθειών στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις. Αντιστοιχεί στο 49% του συνόλου των δράσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων.Είναι ουσιαστικά εκείνο που εξαλείφει τις περιφερειακές ανισότητες και ανασυγκροτεί τις περιφέρειες.

Το δεύτερο Ταμείο είναι το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο(ΕΚΤ)**. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ευνοεί την εισχώρηση των άνεργων και των μη ευνοημένων ομάδων εργαζομένων, ειδικότερα διά της χρηματοδότησης δραστηριοτήτων κατάρτισης και συστημάτων υποστήριξης της απασχόλησης. Αντιστοιχεί στο 30% του συνόλου των δράσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων.Το ΕΚΤ συμβάλλει στην ανάπτυξη ενεργού και ειδικευμένου εργατικού δυναμικού στο οποίο εφαρμόζονται αρχές που δεν εισάγουν διακρίσεις.

Το τρίτο Ταμείο είναι το **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων(ΕΓΤΠΕ)**. Το τμήμα "Εγγυήσεις" του Ταμείου χρηματοδοτεί συγκεκριμένα τις δαπάνες της κοινής οργάνωσης γεωργικών αγορών, τις ενέργειες στο χώρο της αγροτικής ανάπτυξης, οι οποίες συνοδεύουν τη στήριξη των αγορών και τα αγροτικά μέτρα εκτός των περιφερειών του Στόχου1, δαπάνες ορισμένων κτηνιατρικών μέτρων, καθώς και ενέργειες πληροφόρησης με αντικείμενο την ΚΑΠ.

Το τμήμα "Προσανατολισμός" χρηματοδοτεί τις λοιπές δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης (εκείνες που δεν χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις).

Το τέταρτο Ταμείο είναι το **Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας(ΧΜΠΑ)**.Το Χρηματοδοτικό Μέσο για τον Προσανατολισμό της Αλιείας αναφέρεται στην προσαρμογή και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών του τομέα της Αλιείας. Στηρίζει δράσεις στους τομείς της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών-παρέχοντας,για παράδειγμα, βοήθεια σε προγράμματα διαφοροποίησης απαραίτητα λόγω της μείωσης των αποθεμάτων ιχθύων-καθώς και στους τομείς της μεταποίησης και της εμπορίας προϊόντων.

Το πέμπτο Ταμείο που δημιουργήθηκε το 1993 είναι το **Ταμείο Συνοχής**, για να υποστηρίξει τα λιγότερα ακμάζοντα ευρωπαϊκά κράτη όπως την Ισπανία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία για να επιτύχουν τα κριτήρια σύγκλισης. Αυτό το ταμείο ενδιαφέρει το σύνολο της επικράτειας και χρηματοδοτεί μεγάλα έργα κυρίως σε θέματα μεταφορών και υποδομών. Το Ταμείο αυτό έχει συμπληρωματική δράση εκείνης των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Στην εργασία αυτή εκτός των πέντε κύριων Ταμείων αναφέρεται και το Ταμείο Αλληλεγγύης, ένα Ταμείο που παρέχει ταχεία χρηματοδοτική ενίσχυση στον πληθυσμό περιοχών που πλήττονται από φυσικές καταστροφές.Η σημασία αυτού του Ταμείου είναι αρκετά μεγάλη και για τον λόγο αυτόν θεωρήσαμε απαραίτητο να το αναφέρουμε.

Ποσοστό 5% των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων προορίζεται για τις λεγόμενες Κοινοτικές Πρωτοβουλίες,ή για ειδικά καινοτόμα σχέδια, τα οποία είναι διεθνικά προγράμματα που έχουν κοινούς στόχους για όλες τις επιλέξιμες περιοχές και επιδιώκουν να επιλύσουν προβλήματα που έχουν ιδιαίτερες κοινοτικές επιπτώσεις.Για την περίοδο 2000-2006 θεσπίστηκαν 4 τέτοιες δράσεις.

Η πρώτη δράση είναι η Κοινοτική Πρωτοβουλία **URBAN II** χρηματοδοτείται αποκλειστικά από το ΕΤΠΑ, το οποίο καθορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για την ανάληψη κοινοτικής πρωτοβουλίας που αφορά την οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση πόλεων και οικισμών σε κρίση, έτσι ώστε να προωθηθεί η αειφόρος αστική ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο αυτό, οι στόχοι της νέας Κοινοτικής Πρωτοβουλίας είναι:

η προώθηση της διαμόρφωσης και εφαρμογής ιδιαίτερα καινοτόμων στρατηγικών για την αειφόρο οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση μικρού

και μεσαίου μεγέθους κωμοπόλεων και πόλεων ή μειονεκτικών αστικών περιοχών σε μεγαλύτερες πόλεις, η ενίσχυση και η ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών σε σχέση με την αειφόρο αστική αναζωογόνηση και ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η δεύτερη Πρωτοβουλία είναι η **EQUAL** που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Η Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL σχεδιάστηκε για να ενισχύσει την Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης. Είναι ένα Πεδίο Πειραματισμού πάνω σε νέες μορφές συνεργασίας σε τοπικό, εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο την αντιμετώπιση των διακρίσεων και των ανισοτήτων στην αγορά εργασίας.

Η τρίτη είναι η Κοινοτική Πρωτοβουλία **LEADER+** είναι η πρωτοβουλία του αγροτικού τομέα κατά την 3η προγραμματική περίοδο (2000 – 2006). Η κοινοτική αυτή πρωτοβουλία έχει ως κύριο στόχο την ολοκληρωμένη, υψηλής ποιότητας, αειφόρο ανάπτυξη της υπαίθρου.

Τέλος η τέταρτη Κοινοτική πρωτοβουλία είναι το **INTERREG III** που αποτελείται από 3 σκέλη: Διασυνοριακή συνεργασία (σκέλος "Α"): προώθηση της ολοκληρωμένης περιφερειακής ανάπτυξης μεταξύ παραμεθωρίων περιφερειών, τη Διεθνική συνεργασία (σκέλος "Β"): συμβολή στην αρμονική εδαφική ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κοινότητα καθώς και με τις υποψήφια για προσχώρηση χώρες και τις λοιπές γειτονικές χώρες και τη Διαπεριφερειακή συνεργασία (σκέλος "Γ"): προώθηση της διεθνικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας η οποία αποσκοπεί στη βελτίωση των πολιτικών και τεχνικών περιφερειακής ανάπτυξης. Η εφαρμογή της πρωτοβουλίας θα πρέπει να τηρεί τους γενικούς στόχους των Διαρθρωτικών Ταμείων (δημιουργία θέσεων απασχόλησης, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, υποστήριξη της αειφόρου ανάπτυξης και της ισότητας των ευκαιριών) και εκείνους των άλλων κοινοτικών πολιτικών. Το ΕΤΠΑ που χρηματοδοτεί στο πλαίσιο της INTERREG επιλέξιμα μέτρα δυνάμει του ΕΓΤΠΕ, του ΕΚΤ και του ΧΜΠΑ.

Τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης(ΚΠΣ) αποτελούν θεσμοθετημένο πλαίσιο, στο οποίο περιγράφονται τα όργανα και οι διαδικασίες για την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία. Είναι απαραίτητα για την ομαλή χρηματοδοτική ροή. Ως προς το θέμα των στόχων αυτό που μπορούμε να πούμε είναι ότι είναι κοινοί για όλα τα Ταμεία, είναι εκείνα που προσδιορίζουν τις προτεραιότητες της Ε.Ε. Το χρονικό διάστημα 1994-1999 υπήρχαν 6 στόχοι οι οποίοι το χρονικό διάστημα 2000-2006 μετατράπηκαν σε 3 και το διάστημα 2007-2013 παρέμειναν 3 αλλά άλλαξαν την υπόστασή τους.

Για την καλύτερη κατανόηση του ζητήματος, η εργασία χωρίζεται σε δύο μέρη, το πρώτο μέρος καλύπτει το διάστημα από το 2000 έως το 2006 και το δεύτερο μέρος από το 2007 έως το 2013.

Το διάστημα από το 2000-2006 παρουσιάζει τα Ταμεία στην μορφή που υπήρχαν μέχρι και πέρυσι, τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες και τους στόχους που ίσχυαν για την περίοδο αυτή. Το διάστημα 2007-2013 αποτελεί χρονικό σταθμό για την Ε.Ε, καθώς αποτελεί την αρχή μιας Νέας Προγραμματικής Περιόδου, το Δ' ΚΠΣ ή διαφορετικά Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς(ΕΣΠΑ). Μεγαλύτερη ανάπτυξη και εργασίες για όλες τις περιοχές και πόλεις της Ε.Ε-αυτή θα είναι η βάση της συνοχής και των οργάνων για την περίοδο αυτή.

Για την περίοδο 2007-2013 παρουσιάζονται 3 Ταμεία το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής. Ο λόγος παρουσίας των τριών αυτών Ταμείων είναι το γεγονός ότι το ΕΣΠΑ προβλέπει τη συρρίκνωση των Ταμείων που ίσχυαν το 2006 από πέντε σε τρία. Εξάλλου με την επιφύλαξη του άρθ.162, το Συμβούλιο δεν αποκλείει το γεγονός που μπορεί να επιφέρει συνένωση των Ταμείων.

Βέβαια δεν πρέπει να παραβλεφθεί και η ίδρυση νέων Ταμείων. Δύο νέα Ταμεία που η χρηματοδότηση τους υπάγεται στην Κοινή Γεωργική Πολιτική είναι το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων(ΕΓΓΤΕ) και Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης(ΕΓΤΑΑ). Και το τρίτο Ταμείο, ιδιαίτερα ενδιαφέρον, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, το οποίο θα συμβάλει στην επανένταξη στην αγορά εργασίας εργαζομένων που έχασαν την θέση τους λόγω αλλαγών στο διεθνές σύστημα. Καθώς επίσης και των επιχειρήσεων που υπέστησαν ζημία λόγω της νέας τάξης πραγμάτων.

ΜΕΡΟΣ Α΄ **ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Ε.Κ**

*¹Η εφαρμογή πολλών κοινών πολιτικών απαιτεί, πράγματι, όχι μόνον νομικά αλλά και οικονομικά μέσα. Η πραγματοποίηση των περισσότερων κοινών πολιτικών απαιτεί ένα μείγμα νομικών και οικονομικών μέτρων. Π.χ οι κοινές πολιτικές στους τομείς της περιφερειακής ανάπτυξης, της εκπαίδευσης ή της ενίσχυσης σε υπανάπτυκτες χώρες θα ήταν πολύ περιορισμένες χωρίς την κοινοτική χρηματοδότηση των κοινών προγραμμάτων τους. Δεν θα υπήρχαν κοινές πολιτικές γεωργίας και αλιείας, όπως τις γνωρίζουμε, χωρίς κοινή ενίσχυση των τιμών ή και των εισοδημάτων. Είναι θέμα πολιτικής εκτίμησης εάν πρέπει να υπάρχει περισσότερη ή λιγότερη κοινή χρηματοδότηση αυτής ή εκείνης της πολιτικής της κοινής πολιτικής. Αυτή η εκτίμηση γίνεται κάθε χρόνο από πολιτικούς των κρατών μελών στους κόλπους του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με βάση τις τεχνικές εκθέσεις και τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το αποτέλεσμα αυτής της πολυεθνικής πολιτικής διαβούλευσης καταγράφεται στον κοινοτικό προϋπολογισμό.

*²Όπως όλους τους προϋπολογισμούς έτσι και τον προϋπολογισμό της ΕΚ, τον συνθέτουν τα έσοδα και οι δαπάνες του, που καθορίζονται με την πάγια νομοθεσία και τις αποφάσεις των οργάνων της. Και όπως με τον κρατικό προϋπολογισμό καθορίζεται η διαχείριση των εσόδων και των δαπανών του κράτους, έτσι και με τον προϋπολογισμό της ΕΚ καθορίζεται η διαχείριση των εσόδων και των δαπανών της Κοινότητας. Το ίδιο γίνεται με τους προϋπολογισμούς των Δήμων, των Κοινοτήτων και με τον προϋπολογισμό Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Σωματείων, Ταμείων κλπ.

Καλύτερα θα έλεγε κανείς ότι ο προϋπολογισμός της ΕΚ αποτελεί ένα είδος ταμειακού προγραμματισμού, που δείχνει από τη μια μεριά τις εισπράξεις των εσόδων της κατά πηγές προέλευσης και από την άλλη τις πληρωμές της κατά κατηγορία προορισμού. Οι πηγές προέλευσης των Κοινοτικών πόρων που συνιστούν το σκέλος των εσόδων της ΕΚ, είναι οι παρακάτω:

1)*³Δασμοί που πλήρωναν τα κράτη-μέλη όταν εισάγουν προϊόντα από το εξωτερικό της Κοινότητας. Δηλαδή όταν εισάγουν προϊόντα από χώρες που δεν είναι μέλη της ΕΚ.

2) Από γεωργικές εισφορές που εισπράττονται στα εξωτερικά σύνορα της ΕΟΚ, για να ευθυγραμμιστούν οι κοινοτικές τιμές των εισαγόμενων γεωργικών προϊόντων. (*⁴γεωργικά τέλη, πριμ και άλλοι δασμοί, οι οποίοι εισπράττονται για το εμπόριο με χώρες μη μέλη στο πλαίσιο της ΚΓΠ). *⁵Με στόχο την εξίσωση των τιμών, όταν οι τιμές των κοινοτικών γεωργικών προϊόντων είναι υψηλότερες από εκείνες των τρίτων χωρών, ώστε να προστατευθεί η κοινοτική γεωργική παραγωγή έναντι φθηνότερων προϊόντων.

*¹ Ευρωπαϊκή Ένωση δίκαιο, οικονομία, πολιτική. Ν. Μούσης. Εκδ. Παπαζήση. Σελ. 37

*² Οι νέοι θεσμοί της διοίκησης και της Ελληνικής αγοράς στην Ευρώπη του Μάαστριχτ και της Λευκής Βίβλου. Α. Δ. Τσιμπούκη. Αθήνα 1998. Σελ. 465

*³ Το ποσοστό των λεγόμενων παραδοσιακών ιδίων πόρων-κυρίως τελωνειακοί δασμοί και γεωργικά τέλη –που παρακρατούν τα κράτη μέλη για να καλύψουν τις δαπάνες εισπαραγωγής αυξήθηκαν από 10 σε 25% των εισπαραττομένων ποσών από το 2001. Ν. Μούσης

*⁴ Neill Nugent. Πολιτική και διακυβέρνηση στη Ε.Ε. Εκδ. Σαββάλας Αθήνα 2004. Σελ. 499

*⁵ Θεμελιώδεις έννοιες και διαστάσεις της Διεθνούς και Ευρωπαϊκής έννομης τάξης. Χρ. Σατλάνης. Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα. Αθήνα Κομοτηνή 2005. Σελ. 631

Στις εισφορές αυτές που πρέπει να προστεθούν και εκείνες των παραγωγών ζάχαρης και ισογλυκόζης των χωρών της ΕΚ για πλεονάζουσες ποσότητες

που παράγουν πέρα από τις κοινοτικές ανάγκες.(Οπότε με τις εισφορές αυτές περιορίζεται η δημιουργία πλεονασμάτων).

3)Ποσοστά του ΦΠΑ που εισπράττουν τα κράτη-μέλη στο εσωτερικό που δεν υπερβαίνουν το 53% του ΑΕΠ κάθε χώρας.Δηλαδή ένα μέρος των φορολογικών εσόδων του κάθε κράτους-μέλους μεταφέρεται στην πίστωση Κοινοτικών Λογαριασμών.*Είναι η εφαρμογή ομοιόμορφου συντελεστή στη βάση υπολογισμού του ΦΠΑ, ο οποίος καθορίζεται με τυποποιημένο τρόπο για τα κράτη μέλη.

4)Ένα ποσοστό που κυμαίνεται από 1,4%επί του ΑΕΠ κάθε κράτους μέλους.*⁶Είναι η εφαρμογή ενός ποσοστού σε μια βάση που θα αντιπροσωπεύει το άθροισμα των ΑΕΠ των κρατών μελών σε τιμές αγοράς. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται στο πλαίσιο της δημοσιονομικής διαδικασίας βάσει του συνόλου όλων των άλλων εσόδων και των συνολικών δαπανών που έχουν συμφωνηθεί.

5)Από διάφορα έσοδα που προέρχονται κατά τη διαχείριση εσωκοινοτικών δοσοληψιών(επιδοτήσεις, ανεκτέλεστα προγράμματα, πονικές ρήτρες, κλπ)

6)Εισφορές για κάλυψη ανοιγμάτων του κοινοτικού προϋπολογισμού

7)Λοιπές συνεισφορές και επιστροφές εκτός κοινοτικού προϋπολογισμού

Ο προϋπολογισμός της ΕΚ είναι ένα μέσο εξυπηρέτησης των κοινοτικών σκοπών για τους οποίους ιδρύθηκε και λειτουργεί.

Οι σκοποί αυτοί εξυπηρετούνται μέσα από προγράμματα που καταρτίζουν οι Κοινοτικές Αρχές με τις υπηρεσίες τους, τα οποία χρηματοδοτούνται από τα Κοινοτικά Έσοδα τα οποία διαχειρίζονται τα Κοινοτικά Ταμεία που είναι το ΕΤΠΑ,το ΕΚΤ,ΕΓΤΠΕ, ΧΜΠΑ (καθώς και το Ταμείο Ευρωπαϊκής Συνοχής που άρχισε να λειτουργεί με την έναρξη της Ενιαίας Ευρωπαϊκής αγοράς 1993).

Κάθε ένα από τα Ταμεία αυτά χρηματοδοτεί στόχους προγραμμάτων που είναι ενταγμένα στον ευρύτερο κοινωνικό,οικονομικό και γεωργικό τομέα,

Ειδικότερα οι χρηματοδοτήσεις αυτές καλύπτουν προγράμματα των παρακάτω τομέων:

1)*⁷Δαπάνες για τη γεωργία και την αλιεία

2)Δαπάνες για την περιφερειακή πολιτική ανάπτυξης(διαρθρωτικές ενέργειες). Τα φτωχότερα κράτη –μέλη, και πιο συγκεκριμένα φτωχότερες περιφέρειες των φτωχότερων καρτών μελών, είναι οι κύριοι δικαιούχοι των διαρθρωτικών ενεργειών.

3)Δαπάνες για την Κοινωνική Ανάπτυξη(ΕΚΤ)

4)Δαπάνες για έρευνα, ενέργεια, βιομηχανία, περιβάλλον και μεταφορές και την τεχνολογική ανάπτυξη(εσωτερικές πολιτικές)

5)Δαπάνες συνεργασίας για την ανάπτυξη

6)Δαπάνες διάφορες(προενταξιακή ενίσχυση, παροχή βοήθειαςσε κράτη Μεσογείου,Μ.Ανατολής, Βαλκανίων και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, σε αναπτυσσόμενες χώρες στη Λατινική Αμερική και στην Ασία και σε ανθρωπιστική βοήθεια, και σε παροχή έκτακτης βοήθειας)

7)Δαπάνες λειτουργίας(διοίκηση)

Παρατίθεται ακόλουθος κοινοτικός προϋπολογισμός για την καλύτερη

*⁶Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ε.Ε.Αθήνα 2004.Εκδ.Σαββάλας.Σελ.499

*⁷Πολιτική και διακυβέρνηση στην Ε.Ε.Αθήνα 2004.Εκδ.Σαββάλας.Σελ.503

κατανόηση του όλου θέματος και περισσότερο για να σταματήσει η καλλιεργούμενη και μεταφερόμενη αντίληψη, ότι η ΕΚ είναι κάποια πηγή που

παράγει βοήθεια και προσφέρει δωρεάν χρηματοδοτήσεις στα κράτη μέλη της.

*⁸Πάνω από 90% των εσόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανακατανέμονται στα κράτη μέλη και χρησιμεύουν στη χρηματοδότηση των διαφόρων κοινών πολιτικών (αναδιανεμητική λειτουργία του κοινοτικού προϋπολογισμού).

Η διαδικασία κατάρτισης του κοινοτικού προϋπολογισμού ακολουθεί τα παρακάτω στάδια:

Η Επιτροπή καταρτίζει ένα προσχέδιο προϋπολογισμού που βασίζεται στις ανάγκες της Κοινότητας και των οργάνων της καθώς και σε προοπτικές, για τις πολυετείς δαπάνες που έχουν εγκριθεί. Το προσχέδιο διαβιβάζεται στο Συμβούλιο των Υπουργών που διαμορφώνει τον τελικό προϋπολογισμό της Κοινότητας.

Έτσι ο Κοινοτικός προϋπολογισμός γίνεται όργανο διαχείρισης και χρηματοδότησης έργων στις χώρες μέλη της ΕΚ και ένα πλαίσιο επιβολής δημοσιονομικής πολιτικής και πειθαρχίας από μέρους των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Κοινότητας, τόσο στις σχέσεις τους με τις Κοινοτικές Αρχές όσο και στο εσωτερικό των χωρών τους. Γιατί τόσο η είσπραξη των εσόδων του κοινοτικού προϋπολογισμού όσο και οι δαπάνες του συνδέονται οργανικά και λειτουργικά με τους εθνικούς προϋπολογισμούς.

Γίνεται δηλαδή, από τη μια μεριά εκχώρηση μέρους εθνικών εσόδων προς την Κοινότητα από μέρους των κρατών μελών, τα οποία συγκροτούν τα έσοδα του κοινοτικού προϋπολογισμού.

Ενώ από την άλλη μεριά γίνεται μεταβίβαση από τα έσοδα αυτά στα κράτη-μέλη, που συνθέτουν τις*⁹δαπάνες του κοινοτικού προϋπολογισμού μέσω των κοινοτικών Ταμείων που προαναφέρθηκαν και με βάση προγραμματισμένες και αποφασισμένες από τα κοινοτικά όργανα προϋποθέσεις.

Όταν προϋπολογίζονται έσοδα από τις δημοσιονομικές υπηρεσίες των κρατών μελών της Κοινότητας, αυτά εγγράφονται στο σκέλος των Εσόδων των προϋπολογισμών τους ενώ οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες στο σκέλος των Δαπανών.

Στη συνέχεια το μέρος εκείνο των εσόδων που έχουν εκχωρηθεί στην Κοινότητα μεταφέρονται σαν δαπάνες των Εθνικών προϋπολογισμών.

Η συμμετοχή των Κοινοτικών Ταμείων στις συγχρηματοδοτήσεις προγραμμάτων των κρατών μελών εξαρτάται από το επίπεδο του ΑΕΠ που πραγματοποιούν οι χρηματοδοτούμενες χώρες και οπωσδήποτε δεν σχετίζονται ποσοτικά οι εισφορές-τακτικές ή έκτακτες-των κρατών μελών της Κοινότητας.

*⁸Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ε.Ε. Neil Nugent. Εκδ. Σαββάλας Σελ.499

*⁹Από ένα σύνολο 99,6 δισεκατ. ευρώ σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού 2004, 44,8 δισεκατ. (σχεδόν 45%) προορίζονταν για την κοινή γεωργική πολιτική, 34,3 δισεκατ. ευρώ (34,4%) για τις διαρθρωτικές δραστηριότητες, 7 δισεκ. (7%) για τις άλλες εσωτερικές πολιτικές, 5,2 δισεκ. για τις εξωτερικές δραστηριότητες της Ένωσης, 6 δισεκ. (6%) για τις διοικητικές δαπάνες και το υπόλοιπο για τα αποθέματα και τις εγγυήσεις. Ν Μούσης. Ευρωπαϊκή Ένωση. Σελ.38

*¹⁰Η οικονομική και κοινωνική συνοχή αποτελεί, από αρκετά έτη, έναν από τους στόχους προτεραιότητας της ΕΕ. Πράγματι, προωθώντας τη συνοχή, η Ένωση ευνοεί την αρμονική, ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και στην κατάργηση των ανισοτήτων μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Για να αποφέρει αποτελέσματα η προσπάθεια οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, η Επιτροπή δημιούργησε χρηματοδοτικά μέσα: τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής. Τα ταμεία αυτά χρησιμεύουν για την συγχρηματοδότηση στα κράτη μέλη των περιφερειακών ή οριζοντίων Παρεμβάσεων.

Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία αποτελούν τους κυριότερους μηχανισμούς και τα ουσιαστικότερα όργανα παρέμβασης που διαθέτει η Ένωση για την προώθηση του στόχου της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

Οι παρεμβάσεις τους στοχεύουν, ειδικότερα, στη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων, βελτιώνοντας τις οικονομικές διαρθρώσεις εκείνων των περιφερειών της Κοινότητας που παρουσιάζουν υστέρηση ως προς την ανάπτυξή τους. Για το σκοπό αυτό τα Διαρθρωτικά Ταμεία συγχρηματοδοτούν μαζί με τα κράτη μέλη αναπτυξιακές δράσεις που εμπίπτουν στο πλαίσιο λειτουργίας τους και καθορίζονται από κοινού με τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών. Η ανάγκη παρέμβασης αυτών των Ταμείων είναι απόλυτα επιβεβλημένη, αν αναλογισθεί κανείς ότι η ένωση οικοδομείται επί της αρχής της κοινοτικής αλληλεγγύης, και ότι ακόμη και σήμερα το πρόβλημα των περιφερειακών ανισοτήτων συνεχίζει να υφίσταται αμείωτο.

Το*¹¹**Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο(ΕΚΤ)**αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο της Ε.Ε για την προώθηση της ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων.Είναι το ένα από τα τέσσερα διαρθρωτικά Ταμεία που παρέχουν χρηματοδοτική υποστήριξη στα κρατη μέλη για την μείωση των διαφορών τόσο μεταξύ των ευρωπαϊών πολιτών όσον αφορά την απασχόλησή τους, όσο και των αποκλίσεων ανάπτυξης ανάμεσα στις διάφορες ευρωπαϊκές περιφέρειες.Το ΕΚΤ ιδρύθηκε για να εξυπηρετήσει την βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης των εργαζομένων μέσα στην εσωτερική αγορά και για την, κατ'αυτόν τον τρόπο,συμβολή στην ανύψωση του βιοτικού επιπέδου.Το Ταμείο αυτό έχει ως στόχο να προωθεί μέσα στην Κοινότητα τις δυνατότητες απασχόλησης και τη γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα των εργαζομένων και να διευκολύνει την προσαρμογή στις μεταλλαγές της βιομηχανίας και στις αλλαγές των συστημάτων παραγωγής,ιδίως μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης και του επαγγελματικού αναπροσανατολισμού.

*¹⁰Η Ευρωπαϊκή Ένωση .Ένα σύντομο οδοιπορικό στην ιστορία, τους θεσμούς και τις βασικές πολιτικές της.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Γραφείο για την Ελλάδα

Κείμενα: Νίκος Κωστίσης.Αθήνα 1998 Σελ.47

*¹¹Ερμηνεία Συνθηκών για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου. Β.Σκουρής.Εκδ.Σάκκουλα.Αθήνα-Κομοτηνή 2003.Σελ.1049 (Ιωαννίδου)

Τα άλλα τρία μέσα ενίσχυσης της ανάπτυξης για τα κράτη μέλη, είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης(ΕΤΠΑ),το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων(ΕΓΤΠΕ) και το Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας(ΧΜΠΑ) που δημιουργήθηκαν σταδιακά κατά την διάρκεια της οικοδόμησης της Ευρώπης και της άφιξης νέων κρατών.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης(ΕΤΠΑ) συμβάλλει στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Κοινότητα, μέσω συμμετοχής στην ανάπτυξη και στη διαρθρωτική αναπροσαρμογή των περιοχών που παρουσιάζουν καθυστέρηση στην ανάπτυξή τους καθώς και στη μετατροπή των βιομηχανικών περιοχών που βρίσκονται σε παρακμή.

Το*¹²Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), έχει τους ακόλουθους στόχους-την ενίσχυση και την αναδιοργάνωση των γεωργικών διαρθρώσεων και σ'αυτά τα πλαίσια, των δασικών επίσης διαρθρώσεων, περιλαμβανομένης της εμπορίας και μεταποίησης των γεωργικών και δασικών προϊόντων και την αντιστάθμιση των επιπτώσεων των φυσικών μειονεκτημάτων στη γεωργία. Στη συνέχεια, την εξασφάλιση της μετατροπής της γεωργικής παραγωγής και την ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων για τους γεωργούς, τη συμβολή στην εξασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου στους γεωργούς, συμβολή στην κοινωνική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση του αγροτικού χώρου(περιλαμβανομένης της διατήρησης των φυσικών πόρων στη γεωργία). Το ΕΓΤΠΕ, τμήμα «Προσανατολισμού», συμβάλλει επιπλέον στις ενέργειες τεχνικής βοήθειας και πληροφόρησης, τη στήριξη μελετών ή προτύπων πειραματικών εφαρμογών που αφορούν την προσαρμογή των γεωργικών διαρθρώσεων και την προώθηση της αγροτικής ανάπτυξης σε κοινοτικό επίπεδο.

Το*¹³Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ) . Συμβάλλει στην αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ της διατήρησης και της διαχείρισης των πόρων αφενός, και της αλιευτικής προσπάθειας και της σταθερής και ορθολογικής εκμετάλλευσης των εν λόγω πόρων αφετέρου. Το ΧΜΠΑ έχει τις ακόλουθες αποστολές:α) συμβάλλει στην επίτευξη διαρκούς ισορροπίας μεταξύ των πόρων και της εκμετάλλευσής τους,β) ενισχύει την ανταγωνιστικότητα των διαρθρώσεων εκμετάλλευσης και την ανάπτυξη οικονομικώς βιώσιμων επιχειρήσεων στον τομέα,γ) βελτιώνει τον εφοδιασμό και την αξιοποίηση των προϊόντων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Το ΧΜΠΑ συμβάλλει εξάλλου σε μέτρα τεχνικής βοήθειας και πληροφόρησης, στην υποστήριξη μελετών ή πρότυπων σχεδίων που αφορούν την προσαρμογή των δομών του τομέα.

Ταμείο Συνοχής. Το ταμείο αυτό παρέχει οικονομική συνδρομή σε έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στον τομέα του περιβάλλοντος και στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων υποδομής των μεταφορών στα κράτη μέλη, τα οποία έχουν κατά κεφαλή ακαθάριστο προϊόν (ΑΕΠ) χαμηλότερο του 90% του κοινοτικού μέσου όρου.

*¹²Χρηματοδοτήσεις-Ενισχύσεις-Προγράμματα της Ε.Ε. Γ. Κρητικός.

Τόμος Β΄. Εκδ. Σάκουλα. Αθήνα-Κομοτηνή 2002 Σελ. 1957-1958

*¹³Χρηματοδοτήσεις-Ενισχύσεις-Προγράμματα της Ε.Ε. Γ. Κρητικός. Τόμος Β΄ Σελ. 2033-2034, 2045

ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2000-2006

Η χορήγηση πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία πραγματοποιείται βάσει καθορισμένων Στόχων. Αποβλέποντας στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαρθρωτικών δράσεων, ο κανονισμός 1260/99 προβλέπει *¹⁴μείωση του αριθμού των στόχων παρέμβασης από 7 κατά την περίοδο 1994-1999 σε 3 κατά προτεραιότητα στόχους για την περίοδο 2000-2006:

♦ **ο στόχος 1** αποσκοπεί στην προώθηση και τη διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιοχών, των οποίων το μέσο κατά κεφαλή ΑΕΠ είναι χαμηλότερο του 75% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτός ο νέος στόχος αφορά επίσης τις εξαιρετικά απομακρυσμένες περιφέρειες (γαλλικά υπερπόντια διαμερίσματα, τις Αζόρες, Μαδέρα και τα Κανάρια Νησιά) καθώς και τις περιοχές τις οποίες αφορά ο παλαιός στόχος 6 (ζώνες με μικρή πυκνότητα πληθυσμού) που δημιουργήθηκε μετά την Πράξη προσχωρήσεως της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας. Όπως ίσχυε και πριν, τα 2/3 των μέτρων των διαρθρωτικών Ταμείων εστιάζονται στο στόχο 1 και τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο αυτού του στόχου αφορούν περίπου το 20% του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης.

♦ **Ο στόχος 2** συμβάλλει στη στήριξη της οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης των περιοχών με διαρθρωτικά προβλήματα, εκτός από αυτές που επιλέγονται για το νέο στόχο 1. Γενικότερα, αφορά τις ζώνες εκείνες όπου σημειώνονται *¹⁵κοινωνικοοικονομικές μεταλλαγές σε τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών, τις παρακμάζουσες αγροτικές περιοχές, τις περιοχές που αντιμετωπίζουν κρίση και εξαρτώνται από την αλιεία καθώς και τις αστικές συνοικίες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. *¹⁶Περίπου 11,5% των πόρων διατίθενται για τις περιοχές του στόχου 2, οι οποίες αντιστοιχούν κατ' ανώτατο όριο σε 18%, του πληθυσμού της Ένωσης.

♦ **Ο στόχος 3** συμβάλλει στην προσαρμογή και στον εκσυγχρονισμό των πολιτικών και των συστημάτων εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και απασχόλησης σε περιοχές εκτός εκείνων του στόχου 1 και παρέχει ένα πλαίσιο αναφοράς για όλα τα μέτρα που προωθούν την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Στην πραγματικότητα, ο στόχος 3 είναι το πλαίσιο αναφοράς για τα μέτρα που λαμβάνονται για την υλοποίηση των στόχων του τίτλου για την απασχόληση της Συνθήκης ΕΚ*¹⁶ και της ευρωπαϊκής στρατηγικής της απασχόλησης. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο είναι μόνο υπεύθυνο για τον στόχο 3 και διαθέτει λίγο περισσότερο από 12% του συνόλου των διαρθρωτικών ταμείων.

*¹⁴Στόχος 1-στήριξη της περιφέρειας με αναπτυξιακή υστέρηση, όπου το ΑΕΠ ανα κάτοικο είναι μικρότερο, τουλάχιστον κατά 25% του κοινοτικού μέσου όρου (όλη η Ελλάδα εμπίπτει στις παρεμβάσεις αυτού του στόχου). Στόχος 2-ανασυγκρότηση των περιοχών που παρουσιάζουν βιομηχανική παρακμή και υψηλά ποσοστά ανεργίας. Στόχος 3-Καταπολέμηση της ανεργίας μακράς διάρκειας και βελτίωση των επαγγελματικών ευκαιριών για τα άτομα που απειλούνται με απκλεισμό από την αγορά εργασίας. Στόχος 4-προσαρμογή των εργαζομένων στις μεταβολές της βιομηχανίας. Στόχος 5 α-εκσυγχρονισμός των γεωργικών διαρθρώσεων. Στόχος 5 β-ανάπτυξη και προσαρμογή των διαρθρώσεων και ευάλωτων γεωργικών περιοχών. Στόχος 6-στήριξη των περιοχών των Σκανδιναβικών και Βορείων κρατών με ιδιαίτερα χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού. Η Ευρωπαϊκή Ένωση. Ένα σύντομο οδοιπορικό στην ιστορία, τους θεσμούς και τις βασικές πολιτικές της. Ν.Κωστίσης. Αθήνα 1998. Σελ 47

*¹⁵Ευρωπαϊκή Ένωση δίκαιο, οικονομία, πολιτική. Ν. Μούσης Εκδόσεις Παπαζήση Αθήνα 2005 Σελ. 228

*¹⁶Συνθήκη του Άμστερνταμ. Γενικές Διατάξεις για τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ (ΕΚΤ)

Για την βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης των εργαζομένων μέσα στην εσωτερική αγορά και για την, κατ'αυτόν τον τρόπο, συμβολή στην ανύψωση του βιοτικού επιπέδου, ιδρύεται το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Το Ταμείο αυτό έχει ως στόχο να προωθή μέσα στην Κοινότητα τις δυνατότητες απασχόλησης και τη γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα των εργαζομένων και να διευκολύνει την προσαρμογή στις μεταλλαγές της βιομηχανίας και στις αλλαγές των συστημάτων παραγωγής, ιδίως μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης και του επαγγελματικού προσανατολισμού *¹⁷(αρθ.146 του ΣΕΚ).

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο είναι το ένα από τα πέντε διαρθρωτικά Ταμεία που παρέχουν χρηματοδοτική υποστήριξη στα κράτη μέλη για την μείωση των διαφορών τόσο μεταξύ των ευρωπαϊών πολιτών όσον αφορά την απασχόλησή τους, όσο και των αποκλίσεων ανάπτυξης ανάμεσα στις διάφορες ευρωπαϊκές περιφέρειες.

Τα καθήκοντα του ΕΚΤ είναι η στήριξη μέτρων που αποσκοπούν στην πρόληψη και την καταπολέμηση της ανεργίας, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης στην αγορά εργασίας με στόχο την αύξηση του επιπέδου απασχόλησης, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Το ΕΚΤ πρέπει, ιδίως, να συνεισφέρει στις ενέργειες που αναλαμβάνονται με βάση την ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση και τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση. Το ΕΚΤ παρεμβαίνει στο πλαίσιο των τριών στόχων τους οποίους ορίζει ο κανονισμός*¹⁸(ΕΚ)1260/99 σχετικά με τις γενικές διατάξεις για τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Ο κανονισμός προβλέπει πέντε βασικούς τομείς πολιτικής για την δραστηριότητα του ΕΚΤ:

- ανάπτυξη ενεργών πολιτικών στην αγορά εργασίας για την καταπολέμηση και την πρόληψη της ανεργίας, την προστασία των γυναικών όσο και των ανδρών από τη μακροχρόνια ανεργία, τη διευκόλυνση επανένταξης των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας και την υποστήριξη της επαγγελματικής ενσωμάτωσης των νέων και των ατόμων που επιστρέφουν στην αγορά εργασίας μετά από απουσία κάποιου χρόνου.

*¹⁷Ερμηνεία Συνθηκών για την Ε.Ε και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Β.Σκουρής, (Ιωαννίδου), Αντ.Ν.Σάκκουλα.2003.Σελ.1048-1049,1054

*¹⁸Οι κανονισμοί,οι οδηγίες και οι αποφάσεις δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε και αρχίζουν να ισχύουν από την ημερομηνία που ορίζουν ή από την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή τους(αρθρ.254 Συνθ.Ε.Κ).Η εφημερίδα αυτή διαιρείται σε δύο τεύχη , ένα με τον τίτλο«νομοθεσία»(L,Lois)για τις δεσμευτικές νομικές πράξεις(κανονισμούς,οδηγίες,αποφάσεις)και ένα με τίτλο«ανακοινώσεις»(C,Communications)για τις διάφορες άλλες ανακοινώσεις της Ένωσης. Για παράδειγμα, η συντομογραφία ΕΕ,L126/87/Ε σημαίνει, ότι η κοινοτική πράξη έχει δημοσιευθεί στο τεύχος «νομοθεσία»της Επίσημης Εφημερίδας των Κοινοτήτωνκαι της της Ένωσης του έτους 1987, έχει αύξοντα αριθμό 126, αφορά την Ε.Κ και επειδή προτάσσεται του έτους ο αύξον αριθμός πρόκειται για κανονισμό.Αν όμως προτασσόταν το έτος του αύξοντα αριθμού, θα επρόκειτο για οδηγία ή απόφαση.Θεμελιώδεις έννοιες και Διαστάσεις της Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Ένωσης Τάξης. Χρ.Σατλάνης. Εκδ.Σάκκουλα.Σελ.638

- πρωώθηση των ίσων ευκαιριών για όλους στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας, με ιδιαίτερη προσοχή στα άτομα που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

- ανάπτυξη και βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης, της εκπαίδευσης και της παροχής συμβουλών στο πλαίσιο της πολιτικής για τη διά βίου μάθηση.

- πρωώθηση ενός ειδικευμένου, καταρτισμένου και προσαρμόσιμου εργατικού δυναμικού, ενθάρρυνση της καινοτομίας και της προσαρμοστικότητας όσον αφορά την οργάνωση της εργασίας και την υποστήριξη του επιχειρηματικού πνεύματος.

- ειδικά μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας(προοπτικές σταδιοδρομίας, πρόσβαση σε νέες ευκαιρίες απασχόλησης, στην επιχειρηματική δραστηριότητα κτλ.).

Το ΕΚΤ πρέπει να παρεμβαίνει με βάση τις εθνικές προτεραιότητες που καθορίζονται στα εθνικά σχέδια δράσης για την απασχόληση, τα οποία καταρτίζονται από τα κράτη μέλη. Η δράση του ΕΚΤ πρέπει να συνεκτιμά, επίσης, την εκ των προτέρων αξιολόγηση.

Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των ενεργειών του ΕΚΤ, οι παρεμβάσεις του πρέπει να επικεντρώνονται σε περιορισμένο αριθμό τομέων ή θεμάτων, στις σημαντικότερες ανάγκες και τις αποδοτικότερες ενέργειες.

Σε γενικές γραμμές, υπάρχουν τρεις επιλέξιμες μορφές ενίσχυσης από το ΕΚΤ: α)παροχή υποστήριξης σε άτομα , που αποτελεί την κυριότερη μορφή βοήθειας και καλύπτει τομείς όπως η κατάρτιση ή η επαγγελματική εκπαίδευση και ο επαγγελματικός προσανατολισμός, β)παροχή υποστήριξης σε δομές και συστήματα προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων στήριξης των ατόμων και γ) συνοδευτικά μέτρα(παροχή υπηρεσιών και εξοπλισμού εξυπηρέτησης των εξαρτώμενων ατόμων, πρωώθηση μέτρων κοινωνικο-παιδαγωγικού χαρακτήρα,εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης).

*¹⁹Το Ταμείο διοικείται από την Επιτροπή. Η Επιτροπή επικουρείται στο έργο αυτό από μία ειδική επιτροπή η οποία αποτελείται από αντιπροσώπους των κυβερνήσεων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την διοικητική οργάνωση του ΕΚΤ. Ως προς την αμοιβαία πληροφόρηση και τη διαβούλευση, η Επιτροπή έχει θέσει σε λειτουργία ένα πρόγραμμα στατιστικής σε θέματα απασχόλησης και δημοσιεύει εκθέσεις με προβλέψεις απασχόλησης κατά τομέα, οι οποίες βασίζονται σε εθνικές εργασίες αλλά με ομοιογενείς ποσοτικές ενδείξεις. Επίσης η Επιτροπή τηρεί μια διαρκή απογραφή των μέτρων που παίρνονται σε κάθε χώρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας. Σε συνεργασία με τις εθνικές διοικήσεις , η Επιτροπή διαχειρίζεται ένα σύστημα πληροφόρησης για τις πολιτικές απασχόλησης, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο απασχόλησης, το οποίο αποτελεί ένα δίκτυο συγκέντρωσης των πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Το Παρατηρητήριο παρέχει υπηρεσίες στο

*¹⁹Σε συντονισμό με τα άλλα διαρθρωτικά Ταμεία, το ΕΚΤ επεμβαίνει σε όλο το έδαφος της Ένωσης προς επίδωξη των στόχων 1,2 και 3. Ο στόχος 3, που υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του ΕΚΤ, συμβάλλει στην προσαρμογή και στον εκσυγχρονισμό των εθνικών πολιτικών και συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης εκτός των περιοχών του στόχου 1 και παρέχει ένα πλαίσιο πολιτικής για όλα τα μέτρα που προωθούν την ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων. Ευρωπαϊκή Ένωση δίκαιο, οικονομία, πολιτική. Ν.Μούσης. Εκδ.Παπαζήση. Αθήνα 2005. Σελ.244.

κοινό υπό τη μορφή περιοδικών εκδόσεων και διαρκώς ενημερωμένων τραπεζών εργασίας. Καταρτίζει επίσης συγκριτικές αναλύσεις πολιτικής και παρέχει οδηγίες.

Το Παρατηρητήριο βασίζεται σε τρία δίκτυα πληροφόρησης:

♦το MISEP(Mutual Information System on Employment Policies).Είναι ένα δίκτυο εκπροσώπων των εθνικών διοικήσεων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπευθύνων για την απασχόληση. Το κύριο έργο αυτού του δικτύου είναι να συλλέγει, να επεξεργάζεται και να δημοσιεύει πληροφορίες πάνω στις πολιτικές απασχόλησης

♦το SYSDM(System of Documentation, Evaluation and Monitoring of Employment Policies) είναι ένα δίκτυο ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων της αγοράς εργασίας, το οποίο καταρτίζει συγκριτικές και θεματικές μελέτες για τις πολιτικές απασχόλησης και τις αγορές εργασίας στα κράτη μέλη.

♦το RESEARCH είναι ένα δίκτυο συγκροτούμενο από στελέχη πανεπιστημίων και κέντρων ερευνών , το οποίο παρέχει υποδείξεις για την πολιτική απασχόλησης και καταρτίζει εκθέσεις αξιολόγησης της κατάστασης και της πολιτικής απασχόλησης στα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή κάνει τη σύνθεση των πληροφοριών τις οποίες συλλέγει από αυτά τα δίκτυα, μελετάει τις τάσεις σχετικά με την απασχόληση στα κράτη μέλη και δημοσιεύει εκθέσεις και δελτία για την απασχόληση, τα οποία επιτρέπουν την κατανόηση και την αξιολόγηση των ταχέων μεταλλαγών της αγοράς εργασίας στην Ε.Ε. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει τις πληροφορίες που συλλέγει προς συζήτηση στη μόνιμη επιτροπή απασχόλησης. Αυτή η επιτροπή αποτελείται από τα μέλη του Συμβουλίου ή τους εκπροσώπους τους, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η κύρια αποστολή αυτής της επιτροπής είναι να εξασφαλίζει συνεχή διάλογο και διαβουλεύσεις μεταξύ του Συμβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κοινωνικών εταίρων, ώστε να επιτρέπει στους τελευταίους να συμβάλλουν στη στρατηγική απασχόλησης και να διευκολύνουν τον συντονισμό των πολιτικών των κρατών μελών σε αυτό το πεδίο, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση και τους γενικούς προσανατολισμούς οικονομικής πολιτικής.

Η Μόνιμη Επιτροπή για την απασχόληση δεν πρέπει να συγχέεται με την Επιτροπή Απασχόλησης, η οποία αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών, των οποίων η κύρια αποστολή είναι να εποπτεύουν την κατάσταση και την πολιτική απασχόλησης στα κράτη μέλη και στην Κοινότητα, να εκφέρουν γνώμες κατ'αίτηση του Συμβουλίου ή της Επιτροπής ή με ίδια πρωτοβουλία και να συμβάλλουν στην προετοιμασία των διασκέψεων του Συμβουλίου.

Το ΕΚΤ ανέλαβε μια σειρά δράσεων υπέρ των νέων δημιουργών επιχειρήσεων, των νεωτεριστικών πρακτικών των επιχειρήσεων, της ενίσχυσης στην τοποθέτηση νέων ανέργων, κλπ. Το ψήφισμα σχετικά με τη μακροχρόνια ανεργία οδήγησε στη θέσπιση ενός προγράμματος δημιουργίας απασχολήσεων για ορισμένες ομάδες ανέργων (ERGO). Στο ψήφισμα για τις τοπικές πρωτοβουλίες δημιουργίας απασχόλησης βασίστηκε ένα σημαντικό πρόγραμμα δράσεων για την τοπική ανάπτυξη της απασχόλησης (LEDA), το οποίο επιδιώκει να προσδιορίσει και παραμερίσει τα εμπόδια γι'αυτές τις πρωτοβουλίες. Η Επιτροπή έθεσε εξάλλου σε λειτουργία ένα ευρωπαϊκό δίκτυο ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις τοπικές πρωτοβουλίες

απασχόλησης(ELISE) και ένα πρόγραμμα ενίσχυσης περιφερειακών και τοπικών πρωτοποριακών σχεδίων στα θέματα δημιουργίας απασχολήσεων (SPEC).

***20 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ**

Σύμφωνα με το άρθρο 150 της Συνθήκης ΕΚ, η Κοινότητα εφαρμόζει πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης η οποία, στηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών και έχει ως στόχους: να διευκολύνει την προσαρμογή στις μεταλλαγές της βιομηχανίας, ιδίως μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και του επαγγελματικού προσανατολισμού, να βελτιώνει την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και τη συνεχή κατάρτιση, για να διευκολύνεται η επαγγελματική ένταξη και επανένταξη στην αγορά εργασίας, να διευκολύνει την πρόσβαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και την ενίσχυση της κινητικότητας των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων, να τονώνει τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων στον τομέα της κατάρτισης, και να αναπτύσσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των συστημάτων κατάρτισης των κρατών μελών. Αυτό το άρθρο είναι η νομική βάση της κοινής πολιτικής της εκπαίδευσης.

Τα προγράμματα παιδείας επιδιώκουν να διαμορφώσουν μια ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση, από το δημοτικό σχολείο έως το πανεπιστήμιο, και να δημιουργήσουν μια πραγματική ευρωπαϊκή αγορά κατάρτισης και προσόντων.

***21 Πρόγραμμα SOCRATES** στον τομέα της εκπαίδευσης έχει τέσσερις βασικούς στόχους: την ενίσχυση της ευρωπαϊκής διάστασης της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα, την προώθηση της βελτίωσης της γνώσης των γλωσσών της Ένωσης, ιδίως των λιγότερο διαδεδομένων, την προώθηση της κινητικότητας στο πεδίο της εκπαίδευσης δια της άρσης των σχετικών εμποδίων, ιδίως με την καλύτερη αναγνώριση των διπλωμάτων και περιόδων σπουδών, και την ενθάρρυνση των καινοτομιών στην ανάπτυξη εκπαιδευτικών πρακτικών. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει μέτρα και σχέδια που έχουν ως στόχο τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της παιδείας γύρω από τρία θέματα: τη συνεργασία στην ανώτατη εκπαίδευση μέσω της προώθησης της κινητικότητας των σπουδαστών και των διδασκόντων, της δημιουργίας πανεπιστημιακών δικτύων και πόλων και της εισαγωγής της ευρωπαϊκής διάστασης σε όλα τα επίπεδα σπουδών(υποπρογράμματα ERASMUS και LINGUA), τη συνεργασία στη δευτεροβάθμια σχολική εκπαίδευση μέσω της προώθησης της συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την υλοποίηση από κοινού εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ιδίως στα πεδία των γλωσσών, των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής, της πολιτιστικής

*20 Ευρωπαϊκή Ένωση. Ν. Μούσης. Σελ. 249

*21 πρόγραμμα Socrates περιλαμβάνει 6 κύριες δράσεις:

Comenius-για τη σχολική εκπαίδευση

Erasmus-για τη τριτοβάθμια εκπαίδευση

Grundtvig-για την εκπαίδευση των ενηλίκων

Lingua-εκμάθηση γλωσσών, προώθηση γλωσσικής πολυμορφίας στην Κοινότητα

Minerva-για την ανοιχτή και εξ'αποστάσεως μάθηση.

Πρόγραμμα για την παρατήρηση και την καινοτομία

Ευρωπαϊκή Ένωση. Ν. Μούσης. Σελ. 251

κληρονομιάς και της προστασίας του περιβάλλοντος(υποπρόγραμμα COMENIUS) και μέτρα σχετικά με όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης για την προώθηση των γλωσσικών γνώσεων, την ανοικτή και από απόσταση εκπαίδευση καθώς και την ανάπτυξη των ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειριών. Τα σχέδια που χρηματοδοτούνται από το SOCRATES περιλαμβάνουν προγράμματα προχωρημένων σπουδών(επιπέδου master), ευρωπαϊκά σύνολα σπουδών, ένα ευρωπαϊκό δίκτυο σχολείων βασιζόμενο στο Διαδίκτυο(internet), ολοκληρωμένα μαθήματα γλωσσών και την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής διάστασης σε μια δεδομένη πανεπιστημιακή ειδικότητα.

*²²**Πρόγραμμα LEONARDO da Vinci**(2000-2004), το οποίο διέθεσε πόρους 1,15δισ.ευρώ κατ'αυτή την περίοδο, επιδίωκε να βελτιώσει την ποιότητα, τον καινοτόμο χαρακτήρα και την ευρωπαϊκή διάσταση των συστημάτων και των πρακτικών επαγγελματικής κατάρτισης μέσω της διεθνικής συνεργασίας. Οι τρεις στόχοι προτεραιότητας του προγράμματος είναι η κοινωνική και επαγγελματική ένταξη των νέων, η βελτίωση της πρόσβασης σε συνεχή κατάρτιση υψηλού επιπέδου και η καλύτερη ένταξη στην αγορά εργασίας των ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων.

Πρόγραμμα Κοινωνικής Δράσης «Νεολαία» (2000-2004)ενσωματώνει το προϋπάρχον πρόγραμμα «Νεολαία για την Ευρώπη», το οποίο ενίσχυε την εκπαίδευση των νέων εκτός των τυπικών σχολικών συστημάτων, και τη νέα «Ευρωπαϊκή Εθελοντική υπηρεσία για νέους». Και οι δυο πτυχές του προγράμματος βασίζονται σε τέσσερα στοιχεία: την ατομική κινητικότητα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής εθελοντικής υπηρεσίας, την κινητικότητα ομάδων μέσω διεθνικών ανταλλαγών, πρωτοβουλίες που δίνουν στους νέους τη δυνατότητα να παίξουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία και δραστηριότητες συνδεδεμένες με άλλα πεδία της κοινοτικής δράσης. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στο να επιτρέψει στους νέους να αποκτήσουν γνώσεις που μπορούν να τους βοηθήσουν στη μελλοντική τους πρόοδο. Στοιχείει επίσης στο να ενθαρρυνθεί η πρωτοβουλία, το επιχειρηματικό πνεύμα και η δημιουργικότητα, καθώς και να προωθηθεί ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να καταπολεμηθεί ο ρατσισμός και η ξενοφοβία.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

*²³**ARIANE** -Το παρόν πρόγραμμα ενθαρρύνει την ευρωπαϊκή συνεργασία στον πολιτιστικό τομέα. Στηρίζει και συμπληρώνει τη δράση τους σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, συμβάλλοντας στην πολιτιστική τους ανάπτυξη, με σεβασμό της εθνικής και περιφερειακής πολυμορφίας. Οι στόχοι του παρόντος προγράμματος είναι οι ακόλουθοι:

α) να ενθαρρύνει, μέσω της μετάφρασης:

-την ευρύτερη διάδοση λογοτεχνικών έργων ποιότητας 20^{ου} αιώνα,

*²²Χρηματοδοτήσεις-Ενισχύσεις-Προγράμματα της Ε.Ε.Γ.Κρητικός. τόμοςΒ'.Σελ.1367

*²³Γ.Κρητικός.Χρηματοδοτήσεις -Ενισχύσεις-Προγράμματα της Ε.Ε. Εκδόσεις Αντ.Ν Σάκκουλα.Τόμος Β Σελ 1059-1078

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 1994-1999

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Συνεχιζόμενη κατάρτιση και Προώθηση στην Απασχόληση"
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας"
Κοινοτικές Πρωτοβουλίες "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ", "ADAPT"

αντιπροσωπευτικών του πολιτισμού του κράτους μέλους από όπου προέρχονται, τα οποία απεικονίζουν κυρίως τις τάσεις της σύγχρονης ευρωπαϊκής λογοτεχνίας του δεύτερου ημίσεως του αιώνας.

-τη διάδοση σύγχρονων θεατρικών έργων, ώστε να παρουσιάζεται στο ευρωπαϊκό κοινό ένα ρεπερτόριο ποικίλο και αντιπροσωπευτικό των πολιτισμών των κρατών μελών,

-τη διάδοση έργων βασικής βιβλιογραφίας, ώστε να καταστεί δυνατή η βελτίωση της γνώσης του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών.

β) να ενθαρρύνει, μέσω της υποστήριξης σχεδίων συνεργασίας που εκτελούνται στα πλαίσια εταιρικής σχέσης.

γ) να ενθαρρύνει την υψηλής ποιότητας μετάφραση και προώθηση των έργων, παρέχοντας κοινοτική υποστήριξη στην τελειοποίηση των μεταφραστών λογοτεχνικών έργων, καθώς και άλλων επαγγελματιών του τομέα του βιβλίου και ιδιαίτερα των υπευθύνων για την πρόσβαση του πολίτη.

Επιδοτήσεις μεταφράσεων λογοτεχνικών έργων ποιότητας του 20^{ου} αιώνα με σκοπό την ευρύτερη διάδοση μέσω της δημοσίευσης. Επιλέξιμα είναι τα έργα που έχουν ήδη μεταφραστεί και δημοσιευθεί σε 2 γλώσσες της Ε.Ε. Επιδοτήσεις μεταφράσεων θεατρικών έργων με σκοπό την ευρύτερη διάδοση μέσω της παρουσίασης στο κοινό. Και επιδοτήσεις μεταφράσεων έργων και μελετών βασικής βιβλιογραφίας με σκοπό την ευρύτερη διάδοση των πληροφοριών στον πολιτιστικό τομέα.

RAPHAEL- Το παρόν πρόγραμμα ενθαρρύνει τη συνεργασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στηρίζει και συμπληρώνει τη δράση τους σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, συμβάλλοντας στην πολιτιστική τους ανάπτυξη, με σεβασμό των εθνικών και περιφερειακών διαφορών, προβάλλοντας ταυτόχρονα την κοινή πολιτιστική κληρονομιά. Οι ειδικότεροι στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:

α) να ενθαρρύνει τη διατήρηση και την αποκατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς ευρωπαϊκής σπουδαιότητας συνεισφέροντας στην αξιοποίηση και την προβολή της-

β) να ενθαρρύνει την ανάπτυξη της διεθνικής συνεργασίας μεταξύ των ιδρυμάτων ή και φορέων της πολιτιστικής κληρονομιάς ώστε να συμβάλλει στην από κοινού χρησιμοποίηση της τεχνογνωσίας και στην ανάπτυξη των καλύτερων μεθόδων όσον αφορά τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς

γ) να βελτιώσει την πρόσβαση στην πολιτιστική κληρονομιά ευρωπαϊκής διάστασης και να ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή των πολιτών και ιδίως των παιδιών και των νέων, των λιγότερο προνομιούχων, και εκείνων που ζουν στην περιφέρεια και στην ύπαιθρο της Κοινότητας στην προστασία και την αξιοποίηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς

δ) να ενθαρρύνει τη διεθνική συνεργασία όσον αφορά την ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών που εφαρμόζονται στους διάφορους κλάδους και κατηγορίες της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και τη διαφύλαξη των σχετικών παραδοσιακών επαγγελμάτων και τεχνικών

ε) να συνεκτιμά τη διάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς στα άλλα κοινοτικά προγράμματα και πολιτικές

στ) να προωθεί τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΤ

^{*24}Στην περιφέρεια της Αττικής και στην πρωτεύουσα της χώρας, την πόλη των Αθηνών, ζει περίπου το μισό του πληθυσμού της Ελλάδας. Το γεγονός αυτό αποτελεί το ισχυρότερο και το ασθενέστερο χαρακτηριστικό αυτής της περιφέρειας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε ένα πρόγραμμα περιφερειακής ανάπτυξης για την ελληνική περιφέρεια Αττικής, για την περίοδο 2000-2006. Το πρόγραμμα αντιπροσώπευε χρηματοοικονομικό ποσό περίπου 1.534 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 1119,95 εκατ. ευρώ (δηλαδή το 73% του συνολικού ποσού) προέρχονταν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε. Το υπόλοιπο μέρος χρηματοδοτήθηκε από το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

Το αναπτυξιακό πρόγραμμα που ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε έμφαση στη δημιουργία έργων υποδομής, στην υποστήριξη για την πραγματοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων με σκοπό την προώθηση του ρόλου της περιφέρειας, στην προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος, στη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, στην ενθάρρυνση της καινοτομίας και του επιχειρηματικού πνεύματος, στην ανακούφιση της ανεργίας και στην ανάπτυξη των εσωτερικών και μειονεκτούντων περιοχών της περιφέρειας.

Μια από τις προτεραιότητες του προγράμματος ήταν η ανακούφιση της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Οι ενισχύσεις στις επιχειρήσεις επικεντρώθηκαν σε παραγωγικές επενδύσεις και συνοδεύτηκαν από μέτρα για την ενίσχυση της συνδυασμένης ανάπτυξης της καινοτομίας και του επιχειρηματικού πνεύματος στους τομείς της νέας οικονομίας. Ιδιαίτερη προσπάθεια καταβλήθηκε και στον τομέα της βελτίωσης των δεξιοτήτων και των δυνατοτήτων κατάρτισης, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης και αειφόρου και ισόρροπης ανάπτυξης. Η περιφέρεια Αττικής έχει το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας στη χώρα (12,1% σε σύγκριση με τον ελληνικό μέσο όρο του 10,25%-στοιχεία του 1997). Το πρόγραμμα περιλάμβανε επενδύσεις για την δημιουργία κέντρων παροχής συμβουλών, για σχέδια έρευνας και ανάπτυξης, ενώ στη διαθέσιμη ενίσχυση περιλαμβάνονταν και οι τρέχουσες δαπάνες που προέκυπταν κατά την διάρκεια της εκκίνησης νέων επιχειρήσεων. Το ΕΚΤ ήταν εκείνο που χρηματοδότησε εν μέρει τις προσπάθειες της συγκεκριμένης προτεραιότητας του προγράμματος.

Ως ένα δεύτερο παράδειγμα θα μπορούσε να αναφερθεί η Αναπτυξιακή Εταιρεία της Pangea που λειτούργησε στην Ισπανική περιοχή της Castilla-La Mancha. Στην περιοχή αυτή ο ρυθμός μετανάστευσης αυξήθηκε δραματικά από 63 ανθρώπους το 1996 σε 3.832 το 2005.

Αρχικά πολλοί από τους μετανάστες έφταναν σε περιοχές κατά μήκος του Μεσογείου όπως Καταλονία, Βαλέντσια, Μούρτσια και Ανδαλουσία, μερικοί από αυτούς ωστόσο εγκαταστάθηκαν στο εσωτερικό στην προσπάθεια εύρεσης μιας απασχόλησης ή μιας καλύτερης απασχόλησης.

Οι αρχικοί μετανάστες που κατά πλειονότητα ήταν άντρες, εγκαθίσταντο σε κάποια συγκεκριμένη πόλη ή χωριό και στη συνέχεια τους ακολουθούσαν οι σύζυγοι με τα παιδιά τους καθώς επίσης και άλλοι συγγενείς με επακόλουθο ο

^{*24}βλ. Παραρτήματα-Ποια είναι τα Προγράμματα σε όλη την Ελλάδα.

αριθμός των μεταναστών όλο και να μεγαλώνει. Αυτοί οι μετανάστες όπως και ο ντόπιος πληθυσμός αντιμετώπιζαν τα ίδια προβλήματα,ελάχιστες ευκαιρίες απασχόλησης,ελλειπής δημόσια πρόνοια και μέσα μαζικής μεταφοράς,δυσκολίες επικοινωνίας καθώς και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες.

Όλη αυτή η κατάσταση σηματοδότησε την ανάγκη για τις δράσεις της Pangea,η οποία επιχείρησε να δημιουργήσει καλύτερες συνθήκες για απασχόληση και να αποτρέψει τον κοινωνικό αποκλεισμό και κάθε ξέσπασμα ρατσισμού και ξενοφοβίας. Αυτή η Αναπτυξιακή Εταιρεία συνέβαλε στην εκπλήρωση μιας ειδικής πρότασης του Συμβουλίου(2004/741/EC) στην εφαρμογή των πολιτικών απασχόλησης στα κράτη-μέλη, το οποίο, όπως η Ισπανία οφείλουν να εξασφαλίζουν μέτρα για ευκολότερη πρόσβαση και δραστηριότητα στην αγορά εργασίας για μειονεκτούντα άτομα, και συγκεκριμένα για νεαρά άτομα,άτομα με αναπηρία, μετανάστες και μακροχρόνια ανέργους.

Ο κύριος σκοπός του σχεδίου ήταν να προωθήσει τη συμμετοχή των μεταναστών αντρών και γυναικών στην τοπική αγορά εργασίας ιδρύοντας ειδικές υπηρεσίες που δίνουν συμβουλές όσον αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης και υποστήριξη στους εργοδότες και νέους εργαζόμενους όταν ζητείται μια δουλειά.Βοήθεια είναι επίσης διαθέσιμη στους μετανάστες και για τα προβλήματα της καθημερινής τους ζωής.

Η Pangea έδρασε στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL, το οποίο χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)της Ε.Ε.

Από όλη αυτή τη κατασταση παρατίθενται τα τρία σημαντικότερα μαθήματα από την Pangea:1)Η όλη η ιδέα της μεσολάβησης είναι το κέντρο της επιτυχίας των σχεδίων εργασίας με τους μετανάστες. Χωρίς την υποστήριξη μεσολαβητών σε θέματα απασχόλησης, οι εργοδότες δεν θα γνώριζαν τις ικανότητές των εργαζομένων και δεν θα τους προσλάμβαναν σε υπεύθυνες δουλειές.2)Η ενοποίηση πρέπει να είναι μια διαδικασία 2 ειδών.Οι νέοι κάτοικοι πρέπει να είναι έτοιμοι να προσαρμοστούν στην φιλοξενούμενη κοινότητα και αυτή η κοινότητα οφείλει να μην τους δει ως απειλή αλλά ως ευκαιρία και πρέπει συνεχώς να υπενθυμίζονται τα οφέλη τα οποία προέρχονται από τους μετανάστες.3)Σε όρους της συγκρότησης και μεταβίβασης του EQUAL αποτελεσμάτων, είναι ζωτικής σημασίας η ενοποίηση της Αναπτυξιακής Πολιτικής σε συνολική κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής ιδίως όταν η τοπική κυβέρνηση έχει τοπικά αναπτυξιακά σχέδια ή στρατηγικές.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ (ΕΚΤ)

(Κανονισμός 1784/21-6-99)

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση (περιλαμβανομένης επαγγελματικής εκπαίδευσης ισοδύναμης προς την υποχρεωτική σχολική φοίτηση)	
Μαθητεία, προπαρασκευαστική κατάρτιση (περιλαμβανομένης της απόκτησης και αναβάθμισης βασικών δεξιοτήτων)	
Αποκατάσταση στην εργασία	
Μέτρα για την προώθηση της ικανότητας ανεύρεσης απασχόλησης στην αγορά εργασίας	
Επαγγελματικός προσανατολισμός, παροχή συμβουλών	
Συνεχής κατάρτιση	
Ενισχύσεις στην απασχόληση και στη μη μισθωτή επαγγελματική δραστηριότητα	
Ενισχύσεις στον τομέα της έρευνας, της επιστήμης και της τεχνολογικής ανάπτυξης	
Μεταπτυχιακή κατάρτιση	
Κατάρτιση διευθυντικών και τεχνικών στελεχών σε ερευνητικά ιδρύματα και σε επιχειρήσεις	
Ανάπτυξη "νέων πηγών απασχόλησης" (συμπεριλαμβανομένου του τομέα της κοινωνικής οικονομίας)	
Ανάπτυξη και βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης, της εκπαίδευσης και της απόκτησης προσόντων (περιλαμβανομένης της κατάρτισης των εκπαιδευτικών, των επιμορφωτών και του προσωπικού)	
Βελτίωση της πρόσβασης των εργαζομένων σε δυνατότητες κατάρτισης και απόκτησης προσόντων	
Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών απασχόλησης	
Ανάπτυξη δεσμών ανάμεσα στον κόσμο της εργασίας και τα ιδρύματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και έρευνας	
Ανάπτυξη συστημάτων πρόβλεψης των τάσεων της απασχόλησης και των αναγκών ανάπτυξης δεξιοτήτων (νέες μέθοδοι εργασίας και νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας)	▪ <u>η χρηματοδότηση ρυθμίσεων για πρόωρη συνταξιοδότηση</u>
Παροχή υπηρεσιών και εγκαταστάσεων για την περιποίηση εξαρτώμενων ατόμων	
Προώθηση συνοδευτικών κοινωνικο-εκπαιδευτικών μέτρων ώστε να διευκολύνεται η ολοκληρωμένη προσέγγιση για την ένταξη στην αγορά εργασίας	
Ευαισθητοποίηση, πληροφόρηση και δημοσιότητα	
Δράσεις καινοτόμου χαρακτήρα και πιλοτικά σχέδια σχετικά με τις αγορές εργασίας, την απασχόληση και την επαγγελματική	

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
κατάρτιση	
Ενημέρωση των διαφόρων εταιρών, των τελικών δικαιούχων και του ευρέος κοινού	
Ενέργειες που απευθύνονται στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου, στο προσωπικό επιχειρήσεων δύο ή περισσότερων κρατών μελών και αφορούν τη μεταβίβαση ειδικών γνώσεων που έχουν σχέση με τομείς παρέμβασης του Ταμείου	
Μελέτες, τεχνική βοήθεια και ανταλλαγή εμπειριών με πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα	
Τεχνική βοήθεια συνδεδεμένη με την προπαρασκευή, διεξαγωγή, παρακολούθηση και αξιολόγηση καθώς και με τον έλεγχο των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο	

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΠΑ)

Η Κοινότητα, προκειμένου να προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της, αναπτύσσει και εξακολουθεί τη δράση της με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Η Κοινότητα αποσκοπεί, ιδιαίτερα, στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών ή νήσων, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών. Έτσι λοιπόν το 1975 ιδρύεται το ^{*25}Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το οποίο συνέβαλε κατ'αρχήν στην ανασυγκρότηση βιομηχανικών περιφερειών που βρίσκονταν σε παρακμή στο Ηνωμένο Βασίλειο. Με την ένταξη της Ελλάδας, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας επιτάχθηκε το πρόβλημα των περιφερειακών διαφορών και ενισχύθηκε η απαίτηση για κοινοτική δράση στον τομέα της περιφερειακής ανάπτυξης. Ενόψει τούτου, θεσπίστηκαν και εφαρμόστηκαν τα Μεσογειακά Προγράμματα, που αποτέλεσαν μία πρώτη προσπάθεια άσκησης ουσιαστικής ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης έχει ^{*26}αποστολή τη συμβολή στην άμβλυνση των ανισοτήτων όσον αφορά την ανάπτυξη και το βιοτικό επίπεδο μεταξύ των διαφόρων περιφερειών, καθώς και τη μείωση της καθυστέρησης των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών, τη συμβολή στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Κοινότητα, χάρη στη συμμετοχή, στην ανάπτυξη και στη διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών καθώς και στην κοινωνικοοικονομική ανασυγκρότηση των περιφερειών. Ουσιαστικά συμβάλλει στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Κοινότητα, μέσω συμμετοχής στην ανάπτυξη και στη διαρθρωτική αναπροσαρμογή των περιοχών που παρουσιάζουν καθυστέρηση στην ανάπτυξή τους καθώς και στη μετατροπή των βιομηχανικών περιοχών που βρίσκονται σε παρακμή. (αρθ.160).

Σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ)αριθ. 1260/1999, το ΕΤΠΑ μπορεί να συμμετέχει στη χρηματοδότηση:

α)μελετών, με πρωτοβουλία της Επιτροπής, που αποσκοπούν στην ανάλυση και τον εντοπισμό των προβλημάτων και λύσεων που έχουν σχέση με την περιφερειακή ανάπτυξη, ιδίως όσον αφορά την αρμονική, ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη του συνόλου του κοινοτικού χώρου, συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου ανάπτυξης του κοινοτικού χώρου·

β)πιλοτικών σχεδίων με τα οποία ανιχνεύονται ή προτείνονται νέες λύσεις επί θεμάτων περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης, με

^{*25}(ΕΤΠΑ)-Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης- (ERDF) European Regional Development Fund

Το ΕΤΠΑ έχει υποστεί 4 μεταρρυθμίσεις από τη δημιουργία του, το 1975, πράγμα που δείχνει τόσο το αυξανόμενο ενδιαφέρον της Κοινότητας για την περιφερειακή ανάπτυξη όσο και την αυξανόμενη εμπειρία της σε αυτό το πεδίο. Ο νέος κανονισμός του ΕΤΠΑ χαρακτηρίζεται από σημαντική ευλυγισία της δράσης του. Η κύρια αποστολή του ΕΤΠΑ είναι η συμβολή στην επίτευξη των στόχων 1 και 2.Ευρωπαϊκή Ένωση δίκαιο, οικονομία, πολιτική.Ν.Μούσης.Εκδ.Παπαζήση.Αθήνα 2005.Σελ.230

^{*26}Ενημερωτικός Οδηγός. Για την υλοποίηση επενδύσεων από τις ΜΜΕ Επιχειρήσεις. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. 2000-2006.

Οι συνολικοί πόροι που διατέθηκαν από το Ελληνικό Δημόσιο και την Ε.Ε για την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων, ανήλθαν στα 59.000.000 ευρώ.

στόχο τη μεταφορά των λύσεων αυτών, μετά το στάδιο της επίδειξης, στις παρεμβάσεις·

γ) ανταλλαγών καινοτόμων εμπειριών που έχουν ως στόχο να προβάλουν και να μεταφέρουν την πείρα που αποκτάται στον τομέα της περιφερειακής ή τοπικής ανάπτυξης.

Το ΕΤΠΑ δεν διαθέτει ίδια νομική προσωπικότητα, χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της Κοινότητας και διοικείται από την Επιτροπή. Η ιδιαίτερη αναφορά του Ταμείου αυτού σε σχέση με τα λοιπά διαρθρωτικά Ταμεία αιτιολογείται λόγω του κεντρικού ρόλου που του έχει ανατεθεί στο πλαίσιο της κοινοτικής πολιτικής οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

Ο παρών κανονισμός ^{*27}διευκρινίζει το πεδίο παρέμβασης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης(ΕΤΠΑ) για την περίοδο 2000-2006.

Σκοπός του όπως άλλωστε προαναφέραμε είναι η προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής με τη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισορροπιών και τη συμμετοχή στην ανάπτυξη και στη αναδιάρθρωση των περιφερειών, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα συνεργία με τις παρεμβάσεις των άλλων διαρθρωτικών ταμείων.

Ο κανονισμός προβλέπει ότι το ΕΤΠΑ παρεμβαίνει στο πλαίσιο του Στόχου 1 και του Στόχου 2 των κοινοτικών πρωτοβουλιών για τη διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία(INTERREG III) και την οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση των πόλεων και των περιοχών που αντιμετωπίζουν προβλήματα(URBAN II), καθώς και στις καινοτόμες ενέργειες και στα μέτρα τεχνικής βοήθειας που θεσπίστηκαν από το γενικό κανονισμό. Για τη μείωση των επιπέδων ανάπτυξης στις διάφορες περιφέρειες και της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών ή νησιών, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών, το ΕΤΠΑ συμβάλλει στην αρμονική, ισορροπημένη και διαρκή ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων, στον υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας, στο υψηλό επίπεδο απασχόλησης και προστασίας του περιβάλλοντος και στην ισότητα μεταξύ των ανδρών και γυναικών.

Πεδίο εφαρμογής

Για την επίτευξη της αποστολής υπέρ της περιφερειακής ανάπτυξης, το ΕΤΠΑ συμμετέχει στη χρηματοδότηση των ακόλουθων μέτρων:

♦ παραγωγικές επενδύσεις που επιτρέπουν τη δημιουργία ή τη διατήρηση σταθερών θέσεων απασχόλησης.

♦ επενδύσεις σε έργα υποδομής που συμβάλλουν, στις περιφέρειες του στόχου 1, στην ανάπτυξη, στη διαρθρωτική προσαρμογή, στη δημιουργία και τη διατήρηση θέσεων απασχόλησης και σε όλες τις επιλέξιμες περιφέρειες, στην αναζωογόνηση, στην άρση της απομόνωσης και στην ανακαίνιση των οικονομικών εγκαταστάσεων και των παρακμαζουσών βιομηχανικών περιοχών, των αστικών περιοχών που βρίσκονται σε παρακμή καθώς και των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία. Οι εν λόγω επενδύσεις μπορούν επίσης να εστιαστούν στην ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας στις περιφέρειες του στόχου 1.

♦ ανάπτυξη του ενδογενούς δυναμικού με μέτρα ενίσχυσης των πρωτοβουλιών τοπικής ανάπτυξης και απασχόλησης και των δραστηριοτήτων

^{*27}Κανονισμός(ΕΚ)αριθ.1783/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 1999 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης(Επίσημη Εφημερίδα L213 της 13.08.1999).

των μικρομεσαίων επιχειρήσεων 'οι εν λόγω ενισχύσεις αφορούν την παροχή υπηρεσιών στις επιχειρήσεις, τη μεταφορά των τεχνολογιών, την ανάπτυξη των χρηματοδοτικών μέσω, τις άμεσες ενισχύσεις στις επενδύσεις, την πραγματοποίηση υποδομών γειτονίας και την ενίσχυση των διαρθρώσεων των υπηρεσιών γειτονίας'

♦ επενδύσεις στους τομείς της παιδείας και της υγείας, μόνο στο πλαίσιο του στόχου 1.

Οι τομείς που ενισχύονται από τα εν λόγω μέτρα είναι ιδίως η ανάπτυξη παραγωγικού περιβάλλοντος, η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη, η ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας, η προστασία και η βελτίωση του περιβάλλοντος, η ισότητα μεταξύ των ανδρών και γυναικών όσον αφορά την απασχόληση, και η διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία.

Το πεδίο εφαρμογής του Ταμείου μπορεί να διευρυνθεί σε εκείνο των άλλων διαρθρωτικών ταμείων για να καλύψει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή των προγραμμάτων πρωτοβουλίας ή του σχετικού πρότυπου σχεδίου.

Οι καινοτόμες ενέργειες περιόδου 2000-2006 ανταποκρίνονται σε τρία θέματα προτεραιότητας:

- περιφερειακή οικονομία που στηρίζεται στη γνώση και στην τεχνολογική καινοτομία: ενίσχυση των μειονεκτικών περιφερειών ώστε να ανυψωθεί το τεχνολογικό τους επίπεδο.

- κοινωνία της πληροφορίας στην υπηρεσία της περιφερειακής ανάπτυξης (eEurope-regio).

- περιφερειακή ταυτότητα και βιώσιμη ανάπτυξη: ενίσχυση της περιφερειακής συνοχής και ανταγωνιστικότητας μέσω ολοκληρωμένης προσέγγισης των οικονομικών περιβαλλοντικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Οι καινοτόμες ενέργειες πλαισιώνονται από περιφερειακά προγράμματα καινοτόμων ενεργειών των οποίων η στρατηγική καθορίζεται, στο πλαίσιο της τήρησης της αρχής της περιφερειακής εταιρικής σχέσης, από την οργανωτική επιτροπή. Το όργανο αυτό επιλέγει τα προγράμματα τα οποία θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ. Για τις καινοτόμες ενέργειες προβλέπονται ετησίως συνολικά κονδύλια ύψους 400 εκατ. ευρώ., δηλαδή το 0,4% του ετήσιου προϋπολογισμού που χορηγούνται στο ΕΤΠΑ. Η συγχρηματοδότηση των εξόδων τους μπορεί να ανέρχεται :

- έως το 80%, στις περιφέρειες στόχου 1.

- έως το 50%, ή και το 60% εφόσον το δικαιολογεί το κοινοτικό συμφέρον των καινοτόμων ενεργειών, στις περιφέρειες του στόχου 2.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΤΠΑ

Έτος έργων θα είναι το 2007, όπως όλα δείχνουν, καθώς αναμένεται να αρχίσει η κατασκευή αρκετών από τα συγχρηματοδοτούμενα μεγάλα οδικά έργα που προωθεί το ΥΠΕΧΩΔΕ, συνολικού προϋπολογισμού 7 δισ. ευρώ. Πρόκειται για μεγάλα έργα, που θα κατασκευαστούν και θα λειτουργήσουν με συμβάσεις παραχώρησης. Παράλληλα αρχίζει η κατασκευή πληθώρας έργων ανά τη χώρα από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, με κυρίαρχο αυτό της επέκτασης του μετρό της Αθήνας, αλλά και τα μεγάλα έργα της Θεσσαλονίκης. Ο συνολικός προϋπολογισμός των έργων αυτών ανέρχεται σε 14 δισ. ευρώ.

Το 2007 θα σηματοδοτηθεί από την ολοκλήρωση του Εθνικού Χωροταξικού Σχεδίου και των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, τον Τουρισμό, τη Βιομηχανία, τον Παράκτιο και Ορεινό Χώρο. Τα χωροταξικά σχέδια, θα είναι έτοιμα περί τον Απρίλιο του 2007 και εν συνεχεία θα θεσμοθετηθούν, ώστε να ξεμπλοκάρουν όσες επενδύσεις έχουν «κολλήσει» για περιβαλλοντικούς λόγους, ενώ ως τότε θα προχωρούν κανονικά όσες δεν παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες. Με το ειδικό χωροταξικό σχέδιο για τον τουρισμό αναμένεται να γίνει καλύτερη αξιοποίηση του συγκριτικού πλεονεκτήματος της χώρας, που είναι το περιβάλλον της, με τη δημιουργία ξενοδοχείων και ευρύτερων περιοχών που θα χαρακτηριστούν ζώνες παραθεριστικής κατοικίας. Η προσπάθεια αυτή γίνεται για πρώτη φορά και εκτιμάται ότι θα διευκολύνει τα μέγιστα τις επενδύσεις, καθώς στόχος είναι ο καθένας να ξέρει τι μπορεί να κάνει και πού, ενώ όλα τα έργα θα γίνονται βάσει γενικών και εκ των προτέρων γνωστών κανόνων προστασίας του περιβάλλοντος.

Το πρόγραμμα έργων υποδομής του ^{*28}ΥΠΕΧΩΔΕ είναι ύψους 14 δισ. ευρώ και είναι το πιο εκτεταμένο από τα εκτελούμενα σήμερα στην Ευρώπη. Με το πρόγραμμα αυτό υπολογίζεται σε έξι χρόνια η Ελλάδα να έχει αποκτήσει ένα σύγχρονο δίκτυο κλειστών αυτοκινητοδρόμων, μήκους 2.400 χλμ., από περίπου 1.000 χλμ. που είναι σήμερα. Στην πλειονότητά τους τα έργα θα γίνουν με συμβάσεις παραχώρησης, δηλαδή με ιδιωτικά κεφάλαια. Το ίδιο πρόγραμμα περιλαμβάνει το μεγαλύτερο μέτωπο έργων μετρό που έγινε στη χώρα, συνολικού προϋπολογισμού 2 δισ. ευρώ, με την κατασκευή 26 νέων σταθμών, εκ των οποίων 13 στην Αθήνα και 13 στη Θεσσαλονίκη, και με 22,5 χλμ. νέας υπόγειας γραμμής. Τα έργα μετρό θα γίνουν από τις δημόσιες επενδύσεις. Επίσης το πρόγραμμα περιλαμβάνει μεγάλα έργα που κατασκευάζονται ήδη, ενώ προετοιμάζεται το μεγαλύτερο ενιαίο πρόγραμμα μελετών για την επόμενη γενιά: 60 δημόσια έργα, ύψους 8 δισ. ευρώ. Με τις μελέτες αυτές τα έργα θα ενταχθούν εγκαίρως στην προγραμματική περίοδο 2007-2013. Μερικά παραδείγματα χρηματοδότησεως του ΕΤΠΑ.

^{*28}Οι μεγάλες συμβάσεις παραχώρησης που προωθεί το ΥΠΕΧΩΔΕ για τα οδικά έργα της χώρας αναμένεται να υπογραφούν στις αρχές του 2007. Ουσιαστικά πρόκειται για ΣΔΙΤ, που λόγω του μεγέθους τους πρέπει να εγκριθούν από τη Βουλή. Με τις συμβάσεις αυτές οι ιδιώτες αναλαμβάνουν την κατασκευή και λειτουργία των μεγάλων οδικών έργων για περίπου 30 χρόνια, με έσοδα που θα αποκομίζουν κυρίως από την είσπραξη διοδίων. Οι εργασίες για τα περισσότερα από τα μεγάλα οδικά έργα που θα κατασκευαστούν με συμβάσεις παραχώρησης θα αρχίσουν - εκτός απρόοπτου - εντός του 2007. Πρόκειται για το πρόγραμμα Δρόμοι Ανάπτυξης, που περιλαμβάνει επτά μεγάλα συγχρηματοδοτούμενα οδικά έργα της χώρας, συνολικού προϋπολογισμού 7 δισ. ευρώ.

Οι επεκτάσεις του μετρό

Τα έργα των επεκτάσεων του γραμμών του μετρό της Αθήνας συνεχίζονται με τη δεύτερη γενιά επεκτάσεων του δικτύου. Στις αρχές του 2007 αναμένεται να αναδειχθεί ο ανάδοχος για την επέκταση του μετρό από το Χαϊδάρι στον Πειραιά, έργο προϋπολογισμού 570 εκατ. ευρώ εκ των οποίων τα μισά θα προέλθουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η γραμμή θα διαθέτει επτά νέους σταθμούς, θα έχει συνολικό μήκος 8,2 χλμ. και αναμένεται να εξυπηρετεί 160.000 επιβάτες καθημερινά. Με την υλοποίηση αυτής της επέκτασης η Γραμμή 3 του μετρό της Αθήνας θα έχει συνολικό μήκος 49 χλμ. (από τα οποία 28,5 χλμ. υπόγεια), ξεκινώντας από τον σταθμό Ευαγγελίστρια του Πειραιά και καταλήγοντας στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος». Αρχισε ήδη η κατασκευή της υπόγειας επέκτασης, μήκους 5,5 χλμ. του μετρό προς το Ελληνικό, η επέκταση προς το Χαϊδάρι και η κατασκευή αμαξοστασίου στον Ελαιώνα, υπεγράφη η σύμβαση για την επέκταση προς την Ανθούπολη, καθώς και η σύμβαση για την κατασκευή των σταθμών Χολαργός, Νομισματοκοπέιο, Αγ. Παρασκευή, ενώ οι εργασίες για να φθάσει το μετρό στο Αιγάλεω προχωρούν με εντατικούς ρυθμούς, έτσι ώστε η επέκταση αυτή, μήκους 4,3 χλμ., να τεθεί σε λειτουργία τον Απρίλιο του 2007.

Μετρό Θεσσαλονίκης- Υποθαλάσσια αρτηρία της Θεσσαλονίκης και το «αεροδρόμιο Μακεδονίας»

Μετρό Θεσσαλονίκης- Οι εργασίες για την κατασκευή του μετρό Θεσσαλονίκης ξεκίνησαν. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου θα ξεπερνάει το 1,1 δις.ευρώ. Έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότησή του από το Γ'ΚΠΣ και από εγκεκριμένο δάνειο με ευνοϊκούς όρους από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Το μετρό της Θεσσαλονίκης υπολογίζεται ότι θα εξυπηρετεί 250.000 επιβάτες ημερησίως. Θα είναι το πιο σύγχρονο σε όλη την Ευρώπη και θα διαθέτει:13 σύγχρονους σταθμούς με κεντρική αποβάθρα από τον Νέο Σιδηροδρομικό Σταθμό ως τη Νέα Ελβετία, αμαξοστάσιο στην περιοχή της Πυλαίας(Βότση) σε έκταση 50.000τ.μ.,9,6 χλμ.γραμμής με δύο ανεξάρτητες σήραγγες μονής τραχιάς, 18 υπεραυτόνομους συρμούς τελευταίας τεχνολογίας πλήρως κλιματιζομένους, οι οποίοι θα κινούνται χωρίς οδηγό αλλά με συνοδηγό, σύστημα αυτόματων θυρών μπροστά στις αποβάθρες κάθε σταθμού- θα ανοιγοκλείνουν μόνο όταν έρχεται ο συρμός- για την καλύτερη εξυπηρέτηση και τη μέγιστη ασφάλεια του επιβατικού κοινού. Η μελέτη των επεκτάσεων του μετρό Θεσσαλονίκης προς Καλαμαριά και Σταυρούπολη για άλλα 9,5χλμ. Γραμμής με οκτώ νέους σταθμούς(β'φάση) έχει ξεκινήσει. Οι εργασίες κατασκευής του έργου ολοκληρώνονται σε 6,5 χρόνια.

Υποθαλάσσια Αρτηρία της Θεσσαλονίκης-Είναι ένα έργο που αποτελεί το συμπλήρωμα του περιφερειακού δακτυλίου της Θεσσαλονίκης προς το θαλάσσιο μέτωπο. Θα συνδέει το δυτικό με το ανατολικό τμήμα της πόλης και σε μεγάλο μήκος θα είναι υποθαλάσσια, παρακάμπτοντας το κέντρο. Η παραλιακή λεωφόρος Νίκης, από την οδό Σαλαμίνας ως τον Λευκό Πύργο, μήκους 1.500 μ., καταργείται και δημιουργείται στη θέση της ένα παραλιακό μέτωπο ικανού πλάτους ως χώρος αναψυχής. Η σύμβαση παραχώρησης υπεγράφη και αναμένεται η υποβολή και κύρωσή της από τη Βουλή, ώστε να αρχίσουν οι εργασίες κατασκευής.

Η υποθαλάσσια αρτηρία, έργο προϋπολογισμού 472 εκατ.ευρώ, θα έχει μήκος 6,5χλμ., εκ των οποίων τα 4 χλμ. Υπόγεια. Η κατασκευή του έργου θα ολοκληρωθεί σε τέσσερα χρόνια.

Αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης-Με την ολοκλήρωση του έργου ο κρατικός αερολιμένας Θεσσαλονίκης αναβαθμίζεται σε διεθνές αεροδρόμιο που θα υποδέχεται με ασφάλεια όλους τους τύπους τους τύπους αεροσκαφών και θα παρέχει τη δυνατότητα πραγματοποίησης υπερατλαντικών πτήσεων χωρίς ενδιάμεσο σταθμό. Με τα έργα, προϋπολογισμού 246 εκατ. ευρώ, επεκτείνεται ο διάδρομος προσγειώσεων και απογειώσεων από το άκρο 10 προς τη θάλασσα μήκους 900μ. και πλάτους περίπου 450μ. Παράλληλα βρίσκονται σε εξέλιξη τρία ακόμη έργα εκσυγχρονισμού του αεροδρομίου «Μακεδονία», συνολικού προϋπολογισμού 70.εκατ. ευρώ. Τα έργα αυτά θα παραδοθούν σταδιακά, από το τέλος του 2006 ως τα μέσα του 2007.

Εγνατία οδός

Είναι ένα εθνικό έργο με τεράστια σημασία για την ανάπτυξη της Βόρειας Ελλάδας, αλλά και για την αναβάθμιση της θέσης και του ρόλου όλης της χώρας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Πρόκειται για έναν κλειστό αυτοκινητόδρομο διεθνών προδιαγραφών μήκους 670χλμ. που διασχίζει «οριζόντια» τη Βόρεια Ελλάδα, από την Ηγουμενίτσα ως τους Κήπους Έβρου. Μαζί με τους τρεις κάθετους άξονες*, μήκους 300χλμ., που κατασκευάζονται, διασχίζει την Ήπειρο, τη Μακεδονία και τη Θράκη και συνδέει ταχύτατα και με ασφάλεια τη Θεσσαλονίκη με τις πύλες εισόδου της Ελλάδας και τις γειτονικές χώρες. Το συνολικό κόστος της Εγνατίας οδού, περιλαμβανομένων και των καθέτων οδικών αξόνων, ανέρχεται σε 6,5 δις.ευρώ, από τα οποία 2,5δις.ευρώ είναι κοινοτική συγχρηματοδότηση. Σήμερα η Εγνατία οδός και οι κάθετοι άξονές της αποτελούν το μεγαλύτερο εργοτάξιο της Ευρώπης, στο οποίο κατασκευάζονται 360 νέα χιλιόμετρα δρόμου, συνολικού προϋπολογισμού 2,8δις.ευρώ. Οι ανάδοχοι για το σύνολο της Εγνατίας οδού και των τριών καθέτων αξόνων της έχουν αναδειχθεί και είναι εγκατεστημένες 46 εργολαβίες. Στόχος είναι το 2007 να έχει ολοκληρωθεί το ανατολικό τμήμα και το 2008 να έχει ολοκληρωθεί το σύνολο του έργου. Με την ολοκλήρωση του έργου θα μπορεί να φθάσει κάποιος από τη Θεσσαλονίκη στις πρωτεύουσες των γειτονικών κρατών σε τρεις ώρες. Ωστόσο θα κατασκευαστούν και άλλοι κάθετοι άξονες. Έχει ήδη δημοπρατηθεί ο άξονας Φλώρινα-Νίκη και μελετώνται οι άξονες Κομοτηνή-Νυμφαία και Ξάνθη-Εχίνος, που σύντομα θα δημοπρατηθούν.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΠΑ)

(Κανονισμός 1783/12-7-99)

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Παραγωγικές επενδύσεις οι οποίες επιτρέπουν την δημιουργία ή τη διατήρηση σταθερών θέσεων απασχόλησης	
Επενδύσεις σε υποδομές ιδίως αυτές που συμβάλλουν στην δημιουργία διευρωπαϊκών δικτύων στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας	
Επενδύσεις σε υποδομές για την προστασία του περιβάλλοντος	
Επενδύσεις για την ανάπτυξη του τουρισμού και του πολιτισμού	
Ενίσχυση των δραστηριοτήτων των ΜΜΕ, και ειδικότερα : α. ενισχύσεις στις υπηρεσίες που παρέχονται στις επιχειρήσεις ιδίως στους τομείς της διαχείρισης, των μελετών και ερευνών αγοράς καθώς και των υπηρεσιών που παρέχονται από κοινού σε περισσότερες επιχειρήσεις β. χρηματοδότηση της μεταφοράς τεχνολογίας (συγκέντρωση, διάδοση πληροφοριών, κοινή οργάνωση μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών εγκαταστάσεων, εφαρμογή καινοτομιών στις επιχειρήσεις) γ. βελτίωση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στις δυνατότητες χρηματοδότησης και δανεισμού (δημιουργία και ανάπτυξη των κατάλληλων χρηματοδοτικών μέσων) δ. άμεσες ενισχύσεις στις επενδύσεις στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται καθεστώς ενισχύσεων	
Ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης και ειδικότερα : α. κατασκευή υποδομών με διαστάσεις κατάλληλες για την τοπική ανάπτυξη και την ανάπτυξη της απασχόλησης β. ενισχύσεις στις δομές παροχής εκ του σύνεγγυς υπηρεσιών με σκοπό τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης	▪ εξαιρούνται τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ
Επενδύσεις στον τομέα της εκπαίδευσης	
Επενδύσεις στον τομέα της υγείας	
Ενίσχυση της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης (νέες τεχνολογίες, καινοτομία, ενίσχυση περιφερειακής ανάπτυξης)	
Μέτρα Τεχνικής Βοήθειας <ul style="list-style-type: none">μελέτες και μελέτες γενικού χαρακτήρα σχετικά με την δράση των Ταμείωνανταλλαγή εμπειριών και ενημέρωση των τελικών δικαιούχων και του ευρύτερου κοινούεγκατάσταση, λειτουργία και διασύνδεση μηχανογραφικών συστημάτων διαχείρισης παρακολούθησης και αξιολόγησηςβελτίωση των μεθόδων αξιολόγησης και ανταλλαγή πληροφοριών για τις πρακτικές που ακολουθούνται στον τομέα	
Καινοτόμες Δράσεις <ul style="list-style-type: none">μελέτες που αποσκοπούν στην ανάλυση και τον εντοπισμό των προβλημάτων και λύσεων που έχουν σχέση με την περιφερειακή ανάπτυξη (αρμονική και αειφόρος ανάπτυξη του συνόλου του κοινοτικού χώρου)πιλοτικά σχέδια με τα οποία προτείνονται ή ανιχνεύονται νέες λύσεις για θέματα περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης με στόχο την μεταφορά των λύσεων αυτών στις παρεμβάσειςανταλλαγές καινοτόμων εμπειριών που έχουν ως στόχο να προβάλλουν και να μεταφέρουν την πείρα που αποκτάται στον τομέα της περιφερειακής ή τοπικής ανάπτυξης	

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ (ΕΓΤΠΕ)

Το*²⁹Ευρωπαϊκό Ταμείο Γεωργικού Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ)αριθ.25 του 1962 [όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΟΚ)αριθ.728/70] σχετικά με τη χρηματοδότηση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, απορροφά μεγάλο μέρος του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το τμήμα Εγγυήσεων του Ταμείου χρηματοδοτεί συγκεκριμένα τις δαπάνες της κοινής οργάνωσης γεωργικών αγορών, τις ενέργειες στο χώρο της αγροτικής ανάπτυξης, οι οποίες συνοδεύουν τη στήριξη των αγορών και τα αγροτικά μέτρα εκτός των περιφερειών του στόχου 1, δαπάνες ορισμένων κτηνιατρικών μέτρων, καθώς και ενέργειες πληροφόρησης με αντικείμενο την ΚΓΠ.

Το τμήμα Προσανατολισμού χρηματοδοτεί τις λοιπές δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης (εκείνες που δεν χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις).

Μεταξύ 4.300 και 4.370 εκατ. ευρώ χορηγούνταν ετησίως στα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και στα συνοδευτικά μέτρα για την περίοδο 2000-2006. Τα μέτρα αυτά χρηματοδοτούνταν από το ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Εγγυήσεων ή Τμήμα Προσανατολισμού, ανάλογα με το περιφερειακό πλαίσιο στο οποίο είναι ενταγμένα. Έτσι το ΕΓΤΠΕ - Τμήμα εγγυήσεων καλύπτει τις ενισχύσεις για την πρόωρη συνταξιοδότηση, τις μειονεκτικές περιοχές ή τις περιοχές για τις οποίες ισχύουν περιβαλλοντικοί περιορισμοί, τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, τις συνθήκες διαβίωσης των ζώων, την ποιότητα των τροφίμων και τα μέτρα αναδάσωσης της γεωργικής γης. Τα υπόλοιπα μέτρα γεωργικής ανάπτυξης χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ - Τμήμα προσανατολισμού, στις ζώνες του στόχου 1, και από το ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων εκτός αυτού του στόχου. Η Επιτροπή θα μπορέσει να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής των επιλέξιμων μέτρων με χρηματοδοτική συνδρομή του ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσανατολισμού και να προτείνει χρηματοδότηση μελετών που συνδέονται με τον προγραμματισμό του ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Εγγυήσεων.

Τέλος, τα μέτρα για την προσαρμογή και την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών που αφορούν την ανάπλαση και την ανάπτυξη των χωριών, την προστασία και τη διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς, τη διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων και τη βελτίωση των υποδομών που συνδέονται με την ανάπτυξη της γεωργίας και δεν χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο των Στόχων 1 και 2 και των περιοχών που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο, καλύπτονται επίσης από το ΕΓΤΠΕ.

Τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να είναι συμβατά με το κοινοτικό δίκαιο και να έχουν συνοχή με τις άλλες κοινοτικές πολιτικές. Η συνοχή αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική όσον αφορά τις διατάξεις της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής υπέρ της αγροτικής ανάπτυξης, των κοινών οργανώσεων της αγοράς και των μέτρων που αφορούν την ποιότητα των γεωργικών προϊόντων και την υγεία. Καμία ενίσχυση βάσει του παρόντος κανονισμού δεν είναι δυνατή για μέτρα τα οποία αποβλέπουν στην στήριξη ερευνητικών έργων ή στην εξάλειψη ζωνόσων.

*²⁹(ΕΓΤΠΕ)-Ευρωπαϊκό Ταμείο Γεωργικού Προσανατολισμού και Εγγυήσεων
-(EAGGF)European Agricultural Guidance and Guarantee Fund

Εξάλλου, ένα μέτρο που λαμβάνει χρηματοδότηση με βάση αυτό τον κανονισμό δεν μπορεί να λάβει από άλλο κοινοτικό καθεστώς ενίσχυσης. Επίσης ένα μέτρο που δεν είναι συμβατό με έναν όρο του παρόντος κανονισμού, δεν θα μπορεί να επιλέγεται ούτε για τα άλλα καθεστώτα κοινοτικής ενίσχυσης.

Όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη για την αγροτική ανάπτυξη, πρέπει να τηρούν το κοινοτικό καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων για την γεωργία, εντός των ορίων που προβλέπονται από το Συμβούλιο στους κανονισμούς και τις γεωργικές οδηγίες (εκτός από αυτούς τους περιορισμούς, οι κρατικές ενισχύσεις πρέπει να κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη και να εγκρίνονται από την Επιτροπή), καθώς και τις κοινοτικές διατάξεις αγροτικής ανάπτυξης. Μ' αυτό τον τρόπο:

απαγορεύονται οι κρατικές ενισχύσεις στις επενδύσεις που υπερβαίνουν τα ποσοστά που θεσπίζονται για τις κοινοτικές ενισχύσεις, εκτός από τις περιπτώσεις όπου οι επενδύσεις αφορούν τη βελτίωση του περιβάλλοντος, τους κανόνες υγιεινής και την καλή μεταχείριση των ζώων και είναι προς το συμφέρον του κοινού·

- οι ενισχύσεις για την αντιμετώπιση των φυσικών προβλημάτων πρέπει να τηρούν όλους τους κοινοτικούς κανόνες·
- οι ενισχύσεις υπέρ του αγροτικού περιβάλλοντος πρέπει να τηρούν τους κανόνες και τα κοινοτικά όρια, αν και τα τελευταία μπορούν να ξεπεραστούν, ενδεχομένως, εάν αυτό είναι αναγκαίο για να καλυφθεί σωστά η απώλεια εισοδημάτων, το επιπλέον κόστος, κ.λπ. Προκειμένου να επωφεληθούν όλες οι αγροτικές περιοχές της Κοινότητας από την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, προβλέπεται η ένταξη των μέτρων του παρόντος κανονισμού στα εξής πολυετή προγράμματα:
 - προγράμματα του Στόχου 1: όταν τα μέτρα χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ- Τμήμα Προσανατολισμού·
 - προγράμματα του Στόχου 2: όταν τα μέτρα αφορούν την πρόωρη συνταξιοδότηση, τις μειονεκτικές περιοχές και τις περιοχές που αντιμετωπίζουν περιβαλλοντικά προβλήματα, τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα και τα μέτρα αναδάσωσης γεωργικών γαιών·
 - προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης: όσον αφορά τα υπόλοιπα μέτρα.

Τα εν λόγω προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης βασίζονται σε σχέδια που θεσπίζονται από τα κράτη μέλη στο καταλληλότερο γεωγραφικό επίπεδο, για περίοδο 7 ετών (2000-2006). Τα προγράμματα αυτά περιέχουν την περιγραφή της σημερινής αγροτικής κατάστασης, της προτεινόμενης στρατηγικής, των αναμενόμενων επιπτώσεων, το χρηματοδοτικό σχεδιασμό, τα προβλεπόμενα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων, τις μελέτες και τα αναγκαία τεχνικά μέτρα, τις υπεύθυνες αρχές, και τις διατάξεις αποτελεσματικής εφαρμογής του σχεδίου. Τα κράτη υπέβαλαν τα σχέδια αγροτικής ανάπτυξης στην Επιτροπή το αργότερο έξι μήνες μετά από την έναρξη ισχύος αυτού του κανονισμού και η Επιτροπή τα ενέκρινε εντός έξι μηνών από την υποβολή τους.

Οι διατάξεις του κανονισμού που αφορά τη χρηματοδότηση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής εφαρμόζονται στα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, εκτός

από ορισμένες εξαιρέσεις που αφορούν τα μέτρα που καλύπτονται από τον Στόχο 2.

Στη συνέχεια της ένταξης του χρηματοδοτικού σχεδιασμού στον προγραμματισμό, η Επιτροπή καθορίζει τις αρχικές επιδοτήσεις, κατανομημένες σε ετήσια βάση, που χορηγούνται στα κράτη μέλη, με βάση τις ανάγκες και τις προσπάθειες που έγιναν. Μπορούν να προσαρμοστούν ανάλογα με τις πραγματικές δαπάνες και τις αναθεωρήσεις των δαπανών που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη.

Όσον αφορά το ποσοστό συμμετοχής, η Κοινότητα πρέπει να συμβάλει τουλάχιστον με ποσοστό 25% των επιλέξιμων δημόσιων δαπανών χωρίς να υπερβαίνει το 50% του συνολικού επιλέξιμου κόστους. Σύμφωνα με τη γενική νομοθεσία για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, αυτή η συμμετοχή ανέρχεται, στην περίπτωση των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων στο 85% των περιοχών που υπάγονται στον Στόχο 1 και στο 60% για τις άλλες περιοχές. Ειδικά μέτρα προβλέπονται επίσης όσον αφορά τις κερδοφόρες επενδύσεις.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την αποτελεσματική παρακολούθηση και την εφαρμογή του προγραμματισμού αγροτικής ανάπτυξης με φυσικούς και χρηματοδοτικούς δείκτες που θεσπίζουν από κοινού με την Επιτροπή και ενδεχομένως με τη δημιουργία επιτροπών παρακολούθησης. Το αποτέλεσμα αυτής της παρακολούθησης θα διαβιβάζεται στην Επιτροπή με ετήσιες εκθέσεις.

Όσον αφορά την αξιολόγηση, ισχύουν οι κανόνες του κανονισμού που αφορά τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής.

Οι όροι χορήγησης των ενισχύσεων, ο υπολογισμός των αποζημιώσεων, οι περίοδοι και οι όροι που ισχύουν, θα διευκρινιστούν αργότερα από την Επιτροπή. Το ίδιο ισχύει για τις διατάξεις εφαρμογής που αφορούν τα σχέδια αγροτικής ανάπτυξης, την αναθεώρηση των προγραμμάτων, τον χρηματοδοτικό σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση, και τη συνοχή μεταξύ της αγροτικής ανάπτυξης και των οργανώσεων της αγοράς.

*³⁰Η απόφαση αυτή καθορίζει τα αρχικά κονδύλια του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων που χορηγούνται στα κράτη μέλη για τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης. Το συνολικό ποσό της στήριξης ανερχόταν σε 4.339 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2004-2006.

Η διοίκηση του Ταμείου ασκείται από την επιτροπή του ΕΓΤΠΕ αρθρώνεται στο πλαίσιο μιας συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Η διαχειριστική επιτροπή του Ταμείου συντίθεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής.

Τα κράτη μέλη ορίζουν τις υπηρεσίες και τους οργανισμούς που εξουσιοδοτούνται να καλύπτουν τις δαπάνες. Οι οργανισμοί πληρωμής

³⁰Απόφαση της 1999/659/ΕΚ της Επιτροπής, της 8ης Σεπτεμβρίου 1999, περί καθορισμού ενδεικτικής κατανομής, ανά κράτος μέλος, των κονδυλίων που χορηγούνται στο πλαίσιο του ΕΓΤΠΕ, Τμήμα Εγγυήσεων, μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, κατά την περίοδο 2000-2006[Επίσημη Εφημερίδα L 259 της 6.10.1999]

αποτελούν εγκεκριμένες υπηρεσίες ή οργανισμούς των κρατών μελών, οι οποίοι προσφέρουν επαρκείς εγγυήσεις ώστε:

- η επιλεξιμότητα των αιτήσεων και η συμμόρφωσή τους προς τους κοινοτικούς κανόνες να ελέγχονται πριν να διαταχθεί η πληρωμή·
- οι διενεργούμενες πληρωμές να διασταυρώνονται κατά τρόπο ακριβή και εξαντλητικό·
- τα απαιτούμενα έγγραφα να προσκομίζονται εντός των τασσόμενων προθεσμιών και υπό τη μορφή που προβλέπεται από τους κοινοτικούς κανόνες.

Οι οργανισμοί οφείλουν να διαθέτουν δικαιολογητικά έγγραφα για τις διενεργούμενες πληρωμές και έγγραφα σχετικά με την εκτέλεση των προδιαγραφόμενων διοικητικών και φυσικών ελέγχων.

Έκαστο κράτος μέλος οφείλει να γνωστοποιεί στην Επιτροπή:

- τις υπηρεσίες και τους οργανισμούς που έχουν εγκριθεί για την καταβολή των δαπανών·
- στην περίπτωση όπου έχουν εγκριθεί πολλοί οργανισμοί πληρωμής, την υπηρεσία ή τον οργανισμό που είναι επιφορτισμένος με τη συγκέντρωση των πληροφοριών προς διάθεση στην Επιτροπή και με την προώθηση της εναρμονισμένης εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων·
- την ονομασία, το καταστατικό και την πράξη έγκρισης των οργανισμών πληρωμής·
- τις διοικητικές, λογιστικές και συνθήκες εσωτερικού ελέγχου υπό τις οποίες διενεργούνται οι πληρωμές που αφορούν την εκτέλεση των κοινοτικών κανόνων στο πλαίσιο της ΚΑΠ.

Οι οργανισμοί πληρωμής διενεργούν τις καταβολές προς τους δικαιούχους με βάση την κοινοτική ρύθμιση. Αντικείμενο κοινοτικής χρηματοδότησης μπορούν να αποτελέσουν μόνο οι δαπάνες που διενεργούνται από τους εγκεκριμένους οργανισμούς πληρωμής. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν κάθε μήνα στην Επιτροπή τις δηλώσεις δαπανών. Οι αναγκαίες πιστώσεις για την κάλυψη των δαπανών του ΕΓΤΠΕ τίθενται στη διάθεση των κρατών μελών εκ μέρους της Επιτροπής, υπό μορφή προκαταβολών έναντι της βεβαίωσης των πραγματοποιηθεισών δαπανών. Στην πράξη πρόκειται για εξόφληση των δαπανών που πραγματοποίησαν (και προχρηματοδότησαν) τα κράτη μέλη. Επιπλέον, στη διάθεση των κρατών μελών μπορεί να διατεθεί μετακυλιόμενο κεφάλαιο για την υλοποίηση προγραμμάτων στο πλαίσιο ενεργειών για την αγροτική ανάπτυξη.

Τα κράτη μέλη, αφού τελειώσει το οικονομικό έτος διαβιβάζουν στην Επιτροπή την ετήσια δήλωση δαπανών, καθώς και βεβαίωσή για το ακέραιο, το ακριβές και αληθές των διαβιβαζόμενων λογαριασμών. Πριν από το Μάιο, η Επιτροπή διενεργεί εκκαθάριση των λογαριασμών των οργανισμών πληρωμής. Η απόφαση αφορά το ακέραιο, το ακριβές και αληθές των λογαριασμών.

Η εν λόγω απόφαση εκκαθάρισης (λογιστική εκκαθάριση) δεν προδικάζει τη λήψη μεταγενέστερων αποφάσεων (αποφάσεων επί τούτου) με σκοπό την εξαίρεση από την κοινοτική χρηματοδότηση των δαπανών που δεν χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες. Τα επίμαχα ποσά

(δημοσιονομικές διορθώσεις) ανακτώνται από τα κράτη μέλη.

Έκαστο έτος πριν από το μήνα Ιούλιο, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο δημοσιονομική έκθεση για τη διαχείριση του Ταμείου.

Όταν επιβάλλεται η λήψη μέτρων, ο εκπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή σχέδιο των προς λήψη μέτρων. Η επιτροπή γνωμοδοτεί επί του σχεδίου αυτού εντός προθεσμίας που τάσσει ο πρόεδρος της συναρτήσει του επείγοντος χαρακτήρα του υπό εξέταση θέματος. Η γνώμη λαμβάνεται κατά πλειοψηφία (άρθρο 205 παράγραφος 2 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση). Σε περίπτωση θετικής γνώμης της επιτροπής, η Επιτροπή θεσπίζει μέτρα που ισχύουν άμεσα.

Σε περίπτωση απορριπτικής γνώμης, τα μέτρα γνωστοποιούνται από την Επιτροπή στο Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να αναβάλει το πολύ επί ένα μήνα, υπολογιζόμενου από την ημερομηνία της γνωστοποίησης αυτής, την εφαρμογή των μέτρων που αποφάσισε. Το Συμβούλιο, αποφαινόμενο με ειδική πλειοψηφία, δύναται να λάβει διαφορετική απόφαση εντός της προθεσμίας του ενός μηνός.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΓΤΠΕ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε ένα πρόγραμμα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης για την Ελληνική Περιφέρεια της Ηπείρου, για την περίοδο 2000-2006. Το πρόγραμμα διαθέτει χρηματοοικονομικό συνολικό ποσό περίπου 680,1 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 435,98 εκατ. ευρώ (64% του συνολικού προϋπολογισμού) θα προέλθουν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε. Το υπόλοιπο συνεισφέρει ο δημόσιος ή ιδιωτικός τομέας, όπως έχουμε ήδη προαναφέρει. Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για την προώθηση της μακροχρόνιας ανάπτυξης της Ηπείρου και για την κεφαλαιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της περιφέρειας, καθώς και της άθικτης φύσης των ορεινών περιοχών της, με την ενίσχυση των υφιστάμενων υποδομών και λαμβάνοντας υπόψη περισσότερο τα περιβαλλοντικά θέματα. Η Ηπειρος είναι η φτωχότερη περιφέρεια της Ελλάδας, με κατά κεφαλήν εισόδημα (ΑΕΠ) της τάξης του 43,82% του μέσου όρου της Ε.Ε. Το 75% της έκτασής της είναι ορεινό και το 59% των κατοίκων της ζει σε αγροτικές περιοχές. Η περιφέρεια εξαρτάται κυρίως από τον πρωτογενή τομέα. Η απομόνωση και τα διαρθρωτικά προβλήματα είναι η άμεση συνέπεια της απομακρυσμένης γεωγραφικής θέσης της. Ωστόσο η γεωγραφική θέση της περιφέρειας μπορεί να καταστεί το σημαντικότερο στοιχείο δυναμισμού της, με τη σύνδεση της Βόρειας Ελλάδας με την Κεντρική και Δυτική Ευρώπη. Το πρόγραμμα επιδιώκει να αξιοποιήσει τη γεωγραφική θέση της περιφέρειας και την άγρια φυσική ομορφιά των βουνών της με τη βελτίωση της υφιστάμενης υποδομής και τη δημιουργία των συνθηκών για διαρκή ανάπτυξη, και λαμβάνοντας υπόψη περισσότερο τα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Μια από τις προτεραιότητες είναι η διασφάλιση αιεφόρου ανάπτυξης για αγροτικές, ορεινές και λιγότερο ευνοημένες περιοχές.

Υπάρχει η ανάγκη για την αναβάθμιση της αγροτικής υποδομής και την αναπροσαρμογή της παραγωγής, με σκοπό την προώθηση της αιεφόρου ανάπτυξης για τις αγροτικές, ορεινές και λιγότερο ευνοημένες περιοχές.

Ως ένα δεύτερο παράδειγμα θα μπορούσαμε να αναφέρουμε το Πρόγραμμα για τη Θεσσαλία. Το Πρόγραμμα για τη Θεσσαλία θα ενισχύσει την αιεφόρο ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, των απομονωμένων και των νησιωτικών

περιοχών,τη βελτίωση της γεωργικής ανταγωνιστικότητας και την προσαρμογή της γεωργικής παραγωγής της γεωργικής παραγωγής σε μεταρρυθμίσεις.Ειδικότερα,το πρόγραμμα θα ενθαρρύνει τη βιολογική παραγωγή, με στόχο την υποστήριξη της εγκατάστασης 400 νέων παραγωγών.Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις απομονωμένες και νησιωτικές περιοχές.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ & ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ
(Ε.Γ.Τ.Π.Ε.)

(Κανονισμός 1257/17-5-1999 & Κανονισμός 1750/23-7-1999)

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Στήριξη επενδύσεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις (εφόσον η οικονομική βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων μπορεί να καταδειχθεί, πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις σχετικά με τα ο περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων, ο γεωργός διαθέτει επαρκή επαγγελματική ικανότητα- οι προϋποθέσεις δύνανται να επιτευχθούν σε διάστημα 3 ετών από την έναρξη της επένδυσης για τις μικρές εκμεταλλεύσεις)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • δεν χορηγείται ενίσχυση για επενδύσεις που έχουν στόχο την αύξηση της παραγωγής προϊόντων τα οποία δεν μπορούν να βρουν κανονικές διεξόδους στην αγορά • όταν υπάρχουν περιορισμοί ή όρια στην παραγωγή καμία επένδυση που θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής δεν αποτελεί αντικείμενο στήριξης
<p>Ενισχύσεις για τη διευκόλυνση της εγκατάστασης νέων γεωργών (εφόσον ο γεωργός είναι ηλικίας κάτω των 40 ετών, διαθέτει επαρκή επαγγελματική ικανότητα, εγκαθίσταται για πρώτη σε γεωργική εκμετάλλευση, μπορεί να καταδειχθεί η οικονομική βιωσιμότητα της εκμετάλλευσης, πληρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις σχετικά με το περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων, ο γεωργός εγκαθίσταται ως αρχηγός της εκμετάλλευσης- οι προϋποθέσεις δύνανται να επιτευχθούν σε διάστημα 3 ετών από την πρώτη εγκατάσταση για τους νέους γεωργούς)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ η ενίσχυση περιλαμβάνει εφάπαξ πριμοδότηση ▪ επιδότηση επιτοκίου για τα δάνεια που συνάπτονται προς κάλυψη των δαπανών που απορρέουν από την εγκατάσταση 	
<p>Στήριξη της επαγγελματικής κατάρτισης των γεωργών και των λοιπών προσώπων που συμμετέχουν σε γεωργικές και δασοκομικές δραστηριότητες και τη μετατροπή τους</p>	<ul style="list-style-type: none"> • η στήριξη δεν καλύπτει τα μαθήματα ή της περιόδους άσκησης στο πλαίσιο κανονικών προγραμμάτων ή συστημάτων δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας γεωργικής και δασοκομικής εκπαίδευσης
<p>Στήριξη επενδύσεων για την βελτίωση και τον εξορθολογισμό της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατασκευή και απόκτηση ακινήτων • νέα μηχανήματα και εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού πληροφορικής • γενικά έξοδα (αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και άδειες, μέχρι ενός ανώτατου ορίου 12% των εν λόγω δαπανών • στις εξόχως απόκεντρες περιοχές είναι δυνατόν να παρασχεθεί στήριξη για επενδύσεις στο τομέα της μεταποίησης ή της εμπορίας προϊόντων τρίτων χωρών υπό την προϋπόθεση ότι τα προϊόντα προορίζονται για την αγορά της υπό εξέταση περιοχής 	<ul style="list-style-type: none"> • η αγορά γης <p>αποκλείεται η στήριξη :</p> <ul style="list-style-type: none"> • επενδύσεων στο επίπεδο λιανικού εμπορίου • επενδύσεων για την μεταποίηση ή εμπορία προϊόντων που προέρχονται από τρίτες χώρες
<p>Στήριξη της δασοκομίας</p> <p>παρέχεται στήριξη για :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ δάσωση εκτάσεων (όχι γεωργικών) ▪ επενδύσεις σε δάση που αποσκοπούν στη βελτίωση της οικονομικής, οικολογικής ή κοινωνικής αξίας τους ▪ επενδύσεις για τη βελτίωση και τον εξορθολογισμό της υλοτόμησης, μεταποίησης και εμπορίας των δασοκομικών προϊόντων: οι επενδύσεις που αφορούν τη χρήση ξυλείας ως πρώτης ύλης περιορίζονται σε όλες τις εργασίες εκμετάλλευσης που προηγούνται της βιομηχανικής μεταποίησης 	<p>Εξαιρούνται :</p> <ul style="list-style-type: none"> • τα δάση ή άλλες δασικές εκτάσεις που αποτελούν ιδιοκτησία κεντρικών ή περιφερειακών κυβερνήσεων ή δημοσίων επιχειρήσεων • τα βασιλικά δάση και άλλες δασικές εκτάσεις • τα δάση που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα το μετοχικό κεφάλαιο των οποίων κατέχει τουλάχιστον κατά 50% ένας από τους φορείς που προαναφέρθηκαν • η στήριξη για τη δάσωση γεωργικών εκτάσεων η οποία αναλαμβάνεται από δημόσιες αρχές καλύπτει <u>μόνο τα έξοδα εγκατάστασης</u> • στήριξη δεν παρέχεται σε γεωργούς που λαμβάνουν στήριξη για πρόωρη συνταξιοδότηση • στήριξη δεν παρέχεται για τη φύτευση χριστουγεννιάτικων δέντρων • σε περίπτωση φύτευσης ειδών ταχείας ανάπτυξης στήριξη χορηγείται <u>μόνον για τα έξοδα φύτευσης</u>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ προώθηση νέων διεξόδων για τη χρήση και εμπορία δασοκομικών προϊόντων • ανασύσταση του δασοκομικού παραγωγικού δυναμικού, που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και πυρκαγιές και διαμόρφωση των κατάλληλων προληπτικών μέτρων (στην περίπτωση αυτή οι εργασίες αφορούν και <u>ιδιωτικά</u> και <u>δημόσια</u> δάση) • διατήρηση και βελτίωση της οικολογικής σταθερότητας των δασών σε περιοχές που έχουν προστατευτικό και οικολογικό ρόλο προς το δημόσιο συμφέρον και όπου οι δαπάνες των μέτρων διατήρησης και βελτίωσης αυτών των δασών υπερβαίνουν το εισόδημα από τη δασοκομία (υπό τον όρο ότι οι προστατευτικές και οικολογικές αξίες των δασών διασφαλίζονται κατά αειφόρο τρόπο και ότι τα ληπτέα μέτρα και το συνολικό κόστος τους ορίζονται σε σύμβαση). 	
--	--

<p>Προώθηση της προσαρμογής και της ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών</p> <p>παρέχεται στήριξη για :</p> <ul style="list-style-type: none"> • έγγειες βελτιώσεις, • αναδάσμο εκτάσεων, • δημιουργία υπηρεσιών αντικατάστασης στις εκμεταλλεύσεις και υπηρεσιών διαχείρισης εκμεταλλεύσεων, • εμπορία γεωργικών προϊόντων ποιότητας, • βασικές υπηρεσίες για την αγροτική οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό, • ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών, • διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς, • διαφοροποίηση γεωργικών δραστηριοτήτων, • διαχείριση υδατικών πόρων της γεωργίας, • ανάπτυξη και βελτίωση της υποδομής που σχετίζεται με την ανάπτυξη της γεωργίας, • ενθάρρυνση των τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων, • προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την γεωργία, δασοκομία, διατήρηση τοπίου και βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ζώων, • ανασύσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και εφαρμογή προληπτικών μέτρων, • χρηματοοικονομική τεχνική. 	
<p>Μέτρα Τεχνικής Βοήθειας</p>	

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ (ΧΜΠΑ)

Ο^{*31}κανονισμός για το Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας(ΧΜΠΑ) διευκρινίζει τις πολιτικές προτεραιότητες και το πλαίσιο παρέμβασης για τον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας για την περίοδο 2000-2006. Σκοπός του ΧΜΠΑ είναι να συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων της κοινής αλιευτικής πολιτικής μέσω διαρθρωτικών παρεμβάσεων. Με αυτό τον τρόπο, ενισχύονται η ανταγωνιστικότητα των διαρθρώσεων εκμετάλλευσης και η ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρήσεων^{*27}.

Σκοπός του ΧΜΠΑ είναι να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Το ^{*32}ΧΜΠΑ υποστηρίζει τις διαρθρωτικές δράσεις στον τομέα της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας των προϊόντων τους. Με τον τρόπο αυτό, προάγεται η αναδιάρθρωση του τομέα με τη δημιουργία κατάλληλων όρων για τη ανάπτυξη και των εκσυγχρονισμό του.

Οι διαρθρωτικές δράσεις του ^{*33}ΧΜΠΑ έχουν ως στόχο:

- να συμβάλλουν στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των αλιευτικών πόρων και της εκμετάλλευσής τους.
- να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα των διαρθρώσεων εκμετάλλευσης και την ανάπτυξη οικονομικά βιώσιμων επιχειρήσεων στον τομέα.
- να βελτιώσουν τον εφοδιασμό και την αξιοποίηση των προϊόντων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας
- να συμβάλλουν στην αναζωογόνηση των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια.

Για να διασφαλιστεί η επιτυχία της αποστολής του ΧΜΠΑ, ο παρών κανονισμός παρέχει τη στήριξη του ταμείου για τα ακόλουθα μέτρα:

- ♦την ανανέωση του στόλου και τον εκσυγχρονισμό των αλιευτικών πλοίων
- ♦την προσαρμογή της αλιευτικής προσπάθειας
- ♦τις κοινές επιχειρήσεις
- ♦την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας
- ♦τα μέτρα κοινωνικοοικονομικού χαρακτήρα
- ♦την προστασία των αλιευτικών πόρων στις παράκτιες θαλάσσιες περιοχές
- ♦την υδατοκαλλιέργεια
- ♦την τεχνική βοήθεια

Οι διαρθρωτικές δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΧΜΠΑ εγγράφονται σε διάφορα πολυετή προγράμματα ανάλογα με το περιφερειακό πλαίσιο στο οποίο εφαρμόζονται.

Οι συνολικές χορηγήσεις του ΧΜΠΑ για την περίοδο 2000-2006 ανέρχονται σε 4.119 εκατ.ευρώ (τιμή 2005).

^{*31}Κανονισμός (ΕΚ)αριθ.1263/1999 του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1999 για το χρηματοδοτικό μέσο προσανατολισμού της αλιείας.

^{*32}(ΧΜΠΑ)-Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας-(FIFG)- Financial Instrument for Fisheries Guidance. ec.europa.eu/regional-policy/sources/

^{*33}Οι κοινοτικές ενισχύσεις στον τομέα της αλιείας μέσω του ΧΜΠΑ υπόκεινται σε ορισμένους κανόνες, οι οποίοι επιδιώκουν ιδίως την πρόληψη και καταστολή της παράνομης, μη δηλωμένης και μη νομοθετικά κατοχυρωμένης αλιείας καθώς και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας. Για να παρακινήθούν τα κράτη μέλη να επιτύχουν πρόσθετες μειώσεις αλιευτικής προσπάθειας, ένα επείγον κοινοτικό μέτρο(2003-2006)συμβάλλει στη συγχρηματοδότηση των πρόσθετων αναγκών διάλυσης αλιευτικών σκαφών που αφορούν τα σχέδια ανάκτησηςτα οποία εγκρίνονται από το Συμβούλιο.

Ανανέωση και εξοπλισμός του αλιευτικού στόλου

Για τις δημόσιες ενισχύσεις τις οποίες διαχειρίζονται τα κράτη μέλη πρέπει να τηρούνται οι κανόνες σχετικά με τη διατήρηση των αλιευτικών πόρων. Ενδεχομένως, οι εν λόγω ενισχύσεις μπορούν να διευκολύνουν τον περιορισμό ή και την παύση της αλιείας.

Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν δύο τύπους μέτρων που είναι επιλέξιμα για δημόσια ενίσχυση προκειμένου να σταματήσουν οριστικά αλιευτικές δραστηριότητες των σκαφών. Τα μέτρα αυτά, τα οποία συνοδεύονται από ορισμένους όρους σχετικά με την ηλικία και την χωρητικότητα των σκαφών, είναι:

- η διάλυση των σκαφών·
- η μόνιμη χρήση του σκάφους για σκοπούς μη κερδοσκοπικούς και εκτός της αλιείας.

Επιτρέπεται η χορήγηση δημόσιων ενισχύσεων για τον εκσυγχρονισμό του στόλου ή τη χρήση επιλεκτικότερων αλιευτικών τεχνικών. Οι δαπάνες εξοπλισμού και εκσυγχρονισμού δεν είναι επιλέξιμες για ενίσχυση στη διάρκεια των πέντε ετών που ακολουθούν τη χορήγηση δημόσιας ενίσχυσης για την ναυπήγηση του υπόψη σκάφους (με εξαίρεση τον εξοπλισμό επιτήρησης ή ακουστικής αποτροπής). Για τα σκάφη ηλικίας άνω των 5 ετών, εφόσον δεν αυξάνεται η αλιευτική τους ικανότητα, είναι δυνατόν να χορηγηθούν ενισχύσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας, των συνθηκών υγιεινής και εργασίας, καθώς και της ποιότητας των προϊόντων. Δεν υπάρχει δυνατότητα συσσώρευσης των πριμοδοτήσεων. Επίσης, οι ενισχύσεις μειώνονται κατά το ποσό της ενίσχυσης για τον εκσυγχρονισμό ή της ενίσχυσης που χορηγήθηκε για προσωρινή παύση των δραστηριοτήτων. Οι ενισχύσεις για τα δορυφορικά συστήματα παρακολούθησης σκαφών δεν είναι σωρεύσιμες με τις ενισχύσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο των μέτρων που αφορούν τον έλεγχο, την επιθεώρηση και την επιτήρηση των αλιευτικών σκαφών. Στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2002, για τη διατήρηση και βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στο πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής καθορίζονται επιπρόσθετοι όροι.

Μικρή παράκτια αλιεία

Η μικρή παράκτια αλιεία είναι η αλιεία που πραγματοποιείται από σκάφη ολικού μήκους μικρότερου των 12 μέτρων και τα οποία δεν χρησιμοποιούν ορισμένα συρόμενα εργαλεία. Λόγω της σημασίας της μικρής παράκτιας αλιείας και της συμβολής της στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν, υπό ορισμένους όρους, μέτρα που συμπληρώνουν τις ενισχύσεις για εκσυγχρονισμό.

Έτσι, στην περίπτωση που ένας ορισμένος αριθμός ιδιοκτητών σκαφών ή μελών μιας οικογένειας αλιέων που ασχολείται με τη μικρή παράκτια αλιεία θέσει σε εφαρμογή, σε συνεταιριστικό πλαίσιο, ένα ολοκληρωμένο συλλογικό σχέδιο που έχει σχέση με τη διαρθρωτική βελτίωση της αλιευτικής δραστηριότητας, οι συμμετέχοντες στην ομάδα αυτή δικαιούνται μια κατ' αποκοπή πριμοδότηση (ανώτατο όριο 150.000 ευρώ).

Κοινωνικοοικονομικά μέτρα

Οι αλιείς μπορούν να απολαύουν διαφόρων κοινωνικοοικονομικών μέτρων που παραχωρούνται από τα κράτη μέλη προκειμένου να αμβλυνθούν οι αρνητικές συνέπειες της μείωσης της αλιευτικής προσπάθειας, δηλαδή:

- τη συγχρηματοδότηση εθνικών καθεστώτων ενίσχυσης για πρόωρη συνταξιοδότηση σύμφωνα με ορισμένα όρια ηλικίας (τουλάχιστον 55 έτη και 10 έτη κατ' ανώτατο όριο κάτω από τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης) και διάρκειας άσκησης του επαγγέλματος του αλιέα (τουλάχιστον 10 έτη)·
- τη χορήγηση ατομικών κατ' αποκοπή πριμοδοτήσεων (10.000 ευρώ κατ' ανώτατο όριο) στην περίπτωση ανεργίας που έχει σχέση με την οριστική διακοπή των αλιευτικών δραστηριοτήτων του σκάφους (η ενίσχυση αυτή θα πρέπει να επιστραφεί αναλογικώς με την πάροδο του χρόνου εάν ο δικαιούχος αρχίσει πάλι να ασκεί το αλιευτικό επάγγελμα ένα τουλάχιστον έτος αφού του καταβλήθηκε η πριμοδότηση)·
- τη χορήγηση ατομικών μη ανανεώσιμων κατ' αποκοπή πριμοδοτήσεων στους αλιείς, με στόχο τη μεταπήδησή τους σε άλλο επάγγελμα (μέχρι 50.000 ευρώ) ή τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους (μέχρι 200.000 ευρώ) εκτός της θαλάσσιας αλιείας, ενώ θα τους επιτρέπεται να συνεχίζουν τις αλιευτικές δραστηριότητες με μερική απασχόληση, υπό τον όρο ότι αυτό συμβάλλει σε μείωση της αλιευτικής προσπάθειας που αναπτύσσουν οι δικαιούχοι·
- τη χορήγηση ατομικών πριμοδοτήσεων στους αλιείς ηλικίας κάτω των 35 ετών, οι οποίοι έχουν ασκήσει αποδεδειγμένα το επάγγελμα επί 5 τουλάχιστον έτη ή έχουν παρακολουθήσει επαγγελματική κατάρτιση, οι οποίοι αποκτούν το πρώτο σκάφος τους είτε κατ' απόλυτη κυριότητα είτε συνεταιριστικά. Το σκάφος πρέπει να έχει ηλικία 10 έως 20 ετών και μήκος 7 έως 24 μέτρα. Η διαβίβαση της κυριότητας δεν μπορεί να πραγματοποιείται μεταξύ μελών της ίδιας οικογένειας μέχρι δεύτερου βαθμού συγγένειας. Το μέγιστο ποσό της πριμοδότησης ορίζεται στο 10% της τιμής αγοράς ή σε 50.000 ευρώ.

Εφόσον το Συμβούλιο υιοθετήσει πρόγραμμα αποκατάστασης ιχθυαποθέματος ή η Επιτροπή ή ένα ή περισσότερα κράτη μέλη θεσπίσουν ειδικά ή έκτακτα μέτρα ανάγκης, το ποσό των κατ' αποκοπή πριμοδοτήσεων μπορεί να προσαυξηθεί κατά 20%.

Τα κράτη μέλη δύνανται να ενθαρρύνουν επενδυτικά σχέδια σε διάφορους τομείς:

- τις εργασίες που αποσκοπούν στην προστασία και την ανάπτυξη υδρόβιων πόρων, εκτός της επανασύστασης του ιχθυοπληθυσμού·
- την υδατοκαλλιέργεια·
- τον εξοπλισμό αλιευτικών λιμένων·
- τη μεταποίηση και εμπορία αλιευτικών προϊόντων·
- την αλιεία σε εσωτερικά ύδατα.

Για να δικαιούνται ενίσχυσης, τα σχέδια πρέπει να πληρούν τους κάτωθι όρους:

- να παράγουν επωφελείς βιώσιμες επιπτώσεις στην οικονομία·
- να προσφέρουν εγγυήσεις εθνικής και οικονομικής βιωσιμότητας·
- να αποφεύγουν τους κινδύνους δυσμενών επιπτώσεων, όπως είναι η αύξηση των ικανοτήτων παραγωγής.

Η χρηματοδοτική συνδρομή του ΧΜΠΑ δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 4% της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής που παρέχεται στο οικείο κράτος μέλος, εκτός από την περίπτωση σχεδίου ανασύστασης ή διαχείρισης που περιλαμβάνει μέτρα απόσυρσης των σκαφών.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΛΙΕΙΑΣ (ΧΜΠΑ)

(Κανονισμός 1263/21-6-1999, 2792/17-12-99, 908/2-5-2000)

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Ανανέωση του στόλου	
Εκσυγχρονισμός των αλιευτικών σκαφών	▪ η αντικατάσταση αλιευτικών εργαλείων
Προσαρμογή της αλιευτικής προσπάθειας	
Δημιουργία κοινών επιχειρήσεων	
Ενίσχυση της μικρής κλίμακας παράκτιας αλιείας	
Μέτρα κοινωνικοοικονομικού χαρακτήρα υπέρ των αλιέων (μερική χρηματοδότηση εθνικών καθεστώτων ενίσχυσης για την πρόωρη συνταξιοδότηση, χορήγηση ατομικών αντισταθμιστικών πληρωμών, χορήγηση ατομικών πριμοδοτήσεων)	▪ οι εισφορές στο κανονικό καθεστώς συνταξιοδότησης των αλιέων κατά τη διάρκεια της περιόδου πρόωρης συνταξιοδότησης
Προστασία των αλιευτικών πόρων των παράκτιων ζωνών	
Υδατοκαλλιέργεια επενδύσεις που αφορούν έργα εγκατάστασης ή βελτίωσης της κυκλοφορίας του ύδατος εντός των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας και επί των βοηθητικών σκαφών	
Εξοπλισμός των αλιευτικών λιμένων	

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	<ul style="list-style-type: none"> ▪ τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν και να μεταποιηθούν για σκοπούς διαφορετικούς από την ανθρώπινη κατανάλωση (εκτός αν πρόκειται για επενδύσεις που προορίζονται αποκλειστικά για την επεξεργασία, μεταποίηση και εμπορία απορριμμάτων των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας) ▪ το λιανικό εμπόριο
Αλιεία στα εσωτερικά ύδατα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ οι επενδύσεις δεν είναι επιλέξιμες εάν θέτουν σε κίνδυνο την ισορροπία μεταξύ του μεγέθους του στόλου και των αντίστοιχων διαθέσιμων αλιευτικών πόρων ▪ οι πριμοδοτήσεις για τη διάλυση σκαφών δεν είναι επιλέξιμες για ενίσχυση
<p>Έρευνα και προώθηση νέων αγορών για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ δαπάνες διαφημιστικών πρακτορείων και άλλων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών που αφορούν την κατάρτιση και την υλοποίηση των ενεργειών προώθησης ▪ αγορές ή ενοικιάσεις χώρων ενημέρωσης, δημιουργία διαφημιστικών μηνυμάτων ή σημάτων για την διάρκεια των ενεργειών προώθησης ▪ δαπάνες έκδοσης υλικού, εξωτερικού προσωπικού, των χώρων, των οχημάτων που απαιτούνται για τις ενέργειες 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Οι λειτουργικές δαπάνες του δικαιούχου (προσωπικό, εξοπλισμός, οχήματα, κ.λ.π.) δεν είναι επιλέξιμες
<p>Ενέργειες που τίθενται σε εφαρμογή από τους επαγγελματίες του κλάδου</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ διαχείριση και έλεγχος των όρων πρόσβασης σε ορισμένες ζώνες αλιείας και διαχείριση των ποσοστώσεων ▪ διαχείριση της αλιευτικής προσπάθειας ▪ προώθηση αλιευτικών εργαλείων ή μεθόδων ▪ προώθηση τεχνικών μέτρων διατήρησης των αλιευτικών πόρων ▪ προώθηση μέτρων που βελτιώνουν τις συνθήκες εργασίας και υγιεινής (επί του σκάφους και στην ξηρά) ▪ συλλογικοί εξοπλισμοί υδατοκαλλιέργειας, αναδιάρθρωση ή διευθέτηση των χώρων υδατοκαλλιέργειας, συλλογική επεξεργασία των αποβλήτων που προέρχονται από υδατοκαλλιέργειες ▪ εξάλειψη των παθολογικών κινδύνων εκτροφής ιχθύων ή των παρασίτων στις λεκάνες απορροής ή στα παράκτια οικοσυστήματα ▪ συλλογή βασικών δεδομένων ή/και επεξεργασία υποδειγμάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης σχετικά με τον τομέα της αλιείας ▪ οργάνωση ηλεκτρονικού εμπορίου και άλλων τεχνολογιών πληροφόρησης ▪ δημιουργία φυτωρίων επιχειρήσεων ή/και πόλων συγκέντρωσης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας ▪ πρόσβαση στην επιμόρφωση ▪ επινόηση και εφαρμογή συστημάτων βελτίωσης και ελέγχου της ποιότητας, ανιχνευσιμότητας, υγειονομικών όρων, στατιστικών οργάνων και επίπτωσης στο περιβάλλον ▪ δημιουργία προστιθέμενης αξίας στα προϊόντα ▪ βελτίωση των γνώσεων και της διαφάνειας κατά την παραγωγή και στην αγορά 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ οι δαπάνες που ανήκουν στην κανονική διαδικασία παραγωγής των επιχειρήσεων
Προσωρινή παύση δραστηριοτήτων και άλλες χρηματοδοτικές αντισταθμίσεις	
<p>Καινοτόμες ενέργειες (συμπεριλαμβανομένων ενεργειών διεθνικού χαρακτήρα και δικτύωσης των επιχειρηματιών του τομέα και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια)</p>	
Μέτρα Τεχνικής Βοήθειας	

TAMEIO SYNOXHS

^{*34}Θεμέλιο για τη σύσταση του Ταμείου Συνοχής αποτέλεσε η διάταξη του αρθ.161 εδ.β'ΕΚ, που προστέθηκε με τη Συνθήκη του Μαστριχτ.Ενόψει της καθυστέρησης σχετικά με τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης αυτής, ιδρύθηκε επί τη βάσει του αρθ.308(πρώην 235)ΕΚ την 30.3.1993 προσωρινά το Χρηματοδοτικό Μέσο Συνοχής ως προκάτοχος του Ταμείου Συνοχής με τον Καν.792/93/ΕΟΚ.Με τον Καν.1164/94/ΕΚ αντικαταστάθηκε το Μέσο αυτό οριστικά από το Ταμείο Συνοχής.Έτσι λοιπόν, ^{*35}το Ταμείο Συνοχής ιδρύθηκε επίσημα με τον Κανονισμό(ΕΚ)1164/94 του Συμβουλίου της 14^{ης} Μαΐου 1994 όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς 1264/99 και 1265/99 και ορίστηκε ότι η δράση του είναι συμπληρωματική εκείνης των Διαρθρωτικών Ταμείων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων και στοχεύει στην υποβοήθηση (οικονομική και κοινωνική συνοχή)των λιγότερο εύπορων Κρατών Μελών.Η δράση του Ταμείου Συνοχής βοηθά ιδίως τα λιγότερο εύπορα κράτη μέλη να επιτύχουν τα κριτήρια σύγκλισης για την ΟΝΕ.

Επιλέξιμες χώρες για συνδρομή από το Ταμείο Συνοχής για την περίοδο 1993-1999 αλλά και για την περίοδο 2000-2006 ήταν η Ελλάδα, η Ισπανία,η Πορτογαλία και η Ιρλανδία.

^{*36}Το Ταμείο Συνοχής παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή σε έργα ή σε ανεξάρτητα από τεχνική και χρηματοδοτική άποψη στάδια έργων ή σε ομάδες έργων που συνδέονται με μια ορατή στρατηγική και σχηματίζουν ένα συνεκτικό σύνολο και τα οποία συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στη Συνθήκη για την Ε.Ε στον τομέα του περιβάλλοντος και στον τομέα των μεταφορών στα κράτη μέλη στα οποία το κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι χαμηλότερο από το 90%του κοινοτικού μέσου όρου.

Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται προκειμένου να διασφαλίζεται κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των έργων στον τομέα του περιβάλλοντος και εκείνων που αφορούν στον τομέα των μεταφορών.Δηλαδή συμμετέχει χρηματοδοτικώς σε σχέδια περιβάλλοντος και διευρωπαϊκών δικτύων στον τομέα της υποδομής των μεταφορών.

Το Ταμείο Συνοχής, μπορεί επίσης να χορηγεί ενίσχυση για τη σύνταξη προπαρασκευαστικών μελετών που συνδέονται με τα έργα και τη λήψη μέτρων τεχνικής υποστήριξης συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών πληροφόρησης και δημοσιότητας.

Κανένα από τα προτεινόμενα προς ένταξη έργα, δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Συνοχής και ταυτόχρονα από το ΕΤΠΑ,ΕΚΤ,ΕΓΤΠΕ και ΧΜΠΑ.

Αν και ο ιδρυτικός κανονισμός του Ταμείου δεν τροποποιήθηκε ριζικά, τροποποιήθηκαν ορισμένες διατάξεις προκειμένου να ληφθούν υπόψη η εμπειρία από τη διαχείριση της περιόδου 1993-1999, η νέα μακροοικονομική κατάσταση (εισαγωγή του ευρώ, πρόοδος της σύγκλισης), η βούληση να ενισχυθούν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, όσο και η ανάγκη

^{*34}Ερμηνεία Συνθηκών για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.Β.Σκουρής.Σελ.1112

^{*35}Χρηματοδοτήσεις-Ενισχύσεις-Προγράμματα της Ε.Ε. Γ.Κρητικός.Τόμος Β' 2040

^{*36}Ευρωπαϊκή Ένωση.Ν.Μούσης.Σελ.222

απλούστευσης της δημοσιονομικής διαχείρισης, εξορθολογισμού της παρουσίασης των έργων και ένταξής τους σε μια στρατηγική προσέγγιση σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι στο παρελθόν.

Κατά την περίοδο 2000-2006, οι διαθέσιμοι πόροι για τη χώρα ανέρχονταν σε 3.060 εκ.ευρώ(τιμές 1999), οι οποίοι λαμβανομένου υπόψη του πληθωρισμού, διαμορφώθηκαν σε 3.300εκ.ευρώ περίπου.

Η Επιτροπή εξέδωσε μια σειρά κατευθυντήριων γραμμών για το Ταμείο Συνοχής, οι οποίες ορίζουν, μεταξύ άλλων, ότι οι παρεμβάσεις του πρέπει να υπόκεινται σε μια συντονισμένη στρατηγική προσέγγιση και να εντάσσονται σε προγράμματα, τα οποία θα προσδιορίζουν τις βασικές δραστηριότητες παρέμβασης στους διάφορους επιλεγμένους τομείς εφαρμογής και θα επιδιώκουν καλύτερο συντονισμό με τα άλλα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα.^{*37} Η ενδεικτική κατανομή των συνολικών πόρων του Ταμείου Συνοχής γίνεται με βάση σαφή και αντικειμενικά κριτήρια, κυρίως τον πληθυσμό, την έκταση και το κατά κεφαλή ΑΕΠ, αλλά λαμβάνει επίσης υπόψη τη βελτίωση της εθνικής ευημερίας κατά την προηγούμενη περίοδο. Για την περίοδο 2000-2006, η ενδεικτική κατανομή των συνολικών πόρων του Ταμείου Συνοχής μεταξύ των δικαιούχων κρατών μελών είναι η εξής:

- Ισπανία-61% έως 63,5% του συνόλου
- Ελλάδα-16% έως 18% του συνόλου
- Πορτογαλία-16% έως 18% του συνόλου
- Ιρλανδία-2% έως 6% του συνόλου

Στη νέα προγραμματική περίοδο 2007-2013, σύμφωνα με το νέο Σχέδιο Γενικού Κανονισμού, το οποίο συζητείται σε επίπεδο Συμβουλίου των Υπουργών της Ε.Ε, τροποποιείται η φιλοσοφία λειτουργίας του Ταμείου Συνοχής αφού πλέον το Ταμείο συγχρηματοδοτεί έργα/ παρεμβάσεις, οι οποίες αποτελούν μέρος πολυετών επιχειρησιακών προγραμμάτων. Ως εκ τούτου οι διαδικασίες προγραμματισμού, σχεδιασμού, υλοποίησης, καθώς και διαχείρισης αυτών των έργων ακολουθούν τις διαδικασίες που διέπουν τα επιχειρησιακά προγράμματα, στο πλαίσιο λειτουργίας όλων των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ) αναφερόμενες πλέον σε Πρόγραμμα και όχι σε μεμονωμένα έργα.

Για τις ανάγκες διαχείρισης και παρακολούθησης των έργων που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής έχει συσταθεί στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Παρακολούθησης του Ταμείου Συνοχής. Η Ειδική Υπηρεσία, εκτός του Ταμείου Συνοχής, διαχειρίζεται πόρους και δράσεις που αφορούν τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών καθώς και τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

*37 Ευρωπαϊκή Ένωση. Ν. Μούσης. Εκδ. Παπαζήση. Σελ. 223

TAMEIO ALLELEGGYHS THS E.E

^{*38}Στο συγγενές πεδίο της πολιτικής άμυνας, ένα Ταμείο Αλληλεγγύης έχει ως αποστολή την παροχή ταχείας χρηματοδοτικής ενίσχυσης στον πληθυσμό περιοχών που πλήττονται από μείζονες φυσικές καταστροφές. Ένα κοινοτικό πρόγραμμα δράσης στοχεύει στη βελτίωση του επιπέδου προετοιμασίας σε κάθε κράτος μέλος και στην ενίσχυση της κοινοτικής συνεργασίας για την προστασία των πληθυσμών, του περιβάλλοντος και των αγαθών σε περίπτωση φυσικής ή τεχνολογικής καταστροφής.

Μέσω της δημιουργίας ενός Ταμείου Αλληλεγγύης, η διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση εκφράζει με γρήγορο, αποτελεσματικό και ευέλικτο τρόπο την αλληλεγγύη της προς τον πληθυσμό κράτους μέλους που έχει πληγεί από μείζονα φυσική καταστροφή. Το ταμείο αυτό διαθέτει ετήσιο προϋπολογισμό ^{*39}ενός δισεκατομμυρίου ευρώ.

Ο τίτλος XVII της συνθήκης του Άμστερνταμ εγγυάται το στόχο της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Η δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα αυτόν αποβλέπει στην κάλυψη του οικονομικού χάσματος στις αναπτυξιακά καθυστερημένες περιφέρειες μέσω προγραμμάτων πολυετών δράσεων διαρθρωτικής προσαρμογής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η Ένωση μπορεί να λαμβάνει, εκτός των προβλεπόμενων μέσων, ειδικά και άμεσα μέτρα προκειμένου να ανταποκριθεί στις επείγουσες ανάγκες του πληθυσμού κράτους μέλους ή υποψήφιας χώρας. Επιπλέον, η Ένωση έχει το δικαίωμα να κάνει χρήση του άρθρου 308 της Συνθήκης εφόσον κρίνει ότι δεν υπάρχει καμία νομική διάταξη που να της επιτρέπει να αναλάβει δράση για την υλοποίηση των κοινοτικών στόχων.

Οι πλημμύρες που έπληξαν το καλοκαίρι του 2002^{*40} τη Γερμανία, την Αυστρία, την Δημοκρατία της Τσεχίας και τη Γαλλία προκάλεσαν σοβαρές υλικές ζημιές και ανθρώπινα θύματα. Οι πλημμύρες αυτές στάθηκαν επίσης η αιτία να ανασταλούν επί πολλές εβδομάδες οι οικονομικές δραστηριότητες στις πληγείσες περιοχές. Η αντίδραση της Κοινότητας ήταν άμεση. Στις 28 Αυγούστου 2002 πρότεινε, μεταξύ άλλων, να γίνει χρήση της ευελιξίας που παρέχει η γενική νομοθεσία για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, την αγροτική ανάπτυξη και τα προενταξιακά χρηματοδοτικά μέσα (ISPA και Sapard) προκειμένου να ανταποκριθεί στις επείγουσες ανάγκες του πληθυσμού.

Επιπλέον, πρότεινε τη δημιουργία ενός Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) ως του πλέον ενδεδειγμένου μέσου για την αντιμετώπιση καταστάσεων του είδους αυτού.

Για να μπορεί να αντιδρά με ταχύ, αποτελεσματικό και ευέλικτο τρόπο σε καταστάσεις επείγουσας ανάγκης, η Κοινότητα ιδρύει ένα Ταμείο Αλληλεγγύης. Το ταμείο αυτό παρεμβαίνει κυρίως σε περίπτωση μείζονος φυσικής καταστροφής με σοβαρές επιπτώσεις για τις συνθήκες διαβίωσης, το

^{*38}Ευρωπαϊκή Ένωση. Ν.Μούσης.Σελ.223

^{*39}Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 2002 για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης(European Union Solidarity Fund- EUSF)

^{*40}Αύγουστος του 2002.Το 2003 το κύμα καύσωνα είχε δραματικές συνέπειες για τις περιοχές της Μεσογείου που ερημώθηκαν από τις δασικές πυρκαγιές και την ξηρασία, δεν άφησε καμία αμφιβολία για την σημαντικότητα της αποτελεσματικής οργάνωσης της Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης ως απάντηση στις μεγάλες καταστροφές .Το EUSF έχει σχεδιαστεί ώστε να προωθή την γρήγορη, αποτελεσματική και ελαστική οικονομική ενίσχυση σε περιπτώσεις έκτακτων αναγκών. ec.europa.eu/regional-policy/funds

φυσικό περιβάλλον ή την οικονομία μιας ή περισσότερων περιοχών κράτους μέλους ή υποψήφιας για προσχώρηση χώρας. Ως μείζων φυσική καταστροφή νοείται:

♦κάθε καταστροφή που προκαλεί ζημίες, σε ^{*41}κράτος μέλος, οι οποίες είτε εκτιμώνται σε πλέον των 3 δισεκατομμυρίων ευρώ (τιμές 2002) είτε αντιπροσωπεύουν περισσότερο από 0,6% του ^{*42}ακαθάριστου εθνικού προϊόντος

♦στην περίπτωση, όπου μία περιοχή όταν το εθνικό όριο του 0,6 % δεν έχει επιτευχθεί, προκαλεί καταστροφές που έπληξαν το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της υπό εξέταση περιοχής και είχε σοβαρές και μακροχρόνιες επιπτώσεις για τις συνθήκες διαβίωσης και για την οικονομική σταθερότητα της περιοχής. Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη προσοχή αποδίδεται στις απομακρυσμένες ή απομονωμένες περιοχές, όπως οι νησιωτικές και οι εξόχως απόμακρες.

Σε ειδικές περιπτώσεις, το σύνολο της ετήσιας ενίσχυσης περιορίζεται, κατ' ανώτατο όριο, σε 7,5% του ετήσιου ποσού που διατίθεται στο Ταμείο Αλληλεγγύης (δηλαδή 75 εκατ. ευρώ). Η ενίσχυση του Ταμείου λαμβάνει τη μορφή ενιαίας και συνολικής επιχορήγησης, χωρίς να απαιτείται συγχρηματοδότηση, η οποία συμπληρώνει τις δημόσιες προσπάθειες του δικαιούχου κράτους μέλους. Οι επείγουσες ενέργειες που προορίζονται για την αποκατάσταση ζημιών που κατ' αρχήν δεν ασφαλίζονται, και οι οποίες είναι επιλέξιμες για στήριξη από το Ταμείο είναι οι ακόλουθες:

- άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών και εξοπλισμού στους τομείς της ενέργειας, των υδάτων, της αποχέτευσης, των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών, της υγείας και της εκπαίδευσης
- εφαρμογή προσωρινών μέτρων στέγασης και χρηματοδότηση υπηρεσιών διάσωσης με σκοπό την κάλυψη των άμεσων αναγκών του πληθυσμού
- άμεση διασφάλιση των υποδομών πρόληψης και λήψη μέτρων για την άμεση προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς
- άμεσος καθαρισμός των περιοχών που επλήγησαν από την καταστροφή, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών περιοχών.

Το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο μέσα σε δέκα εβδομάδες αφότου προκλήθηκε η πρώτη ζημιά από την καταστροφή, το κράτος μπορεί να υποβάλει αίτηση για ενίσχυση από το Ταμείο στην Επιτροπή, παρέχοντας όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις προκληθείσες ζημίες και τις επιπτώσεις της στον πληθυσμό και την οικονομία. Προβαίνει επίσης σε εκτίμηση του κόστους των προβλεπόμενων παρεμβάσεων και υποδεικνύει τις τυχόν άλλες εθνικές, κοινοτικές ή/και διεθνείς πηγές χρηματοδότησης. Το δικαιούχο κράτος μέλος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να λάβει αποζημίωση από τρίτους.

^{*41}Αν ένα γειτονικό Κράτος Μέλος ή ένα κράτος που δεν είναι μέλος της Ε.Ε επηρεάστηκε από την ίδια καταστροφή μπορεί επίσης να λάβει και εκείνο την ενίσχυση ακόμη και αν το ποσό της ζημίας δεν φθάνει στο κατώτατο όριο

^{*42}ΑΕΠ (GDP-gross domestic product)

Ενιαία και συνολική επιχορήγηση.

Με βάση τα στοιχεία αυτά, η Επιτροπή αποφασίζει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις κινητοποίησης του Ταμείου και εφόσον οι προϋποθέσεις αυτές πληρούνται, εγκρίνει την επιχορήγηση που καταβάλλεται αμέσως και σε μία μόνο δόση. Αν η τελική εκτίμηση των ζημιών είναι αισθητά χαμηλότερη από τις πρώτες προβλέψεις στις οποίες βασίζεται η αίτηση επιχορήγησης, η Επιτροπή ζητεί την επιστροφή αντίστοιχου ποσού. Το δικαιούχο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την επιχορήγηση και, ανάλογα με την περίπτωση, για το συντονισμό με άλλες κοινοτικές χρηματοδοτήσεις προκειμένου να διασφαλιστεί η συμπληρωματικότητά τους. Αντίθετα, δεν προβλέπεται δυνατότητα χρηματοδότησης των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από το ^{*43}Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκή Ένωσης και από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), το ISPA και το Sapard. Το ποσό της επιχορήγησης χρησιμοποιείται εντός ενός έτους από την ημερομηνία καταβολής του. Το δικαιούχο κράτος μέλος οφείλει να επιστρέψει στην Επιτροπή το μέρος της επιχορήγησης που ενδεχομένως δεν έχει χρησιμοποιηθεί μέσα σ' αυτή την προθεσμία. Το αργότερο έξι μήνες μετά την εκπνοή της προθεσμίας αυτής, το δικαιούχο κράτος μέλος υποβάλλει έκθεση εκτέλεσης στην Επιτροπή. Στο έγγραφο αυτό αναφέρονται αναλυτικά οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες που ήταν επιλέξιμες από το Ταμείο Αλληλεγγύης καθώς και κάθε άλλη πηγή χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών διακανονισμών και των αποζημιώσεων από τρίτους. Την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους, τουλάχιστον ένα τέταρτο του ετήσιου ποσού που διατίθεται στο Ταμείο Αλληλεγγύης πρέπει να είναι διαθέσιμο για την κάλυψη των ενδεχόμενων αναγκών του τέλους του έτους. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και αν οι εναπομένοντες διαθέσιμοι κοινοτικοί πόροι δεν επαρκούν, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει τη χρησιμοποίηση ενός μέρους του ποσού που προβλέπεται για το επόμενο έτος. Το ανώτατο όριο των ποσών που τίθενται ετησίως στη διάθεση του Ταμείου Αλληλεγγύης είναι 1 δισεκατ. ευρώ. Κανένα μέρος του ετήσιου ποσού, το οποίο δεν έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό, δεν είναι δυνατόν να μεταφερθεί.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Η Επιτροπή κινητοποιεί 92,88 εκατ. ευρώ για τη Σουηδία, την Εσθονία, τη Λεττονία και τη Λιθουανία λόγω μίας καταστροφής από μία θύελλα.(2006)
- Η Επιτροπή κινητοποιεί 5,67 εκατ. ευρώ για τη Σλοβενία λόγω μίας καταστροφής από μία θύελλα.(2005)
- Η Επιτροπή κινητοποιεί το Ταμείο Αλληλεγγύης για τη χορήγηση ποσού ύψους 21,9 εκατ. Ευρώ στις ισπανικές περιφέρειες που επλήγησαν από τις πυρκαγιές καθώς και στις περιφέρειες της Γαλλίας και της Μάλτας που επλήγησαν από τις πλημμύρες. Για το θέμα αυτό έχει εκδοθεί ειδική ανακοίνωση τύπου με περισσότερες πληροφορίες.(2002)

^{*43}Από το τέλος του Οκτωβρίου 2003, το EUSF έχει υποστηρίξει 8 δράσεις σε 7 χώρες για ένα συνολικό ποσό των 833 εκατ.ευρώ, όλες αποτελέσματα της πολύ γρήγορης λήψης αποφάσεων. ec.europa.eu/regional-policy/funds.

- ♦Η Επιτροπή διαθέτει 56,25 εκατομμύρια ευρώ για τις πληγείσες ιταλικές και ισπανικές περιφέρειες(ζημίες που προκλήθηκαν από το πετρελαιοφόρο Prestige, από τους σεισμούς στο Μολίξε και στην Απουλία και από την έκρηξη του ηφαιστείου της Αίτνας).(2003)
- ♦Η Επιτροπή διαθέτει 48,539 εκατομμύρια ευρώ στις πληγείσες πορτογαλικές περιφέρειες(καταστροφές από πυρκαγιές).(2003)
- ♦Η Επιτροπή διαθέτει 728 εκατ. ευρώ, κατανεμημένα κατά τον ακόλουθο τρόπο: 444 εκατ. ευρώ για τη Γερμανία, 134 εκατ. για την Αυστρία, 129 εκατ. για την Τσεχική Δημοκρατία και 21 εκατ. για τη Γαλλία.(2002).

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Προγραμματισμός

Ο ^{*44}προγραμματισμός συνίσταται στην κατάρτιση πολυετών αναπτυξιακών προγραμμάτων και υλοποιείται σύμφωνα με μία διαδικασία λήψης αποφάσεων βάσει εταιρικής σχέσης, σε περισσότερα στάδια, μέχρι την ανάληψη της ευθύνης των δράσεων από τους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς των έργων. Στο πλαίσιο των διατάξεων του γενικού κανονισμού για τα διαρθρωτικά Ταμεία, η καλυπτόμενη περίοδος είναι επταετής για όλους τους στόχους (2000-2006), αλλά υπάρχει δυνατότητα προσαρμογών σε συνάρτηση με την ενδιάμεση αξιολόγηση (τέλος 2003).

Σε πρώτη φάση, υποβάλλονται από τα κράτη μέλη προγράμματα ανάπτυξης και ανασυγκρότησης. Αυτά θεμελιώνονται σε εθνικές και περιφερειακές προτεραιότητες και περιλαμβάνουν:

- επακριβή περιγραφή της κατάστασης που επικρατεί στην περιφέρεια (ανισότητες, καθυστερήσεις, αναπτυξιακό δυναμικό)·
- περιγραφή της πλέον κατάλληλης στρατηγικής για την επίτευξη των τασσόμενων στόχων·
- ενδείξεις σχετικά με την προβλεπόμενη χρησιμοποίηση και τη μορφή της χρηματοδοτικής συμμετοχής των Ταμείων.
- Τα κράτη μέλη θα υποβάλλουν στη συνέχεια στην Επιτροπή τα έγγραφα προγραμματισμού που περιλαμβάνουν τις γενικές κατευθύνσεις της ευρωπαϊκής διοίκησης. Τα εν λόγω έγγραφα προγραμματισμού μπορούν να λάβουν τις παράκτω μορφές :

- ^{*45}Κοινοτικά πλαίσια στήριξης (ΚΠΣ) που αποτελούνται από ^{*46}επιχειρησιακά προγράμματα (ΕΠ): είναι έγγραφα που εγκρίνονται από την Επιτροπή, σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, τα οποία περιέχουν τη στρατηγική και τις προτεραιότητες δράσης των Ταμείων και του κράτους μέλους, τους ειδικούς στόχους τους, τη συμμετοχή των Ταμείων και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς πόρους.

^{*44}προγραμματισμός βασίζεται σε μίαν αληθινή σύμπραξη μεταξύ της Επιτροπής, του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και των αρμοδίων αρχών και οργανισμών, που ορίζονται από αυτό σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό ή άλλο επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων. Η σύμπραξη αφορά την προετοιμασία, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης προκαταρκτικών μελετών, τη χρηματοδότηση δράσεων, την εκτέλεσή τους, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης κανονισμού. Όπως το προέβλεπε ο κανονισμός 1260/1999, η Επιτροπή δημοσίευσε γενικές ενδεικτικές κατευθύνσεις για να βοηθήσει τις αρμόδιες εθνικές και περιφερειακές αρχές στην κατάρτιση των στρατηγικών προγραμματισμού.

^{*45}Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (ΚΠΣ): Το έγγραφο που καταρτίζεται από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σε συνεργασία με το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, και εγκρίνεται από την Επιτροπή και στο οποίο περιλαμβάνεται η στρατηγική ανάπτυξης της χώρας, οι προτεραιότητες δράσης και οι ειδικοί στόχοι των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Κράτους και οι πηγές χρηματοδότησης.

^{*46}Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ): Το έγγραφο που υποβάλλεται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και εγκρίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το οποίο περιέχει ένα συνεκτικό σύνολο αξόνων προτεραιότητας και αποσκοπεί στην εφαρμογή του ΚΠΣ της χώρας ή κοινοτικής πρωτοβουλίας.

▪Ενιαία έγγραφα προγραμματισμού (DOCUP/ΕΕΠ): αποτελούνται από ένα μοναδικό έγγραφο, το οποίο εγκρίνεται από την Επιτροπή και στο οποίο συγκεντρώνονται τα στοιχεία που περιέχονται σε ένα κοινοτικό πλαίσιο στήριξης και σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα (ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανά περιφέρεια, που περιλαμβάνει τους άξονες προτεραιότητας του προγράμματος, συνοπτική περιγραφή των σχεδιαζόμενων μέτρων, ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης).

Τα έγγραφα προγραμματισμού που αφορούν τον στόχο 1 είναι κατά γενικό κανόνα ΚΠΣ που αποτελούνται από ΕΠ· ωστόσο, τα ΕΕΠ μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην περίπτωση προγραμματισμού ενός ποσού κατώτερου από 1 δισ. Ευρώ. Για τον στόχο 2, τα έγγραφα αυτά είναι όλα ΕΕΠ. Αντίθετα, η φύση των εγγράφων προγραμματισμού σχετικά με τον στόχο 3 αφήνεται στην διάκριση των περιφερειών και των κρατών μελών. Η Επιτροπή διαπραγματεύεται με τα κράτη μέλη βάσει των εν λόγω εγγράφων προγραμματισμού και πραγματοποιεί μία ενδεικτική κατανομή των ταμείων για κάθε παρέμβαση και για κάθε κράτος μέλος.

Εταιρική σχέση

*⁴⁷που απαιτεί τη συνεργασία και τη συμμετοχή όλων των επιπέδων(Ένωση, κράτος μέλος, περιφέρεια)στις διάφορες φάσεις της σχεδίασης, προετοιμασίαςκαι εφαρμογής των ενεργειών.

Προσθετικότητα(συμπληρωματικότητα)

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, οι ευρωπαϊκές ενισχύσεις πρέπει να προστίθενται στις εθνικές ενισχύσεις και όχι να τις υποκαθιστούν. Τα κράτη οφείλουν να διατηρούν, για κάθε στόχο, τις δημόσιες δαπάνες τους τουλάχιστον στο ίδιο επίπεδο με αυτό της προηγούμενης περιόδου. Μεταξύ των ετών 2000 και 2006, το γεωγραφικό επίπεδο ελέγχου της προσθετικότητας απλουστεύθηκε. Για το στόχο 1, πρόκειται για το σύνολο των επιλέξιμων περιφερειών και για τους στόχους 2 και 3 μαζί, το σύνολο της χώρας. Επιπλέον, τα κράτη θα υποβάλουν στην Επιτροπή τις αναγκαίες πληροφορίες κατά την έγκριση των προγραμμάτων, στο μεσοδιάστημα της εφαρμογής τους και στο τέλος.

*⁴⁷Ένα σύντομο οδοιπορικό στην ιστορία, τους θεσμούς και τις βασικές πολιτικές της. Ν.Κωστίσης.Αθήνα 1998.Σελ 47

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Οι διαρθρωτικές παρεμβάσεις της Ένωσης σχεδιάζονται και υλοποιούνται σε συνδυασμό με τις περιφέρειες και τα κράτη μέλη. Τα σχέδια ανάπτυξης προετοιμάζονται από τις αρμόδιες εθνικές και περιφερειακές αρχές.

Στη βάση αυτών η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταρτίζει τα λεγόμενα «Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης»(ΚΠΣ), τα οποία καθορίζουν τις προτεραιότητες, τις μορφές παρέμβασης και την πολυετή χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης καθώς και τα Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού(ΕΕΠ).

Στη συνέχεια, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος υποβάλλει τα λεγόμενα λειτουργικά προγράμματα για κάθε έναν από τους άξονες προτεραιότητας των ΚΠΣ. Αφού η Επιτροπή λάβει τις σχετικές αποφάσεις, οι εθνικές και περιφερειακές αρχές αναλαμβάνουν την υλοποίησή τους.

Υπεύθυνες για την παρακολούθηση και συνεχή αξιολόγηση κάθε προγράμματος, είναι οι λεγόμενες Επιτροπές Παρακολούθησης, οι οποίες αποτελούνται από εκπροσώπους σε περιφερειακό, εθνικό και κοινοτικό επίπεδο. Τα διαρθρωτικά Ταμεία καλύπτουν και άλλες δυο μορφές παρεμβάσεων:

- τα λεγόμενα πρότυπα σχέδια για τις καινοτόμες δράσεις(το 1% των παρεμβάσεων) και
- τις κοινοτικές πρωτοβουλίες (το 9% των παρεμβάσεων που προτείνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Επιτροπή υποβάλλει ανά τριετία έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί για την υλοποίηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο έχουν συμβάλει τα διάφορα μέσα που προβλέπονται στο αρθ.159. Η ειδική αυτή έκθεση προβλέπει υποχρέωση της Επιτροπής για την υποβολή ειδικής έκθεσης, όπου αναλύεται η πρόοδος που σημειώνεται σε σχέση με την υλοποίηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και αξιολογείται η συμβολή των μέσων που διατίθενται από την Κοινότητα για τον σκοπό αυτό. Η έκθεση αυτή είναι δυνατόν να συνοδεύεται και από προτάσεις και υποβάλλεται κάθε τρία χρόνια στο Ευρ. Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην ΟΚΕ και στην Επιτροπή Περιφερειών όπως προαναφέραμε παραπάνω.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (ΚΠΣ) αποτελεί θεσμοθετημένο πλαίσιο, στο οποίο περιγράφονται τα όργανα και οι διαδικασίες για την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999, το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α)τους άξονες προτεραιότητας που επιλέγονται για τη δράση των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων από κοινού με τα κράτη μέλη.Οι άξονες προτεραιότητας είναι οι ακόλουθοι:

- i. Ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων και προώθηση της απασχόλησης·
- ii. Μεταφορές·
- iii. Βελτίωση ανταγωνιστικότητας·
- iv. Αγροτική ανάπτυξη και αλιεία·
- v. Βελτίωση ποιότητας ζωής·

vi. Κοινωνία της πληροφορίας·

vii. Περιφερειακή ανάπτυξη·

β) τη συνοπτική περιγραφή των επιχειρησιακών προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των ειδικών στόχων και των προτεραιοτήτων που έχουν επιλεγεί

γ) το ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης που προσδιορίζει, για κάθε άξονα προτεραιότητας και για κάθε έτος, το ποσό των συνολικών κονδυλίων που προβλέπονται για τη συμμετοχή των διαφόρων Ταμείων, ενδεχομένως δε και της ΕΤΕΠ, καθώς και των λοιπών χρηματοδοτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού ποσού των δημοσίων επιλέξιμων χρηματοδοτήσεων και των κατ'έκτιμηση ιδιωτικών χρηματοδοτήσεων της Ελλάδας. Η συνολική συμμετοχή των Ταμείων που προβλέπεται ετησίως για το ΚΠΣ συμβιβάζεται με τις εφαρμοστέες δημοσιονομικές προοπτικές.

δ) τις διατάξεις εφαρμογής του κοινοτικού πλαισίου στήριξης, οι οποίες περιλαμβάνουν την υπόδειξη διαχειριστικής αρχής και τις διατάξεις για τη συμμετοχή των εταίρων στις επιτροπές παρακολούθησης·

ε) την εκ των προτέρων επαλήθευση της τήρησης της προσθετικότητας και τις πληροφορίες σχετικά με τη διαφάνεια των χρηματικών ροών·

στ) τις πληροφορίες σχετικά με τις αναγκαίες πιστώσεις για την προπαρασκευή, παρακολούθηση και αξιολόγηση του κοινοτικού πλαισίου στήριξης και των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Τα απαραίτητα αρχεία και οι εκτυπώσεις δημιουργούνται στο ΟΠΣ από την αρχή πληρωμής εφ' όσον επιβεβαιωθεί από τους εμπλεκόμενους η ικανοποίηση των όρων που έχουν τεθεί. Δημιουργούνται καταστάσεις για τις δαπάνες του επιχειρησιακού προγράμματος κατά διαρθρωτικό ταμείο.

Οι εκτυπωθείσες καταστάσεις για τις δαπάνες του επιχειρησιακού προγράμματος κατά διαρθρωτικό ταμείο αποστέλλονται στη διαχειριστική αρχή με την υποχρέωση να τις επιβεβαιώσει μέσω ενός πρωτοκόλλου περιοδικής πιστοποίησης που υπογράφει ο προϊστάμενος της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του επιχειρησιακού προγράμματος.

Το πρωτόκολλο υπογεγραμμένο, με τα απαραίτητα συνοδευτικά έγγραφα επιστρέφει στην αρχή πληρωμής.

Τα απαραίτητα έγγραφα και αρχεία που δημιουργούνται από το ΟΠΣ είναι:

1. Το έντυπο «πιστοποιητικό, δήλωση και αίτηση πληρωμής» κατά διαρθρωτικό ταμείο
2. Ο πίνακας δήλωσης δαπανών
3. Ο πίνακας ανακτήσεων αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών
4. Το έντυπο αίτησης πληρωμής
5. Το “ payment request interface files”
6. ASCII FILE με τα στοιχεία του παραρτήματος IV του κανονισμού 438/2001.

ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Τα στοιχεία πληρωμών που περιλαμβάνονται στην δημιουργηθείσα αίτηση – βεβαίωση υπόκεινται σε έλεγχο από την αρχή πληρωμής κυρίως για τη διασταύρωσή τους στο μέτρο του δυνατού με τις πληρωμές που έχουν πραγματοποιηθεί από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και καταχωρούνται από την Τράπεζα Ελλάδος αλλά και με τα στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί και δηλωθεί με τις προηγούμενες αιτήσεις-βεβαιώσεις που έχουν υποβληθεί στην επιτροπή. Επίσης γίνεται ανασκόπηση των ευρημάτων των ελέγχων και το τσεκάρισμα ότι έχουν πραγματοποιηθεί οι απαιτούμενες διορθώσεις.

Στις περιπτώσεις που οι έλεγχοι των στοιχείων οδηγούν στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν προβλήματα τότε πραγματοποιείται άμεση επικοινωνία της αρχής πληρωμής με την αρμόδια διαχειριστική αρχή μέσω του ορισμένου υπευθύνου για τον χειρισμό των στοιχείων αυτών προκειμένου να εξηγηθούν οι διαφορές ή στις περιπτώσεις που πρέπει να επέλθει διόρθωση των στοιχείων πληρωμών είναι δυνατό να οδηγήσει στην επαναδημιουργία των στοιχείων της αίτησης – βεβαίωσης.

Ο έλεγχος πληρότητας του υποβαλλομένου από τη διαχειριστική αρχή πρωτοκόλλου και των συνοδευτικών στοιχείων διενεργείται από την αρχή πληρωμής και στις περιπτώσεις διαπίστωσης μη ικανοποιητικών στοιχείων το θέμα εξετάζεται με τη διαχειριστική αρχή και στο βαθμό που με βάση τον κανονισμό και τις διατάξεις εφαρμογής μπορεί να αντιμετωπιστεί άμεσα, γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες. Εφ' όσον το θέμα είναι μείζονος σημασίας παραπέμπεται στα αρμόδια προς τούτο όργανα. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Επιτροπή Παρακολούθησης κλπ).

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων και την διαπίστωση μη ύπαρξης προβλημάτων η δημιουργηθείσα αίτηση μπορεί να υποβληθεί στην ευρωπαϊκή επιτροπή. Η αποστολή της αίτησης γίνεται σε φυσική μορφή και σε ηλεκτρονική με την αποστολή των flat files στην ενιαία βάση των δεδομένων των διαρθρωτικών ταμείων στην οποία έχει πρόσβαση και η αρχή πληρωμής. Οι αιτήσεις – βεβαιώσεις κοινοποιούνται στην αρμόδια διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος.

Μετά την επιβεβαίωση καταχώρησης του flat file στη βάση δεδομένων είναι δυνατή η εξέταση της αίτησης από τις υπηρεσίες της επιτροπής. Η αρχή πληρωμής παρακολουθεί την εξέλιξη της διαδικασιών ικανοποίησης του υποβληθέντος αιτήματος στις υπηρεσίες της επιτροπής και ενημερώνει σχετικά τη διαχειριστική αρχή. Σύμφωνα με το κανονισμό οι υπηρεσίες της επιτροπής κατά κανόνα εντός δύο μηνών ανταποκρίνονται στα αιτήματα πληρωμών.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στο πλαίσιο του κανονισμού για τα διαρθρωτικά Ταμεία, ορίζεται από τα κράτη μέλη, για κάθε πρόγραμμα, μια διαχειριστική αρχή, της οποίας τα καθήκοντα καλύπτουν την υλοποίηση, την κανονικότητα της διαχείρισης και την αποτελεσματικότητα του προγράμματος (συγκέντρωση στατιστικών και χρηματοοικονομικών στοιχείων, κατάρτιση και αποστολή στην Επιτροπή των ετησίων εκθέσεων εκτέλεσης, διοργάνωση της ενδιάμεσης αξιολόγησης κλπ.). Επιπλέον, συγκροτούνται επιτροπές παρακολούθησης που υπάγονται πάντα στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Οι επιτροπές αυτές, στις οποίες προεδρεύει ένας εκπρόσωπος της διαχειριστικής αρχής, διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα της υλοποίησης των διαρθρωτικών δράσεων. Οι υφιστάμενοι τρεις τύποι αξιολόγησης διατηρούνται (εκ των προτέρων/ex ante, ενδιάμεση και εκ των υστέρων/ex post), αλλά με τη μεταρρύθμιση προσδιορίζεται επακριβώς ο υπεύθυνος φορέας. Έτσι, η εκ των προτέρων αξιολόγηση υπάγεται στην ευθύνη των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών, η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος πρέπει να πραγματοποιείται από την αρχή που το διαχειρίζεται, σε συνεργασία με την Επιτροπή και η εκ των υστέρων αξιολόγηση υπάγεται στην ευθύνη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σε συνεργασία με το κράτος μέλος και τη διαχειριστική αρχή. Οι εκθέσεις αξιολόγησης πρέπει να τίθενται στη διάθεση του κοινού.

Πληρωμές και δημοσιονομικοί έλεγχοι

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνάπτουν σύμβαση χρηματοδότησης, στην οποία η Επιτροπή αναλαμβάνει τη δέσμευση να καταβάλει ετήσιες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων βάσει των εγγράφων προγραμματισμού που έχουν εγκριθεί. Κάθε κράτος μέλος ορίζει τότε για κάθε πρόγραμμα μία αρχή πληρωμών που θα είναι ο ενδιάμεσος μεταξύ των τελικών δικαιούχων και της Επιτροπής.

Η ^{*48}αρχή πληρωμών παρακολουθεί την εξέλιξη και τη συμβατότητα προς τους κοινοτικούς κανόνες των δαπανών των τελικών δικαιούχων σε συνεργασία με την αρχή διαχείρισης. Οι φυσικές κινήσεις των κεφαλαίων (ή πιστώσεων πληρωμών) της Ένωσης προς τα κράτη μέλη πραγματοποιούνται όταν η Επιτροπή αποδίδει τις πραγματικές δαπάνες των τελικών δικαιούχων, οι οποίες θεωρούνται και πιστοποιούνται από τις αρχές πληρωμών. Η αυξανόμενη αποκέντρωση της διαχείρισης των προγραμμάτων συνεπάγεται τη βελτίωση των μηχανισμών ελέγχου, που υπάγονται στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Η Επιτροπή εξασφαλίζει η ίδια την αποτελεσματικότητα των συστημάτων, η λειτουργία των οποίων εναπόκειται στις αρχές διαχείρισης και πληρωμών. Ποσοστό 5% των δαπανών ενός προγράμματος πρέπει να αποτελούν αντικείμενο λεπτομερών ελέγχων μέσω π.χ. επιτόπιων και δημοσιονομικών ελέγχων. Εφόσον διαπιστώνονται παρατυπίες, τα κράτη μέλη έχουν ευθύνη να προβούν σε δημοσιονομικές διορθώσεις μέσω της ακύρωσης του συνόλου ή μέρους της χρηματοδότησης των σχετικών ενεργειών. Τα χρηματοδοτικά μέσα που αποδεσμεύονται από τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκ νέου, ενώ αυτά που ανακτώνται από την Επιτροπή αφαιρούνται και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκ νέου.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Τα πιστοποιητικά των ενδιάμεσων και τελικών δηλώσεων δαπανών, που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 συντάσσονται από πρόσωπο ή υπηρεσία της αρχής πληρωμής, που είναι λειτουργικά ανεξάρτητο από τις υπηρεσίες που εγκρίνουν πληρωμές.

Πριν από την πιστοποίηση μιας συγκεκριμένης δήλωσης δαπανών, η αρχή πληρωμής διασφαλίζει τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) ότι η αρχή διαχείρισης και οι ενδιάμεσοι φορείς έχουν τηρήσει τις απαιτήσεις του κανονισμών

β) ότι η δήλωση δαπανών περιλαμβάνει μόνο δαπάνες:

i) που έχουν πράγματι λάβει χώρα εντός της επιλέξιμης περιόδου, όπως ορίζεται στην απόφαση, υπό μορφή δαπανών που έχουν καταβληθεί από τους τελικούς δικαιούχους, (1) οι οποίες αποδεικνύονται από τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας,

ii) που αφορούν πράξεις οι οποίες επιλέχθηκαν για συγχρηματοδότηση στα πλαίσια μιας συγκεκριμένης παρέμβασης σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής και τις διαδικασίες της και τηρώντας τους κοινοτικούς κανόνες καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες και

iii) οι οποίες απορρέουν από μέτρα για τα οποία κάθε κρατική ενίσχυση έχει επισήμως εγκριθεί από την Επιτροπή, εφόσον απαιτείται.

^{*48}Για την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια των χρηματοδοτικών ροών δημιουργήθηκε μία ειδική υπηρεσία πληρωμών στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, σε επίπεδο Κ.Π.Σ. για όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και όλα τα διαρθρωτικά Ταμεία. άρθρα 9 και 32 του Καν.(ΕΚ) 1260/1999

Προκειμένου να λαμβάνονται πάντοτε υπόψη η επάρκεια των συστημάτων ελέγχου και της διαδρομής ελέγχου πριν την υποβολή της δήλωσης δαπανών στην Επιτροπή, η αρχή διαχείρισης διασφαλίζει ότι η αρχή πληρωμής έχει ενημερωθεί σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται από αυτήν και από τους ^{*49}ενδιάμεσους φορείς για:

- α) την επαλήθευση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και το αληθές της δηλούμενης δαπάνης·
- β) την εξασφάλιση συμμόρφωσης προς τους εφαρμοζόμενους κανόνες και
- γ) τη διατήρηση της διαδρομής ελέγχου.

Στις περιπτώσεις στις οποίες η αρχή διαχείρισης και η αρχή πληρωμής υπάγονται ή αποτελούν τον ίδιο φορέα, ο εν λόγω φορέας διασφαλίζει, ότι εφαρμόζονται διαδικασίες που προσφέρουν ισοδύναμα επίπεδα ελέγχου.

Δειγματοληπτικοί έλεγχοι πράξεων

Άρθρο 16-Οι δηλώσεις βασίζονται σε εξέταση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, των πορισμάτων των πραγματοποιηθέντων ελέγχων και όταν χρειάζεται σε περαιτέρω δείγμα ενεργειών. Το αρμόδιο για την έκδοση πρόσωπο ή υπηρεσία, προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για να έχει σε ικανοποιητικό βαθμό την εγγύηση ότι η πιστοποιημένη δήλωση δαπάνης είναι ορθή και ότι οι συναφείς ενέργειες είναι νόμιμες και κανονικές. Οι δηλώσεις καταρτίζονται βάσει του ενδεικτικού υποδείγματος και συνοδεύεται από έκθεση στην οποία περιλαμβάνονται όλες οι πληροφορίες που χρειάζονται για να αιτιολογήσουν τη δήλωση, συμπεριλαμβανομένης περίληψης των πορισμάτων όλων των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί από εθνικούς και κοινοτικούς φορείς, και στις οποίες βασίστηκαν το πρόσωπο ή η υπηρεσία για την σύνταξη της δήλωσης.

Άρθρο 17-Σε περίπτωση που διαπιστωθούν σημαντικές διαχειριστικές ή ελεγκτικές αδυναμίες ή που η υψηλή συχνότητα διαπιστωμένων παρατυπιών καθιστά ανέφικτη την παροχή συνολικής θετικής διαβεβαίωσης της εγκυρότητας της αίτησης πληρωμής του τελικού υπολοίπου ισοζυγίου και του τελικού πιστοποιητικού δαπανών, η δήλωση πρέπει να αναφέρει αυτές τις περιστάσεις και να περιλαμβάνει εκτίμηση της έκτασης του προβλήματος και των δημοσιονομικών του επιπτώσεων. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει την διενέργεια περαιτέρω ελέγχου αποσκοπώντας στον εντοπισμό και την επανόρθωση παρατυπιών εντός προσδιορισμένης χρονικής περιόδου. Μορφή και περιεχόμενο της λογιστικής πληροφόρησης που πρέπει να τηρείται και να διαβιβάζεται στην Επιτροπή μετά από αίτησή της.

Άρθρο 18-1Οι λογιστικές καταχωρήσεις των πράξεων φυλάσσονται στο μέτρο του δυνατού υπό μορφή καταχωρήσεων σε ηλεκτρονικό υπολογιστή. Οι εν λόγω καταχωρήσεις τίθενται στην διάθεση της Επιτροπής μετά από ειδική αίτηση με σκοπό τη διενέργεια ελέγχων τεκμηρίωσης και επιτόπιων ελέγχων, με την επιφύλαξη των αιτήσεων διαβίβασης της ενημέρωσης των σχεδίων χρηματοδότησης, που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 3, στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1260/1999, και της χρηματοδοτικής πληροφόρησης που προβλέπεται στο άρθρο 32 του ανωτέρω κανονισμού.

Η Επιτροπή συμφωνεί με κάθε κράτος μέλος το περιεχόμενο των ηλεκτρονικών καταχωρήσεων, τον τρόπο με τον οποίο διαβιβάζονται, καθώς επίσης και τη διάρκεια της απαιτούμενης περιόδου για την δημιουργία των α

^{*49}EL Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 3.3.2001 L 63/25

αναγκαίων συστημάτων πληροφορικής, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999.

Μετά από γραπτή αίτηση, τα κράτη μέλη παραδίδουν στην Επιτροπή τις καταχωρήσεις εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της σχετικής αίτησης. Η Επιτροπή και το κράτος μέλος δύναται να συμφωνήσουν σε μια διαφορετική χρονική περίοδο παράδοσης, ιδίως όταν οι καταχωρήσεις δεν διατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή.

Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι οι πληροφορίες που αποστέλλονται από τα κράτη μέλη ή συλλέγονται από αυτήν κατά τη διάρκεια επιτόπιων επιθεωρήσεων, διατηρούνται υπό καθεστώς απορρήτου και ασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 287 της συνθήκης και τους κανόνες της Επιτροπής όσον αφορά τη χρήση και την πρόσβαση στις πληροφορίες.

Με την επιφύλαξη της ισχύουσας σχετικής εθνικής νομοθεσίας, οι υπάλληλοι της Επιτροπής έχουν πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα που έχουν συνταχθεί με σκοπό τη διενέργεια ελέγχων ή κατόπιν ελέγχων που διεξάγονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, καθώς επίσης και στα στοιχεία που φυλάσσονται, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αποθηκεύονται σε ηλεκτρονικά συστήματα.

Οι δικαιούχοι σε περισσότερα κράτη μέλη, τα ενδιαφερόμενα κράτη, λαμβάνοντας υπόψη την εθνική νομοθεσία, καθορίζουν από κοινού τις απαραίτητες ρυθμίσεις προκειμένου να εξασφαλιστεί η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή.

Η Επιτροπή και τα οικεία κράτη μέλη θα παρέχουν οποιαδήποτε απαραίτητη *⁵⁰διοικητική αρωγή.

Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού ισχύουν με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του κράτους μέλους, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999, να κοινοποιήσει στην Επιτροπή τις απαραίτητες πληροφορίες για την αξιολόγηση των σχεδίων συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή του άρθρου 34 παράγραφος 1 του κανονισμού, και του δικαιώματος της Επιτροπής να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες πριν την έκδοση των αποφάσεων της σύμφωνα με το άρθρο 28 του κανονισμού. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν αυστηρότερους εθνικούς κανόνες από εκείνους που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Ο σκοπός των *δημοσιονομικών διορθώσεων είναι η επάνοδος σε κατάσταση όπου για το 100% των δαπανών των δηλούμενων για συγχρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά Ταμεία ακολουθούνται οι ισχύοντες κανόνες και κανονισμοί στα κράτη μέλη και στην ΕΕ. Αυτό οδηγεί στον καθορισμό ορισμένων θεμελιωδών αρχών προς εφαρμογή από τις υπηρεσίες της Επιτροπής κατά τον καθορισμό δημοσιονομικών διορθώσεων:

*⁵⁰EL Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 3.3.2001 L 63/26

Βρυξέλλες, 2 Μαρτίου 2001. Για την Επιτροπή, Michel BARNIER, Μέλος της Επιτροπής

*⁵¹COM(2004)490

Η παρατυπία ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 2988/95. Οι παρατυπίες είναι δυνατόν να είναι εφάπαξ ή συστημικές.

Η συστημική παρατυπία αποτελεί παράπτωμα επαναλαμβανόμενο κατά διαστήματα λόγω σοβαρών ελλείψεων στα συστήματα διοίκησης και ελέγχου που έχουν σχεδιασθεί με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής λογιστικής παρακολούθησης και της συμμόρφωσης προς κανόνες και κανονισμούς.

▪ Εφόσον τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες και κανονισμοί και λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα για αποτροπή, εντοπισμό και κολασμό απατών και παρατυπιών, δεν θα απαιτούνται δημοσιονομικές διορθώσεις.

▪ □ Εφόσον τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες και κανονισμοί αλλά απαιτείται βελτίωση των συστημάτων διοίκησης και ελέγχου πρέπει να διατυπωθούν σχετικές συστάσεις χωρίς όμως να προβλέπονται δημοσιονομικές διορθώσεις.

▪ □ Όπου εντοπίζονται παραπτώματα που αφορούν μόνο ποσά μικρότερα των 4 000 € (το όριο για την υποβολή εκθέσεων παρατυπιών στα πλαίσια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1681/94) το κράτος μέλος πρέπει να ωθηθεί ώστε να διορθώσει το παράπτωμα χωρίς να κινηθούν οι διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος (2)

▪ Εφόσον στα συστήματα διαχείρισης ή ελέγχου υφίστανται σοβαρές ελλείψεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε συστημικές παρατυπίες, και ειδικότερα ελλείψεις από άποψη τήρησης των ισχυόντων κανόνων και κανονισμών, πρέπει πάντοτε να επέρχονται δημοσιονομικές διορθώσεις.

Εφόσον είναι δυνατό, το ποσόν της δημοσιονομικής διόρθωσης θα εκτιμάται με βάση τους μεμονωμένους φακέλους και θα ισούται προς το ποσόν της εσφαλμένα καταχωρηθείσας στο ταμείο παράτυπης δαπάνης στις υπόψη περιπτώσεις. Πάντως, δεν είναι πάντοτε δυνατές ή εφαρμόσιμες διορθώσεις ποσοτικοποιημένες κατά τρόπο εξειδικευμένο ή θα ήταν δυσανάλογη η εξ' ολοκλήρου ακύρωση της δαπάνης. Σε τέτοιες περιπτώσεις η Επιτροπή πρέπει να καθορίζει διορθώσεις σε βάση παρεκβολής ή κατ' αποκοπή.

Εφόσον υφίστανται αποδείξεις ότι μεμονωμένες ποσοτικοποιήσιμες παρατυπίες του ίδιου είδους έχουν παρατηρηθεί σε σημαντικό πλήθος άλλων πράξεων ή σε ολόκληρη την έκταση κάποιου μέτρου,

προτεραιότητας/υποπρογράμματος ή προγράμματος αλλά δεν είναι ικανοποιητικό από άποψη σχέσης δαπάνης - αποτελέσματος να προσδιοριστεί με ακρίβεια η παράτυπη δαπάνη για κάθε μεμονωμένη πράξη, η δημοσιονομική διόρθωση είναι δυνατή σε βάση παρεκβολής.

Η παρεκβολή μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όπου διαπιστωθεί ότι λόγω της ελλείψεως υφίστανται επιπτώσεις σε ομογενές σύνολο ή σε υποσύνολο πράξεων που παρουσιάζουν ανάλογα χαρακτηριστικά. Στην περίπτωση αυτή, τα αποτελέσματα εμπειριστατωμένης εξέτασης αντιπροσωπευτικού δείγματος τυχαία επιλεγμένων μεμονωμένων φακέλων παρεκβάλλονται σε όλους τους φακέλους που συγκροτούν το εντοπισθέν σύνολο σύμφωνα με γενικά αποδεκτά πρότυπα ελέγχων.

Στην περίπτωση μεμονωμένων παραβάσεων ή συστημικών παρατυπιών των οποίων η δημοσιονομική επίπτωση δεν είναι επακριβώς ποσοτικοποιήσιμη επειδή εξαρτάται από πάρα πολύ μεγάλο πλήθος μεταβλητών ή των οποίων οι επιπτώσεις είναι διάσπαρτες, όπως στις περιπτώσεις που προκύπτουν λόγω αδυναμίας διενέργειας κατά τρόπο αποτελεσματικό ελέγχων για την αποτροπή ή τον εντοπισμό της παρατυπίας

ή τη συμμόρφωση προς κάποιο όρο της βοήθειας ή κάποιο κοινοτικό κανόνα, οπότε θα ήταν οπωσδήποτε δυσανάλογη η άρνηση της εν λόγω βοήθειας στο σύνολό της, πρέπει να εφαρμόζονται κατ'αποκοπή συντελεστές.

Οι κατ'αποκοπή διορθώσεις καθορίζονται ανάλογα με τη σοβαρότητα της έλλειψης στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου ή της μεμονωμένης παράβασης και ανάλογα με τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της παρατυπίας. Κατάλογος των στοιχείων των θεωρούμενων από την Επιτροπή ως βασικών και ως δευτερευόντων στοιχείων συστημάτων στο πλαίσιο της αξιολόγησης της σοβαρότητας ελλείψεων και αποτελεί ενδεικτική κλίμακα κατ'αποκοπή συντελεστών. Κατ'αποκοπή διορθώσεις θα εφαρμόζονται σε όλες τις δαπάνες στο πλαίσιο του ή των υπόψη μέτρων, εκτός αν οι ελλείψεις περιορίζονται σε ορισμένους τομείς δαπάνης (μεμονωμένες πράξεις ή τύποι πράξεων). Στην τελευταία περίπτωση οι διορθώσεις εφαρμόζονται στους συγκεκριμένους τομείς δαπάνης. Για την ίδια δαπάνη δεν δύναται να εφαρμοστούν πλέον της μίας διορθώσεις.

Σε τομείς όπου υφίστανται περιθώρια διακριτικής ευχέρειας στην αξιολόγηση

της σοβαρότητας της παράβασης, όπως σε περιπτώσεις μη τήρησης περιβαλλοντικών όρων, οι διορθώσεις υπόκεινται στους ακόλουθους όρους: σημαντική αποτυχία τήρησης των κανόνων και σαφώς προσδιορισμός δεσμός με την πράξη που απολαύει συγχρηματοδότησης από την ΕΕ.

Ανεξάρτητα από το είδος διορθώσεων που προτείνονται από την Επιτροπή, στο κράτος μέλος παρέχεται πάντοτε η ευκαιρία να καταδείξει ότι η πραγματική απώλεια ή η επικινδυνότητα για τα Ταμεία και η έκταση ή η σοβαρότητα της παρατυπίας ήταν μικρότερες σε σχέση με τις εκτιμήσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής. Όπως ισχύει κατά το Δικαστήριο, το βάρος της απόδειξης φέρει το κράτος μέλος.

Η διαδικασία και οι προθεσμίες παρατίθενται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 448/2001.

Αντίθετα με την περίπτωση διορθώσεων πραγματοποιούμενων από το κράτος μέλος κατά τις διατάξεις του^{*52} άρθρου 39 παράγραφος (1), οι δημοσιονομικές διορθώσεις που αποφασίζονται από την Επιτροπή κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφος 3 συνεπάγονται πάντοτε καθαρή μείωση της χρηματοδότησης της ΕΕ που έχει δεσμευθεί για την ενίσχυση.

Εφόσον το ελεγκτικό σύστημα του κράτους μέλους - Ελεγκτικό Συνέδριο, εσωτερικοί ή εξωτερικοί έλεγχοι - έχει εντοπίσει τις παρατυπίες και το κράτος μέλος λαμβάνει τα δέοντα διορθωτικά μέτρα κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και τηρεί τις διατάξεις του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1681/94 της Επιτροπής, δεν είναι δυνατόν να επιβληθούν από την Επιτροπή δημοσιονομικές διορθώσεις κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 1260/1999 ενώ το κράτος μέλος είναι ελεύθερο να επαναχρησιμοποιήσει τους πόρους. Στις λοιπές περιπτώσεις η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να ενεργεί με βάση τις διαπιστώσεις εθνικών ελεγκτικών φορέων, όπως και στην περίπτωση κατά την οποία η παρατυπία διαπιστώνεται από ελεγκτικό φορέα της ΕΕ. Σε περίπτωση κατά την οποία η

^{*52} Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Βρυξέλλες 2.03.2001 C(2001)476 (ΕΚ) αριθ. 1260/1999

Επιτροπή βασίζει τη θέση της στα γεγονότα που έχουν διαπιστωθεί και πλήρως τεκμηριωθεί από άλλους ελεγκτικούς φορείς της ΕΕ, διαμορφώνει τα δικά της συμπεράσματα όσον αφορά τις σχετικές δημοσιονομικές συνέπειες, μετά την εξέταση τυχόν απαντήσεων εκ μέρους του κράτους μέλους.

Σε όλες τις περιπτώσεις διορθώσεων με παρεκβολή ή κατ' αποκοπή, η προτεινόμενη διόρθωση υποβάλλεται σε ad hoc διυπηρεσιακή συμβουλευτική ομήγυρη, η οποία εξετάζει τα προβαλλόμενα επιχειρήματα από τον ελεγκτή της Επιτροπής για την εφαρμογή της διόρθωσης και εκτιμά κατά πόσον ανέρχεται στο αρμόζον επίπεδο.

H*⁵³ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας σχετικά με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων αποσκοπούν να ενισχύουν το κύρος και τη διαφάνεια της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και να παρουσιάζουν σε όλα τα κράτη μέλη μια ομοιογενή εικόνα των σχετικών παρεμβάσεων. Αφορούν τις ενέργειες για τις οποίες παρεμβαίνουν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), Τμήμα Προσανατολισμού, ή το χρηματοδοτικό μέσο προσανατολισμού της αλιείας (ΧΜΠΑ). Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας που παρατίθενται ακολούθως αναφέρονται στα κοινοτικά πλαίσια στήριξης (ΚΠΣ), στα επιχειρησιακά προγράμματα, στα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού ^{*54}(ΕΕΠ) και στα προγράμματα κοινοτικών πρωτοβουλιών, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999.

Η επιτόπια δημοσιότητα εμπίπτει στην αρχή διαχείρισης η οποία είναι επιφορτισμένη με την υλοποίηση αυτών των παρεμβάσεων. Πραγματοποιείται σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία πληροφορείται σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται προς αυτούς τους σκοπούς.

Οι αρμόδιες εθνικές και περιφερειακές αρχές λαμβάνουν όλα τα προσήκοντα διοικητικά μέτρα για να εξασφαλίζεται η πραγματική εφαρμογή των παρουσών διατάξεων και για να συνεργάζονται με την Επιτροπή.

Οι δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας αποσκοπούν στο:

Να πληροφορούν τους δυνητικούς και τελικούς δικαιούχους, καθώς και:

- τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, και τις λοιπές αρμόδιες δημόσιες αρχές,
- τις επαγγελματικές οργανώσεις και τους οικονομικούς κύκλους,
- τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους,
- τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς, ιδίως τους οργανισμούς για την προώθηση της ισότητας μεταξύ των ανδρών και των γυναικών, καθώς και

^{*53}EL Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 31.5.2000 L 130/32

^{*54}επιχειρησιακό πρόγραμμα είναι ένα σύνολο πολυετών μέτρων, για την πραγματοποίηση του οποίου μπορεί να συνεισφέρουν ένα ή περισσότερα κοινοτικά ταμεία ή χρηματοδοτικά μέσα. Επιτρέπει τη χρηματοδότηση δράσεων και σχεδίων, τα οποία επιλέγονται από τις εθνικές ή περιφερειακές αρχές. Η συνολική επιχορήγηση, η οποία χορηγείται σε έναν ενδιάμεσο οργανισμό, που μπορεί να είναι μια τυπική αρχή, ένας οργανισμός περιφερειακής ανάπτυξης ή ένας μη κυβερνητικός οργανισμός, μπορεί να βοηθήσει τη θέση σε λειτουργία διαφόρων υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις του βιομηχανικού, βιοτεχνικού ή γεωργικού τομέα

τους οργανισμούς που εργάζονται για την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος,

— τους παράγοντες ή φορείς έργων, σχετικά με τις δυνατότητες τις οποίες συνεπάγεται η από κοινού παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών για την εξασφάλιση της διαφάνειας.

Να πληροφορούν την κοινή γνώμη σχετικά με τον ρόλο τον οποίο διαδραματίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, υπέρ των σχετικών παρεμβάσεων και των αποτελεσμάτων τους.

Περιεχόμενο και στρατηγική των δράσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας
Τα προς υλοποίηση μέτρα πρέπει να επιτρέπουν την πραγματοποίηση των στόχων δηλαδή:

— εξασφάλιση της διαφάνειας για τους δυνητικούς και τελικούς δικαιούχους,

— ενημέρωση της κοινής γνώμης.

Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας παρουσιάζονται υπό τη μορφή ενός σχεδίου δράσεων επικοινωνίας για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα και κάθε ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού (ΕΕΠ). Ανάλογα με την περίπτωση, τα σχέδια αυτά παρουσιάζονται στο επίπεδο του ΚΠΣ. Υλοποιείται υπό την ευθύνη της οριζόμενης αρχής διαχείρισης. Στο σχέδιο δράσεων επικοινωνίας περιλαμβάνονται:

— οι στόχοι και το στοχοθετούμενο κοινό,

— το περιεχόμενο και η στρατηγική των δράσεων επικοινωνίας και πληροφόρησης που συνεπάγονται τα ως άνω,

προσδιορίζοντας τις ενέργειες που πρέπει να πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο των στόχων προτεραιότητας κάθε

ταμείου,

— ενδεικτικός προϋπολογισμός,

— οι διοικητικές υπηρεσίες ή οι οργανισμοί που έχουν την ευθύνη της υλοποίησής τους,

— τα κριτήρια αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται για την ^{*55}αξιολόγηση των δράσεων.

Χρηματοδότηση

Τα ^{*56}ποσά που προβλέπονται για την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα, περιλαμβάνονται στα σχέδια χρηματοδότησης των κοινοτικών πλαισίων στήριξης (ΚΠΣ), των ΕΕΠ και των επιχειρησιακών προγραμμάτων στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας [πιστώσεις απαραίτητες για την διαμόρφωση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των παρεμβάσεων .

^{*55}Το σχέδιο δράσεων επικοινωνίας παρουσιάζεται στο συμπλήρωμα προγραμματισμού σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999.

^{*56}EL Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 31.5.2000 L 130/3

***57 Ενημέρωση της κοινής γνώμης**

Για να βελτιωθεί η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σχετικά με τον ρόλο τον οποίο διαδραματίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση υπέρ των προαναφερομένων παρεμβάσεων και των αποτελεσμάτων τους, η ορισμένη αρχή διαχείρισης πληροφορεί τα μέσα ενημέρωσης, με τον καταλληλότερο τρόπο, σχετικά με τις διαρθρωτικές παρεμβάσεις οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από την Ένωση. Κατά την πραγματοποίηση αυτής της πληροφόρησης, η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να εμφανίζεται κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, και τα μηνύματα πρέπει να εκφράζουν την αποστολή κάθε ταμείου παρουσιάζοντας τις ειδικές προτεραιότητες των συγκεκριμένων παρεμβάσεων.

Η εκκίνηση των παρεμβάσεων, μετά από την έγκρισή τους από την Επιτροπή καθώς επίσης και τα σημαντικά στάδια της υλοποίησής τους, αποτελούν αντικείμενο δράσεων ευαισθητοποίησης οι οποίες απευθύνονται στα εθνικά ή περιφερειακά μέσα ενημέρωσης (τύπος, ραδιόφωνο, τηλεόραση), ανάλογα με την περίπτωση προς αυτό τον σκοπό μπορούν να χρησιμοποιούνται, ιδίως, ανακοινώσεις τύπου, δημοσιεύσεις άρθρων, συμπληρώματα που δημοσιεύονται στα πλέον ενδεδειγμένα έντυπα και επισκέψεις. Είναι επίσης δυνατόν να χρησιμοποιούνται και άλλα μέσα πληροφόρησης και επικοινωνίας, όπως: ιστοσελίδες διαδικτύου, δημοσιεύσεις σχετικά με επιτυχή παραδείγματα έργων και διαγωνισμοί βασιζόμενοι στις βέλτιστες πρακτικές.

Όταν πραγματοποιούνται διαφημιστικές καταχωρήσεις, παραδείγματος χάρη υπό τη μορφή ανακοινώσεων τύπου ή διαφημιστικών ανακοινώσεων, η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να εμφανίζεται επακριβώς. Πρέπει να εξασφαλίζεται η προσήκουσα συνεργασία με το γραφείο της Επιτροπής στο αντίστοιχο κράτος μέλος.

Εργασίες των επιτροπών παρακολούθησης

Οι επιτροπές παρακολούθησης εξασφαλίζουν την προσήκουσα πληροφόρηση σχετικά με τις εργασίες τους. Προς αυτό τον σκοπό, οι επιτροπές πληροφορούν τα μέσα ενημέρωσης σχετικά με την πρόοδο των παρεμβάσεων, των οποίων έχουν την ευθύνη. Οι επαφές με τους εκπροσώπους του τύπου πραγματοποιούνται με την ευθύνη του Προέδρου. Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής συμμετέχουν στις επαφές με τον τύπο.

Πρέπει επίσης να προβλέπονται οι προσήκουσες ρυθμίσεις, ενημερώνοντας την Επιτροπή και τα γραφεία της στα κράτη μέλη, επί τη ευκαιρία σημαντικών εκδηλώσεων οι οποίες συνδέονται με τις συνεδριάσεις των επιτροπών παρακολούθησης, όπως είναι οι συναντήσεις υψηλού επιπέδου ή διάφορα εγκαίνια.

Εταιρική σχέση και ανταλλαγές εμπειρίας

*58 Οι αρχές διαχείρισης δύνανται, σε κάθε περίπτωση, να λαμβάνουν συμπληρωματικά μέτρα, και ιδίως να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες οι οποίες συμβάλλουν στην ικανοποιητική υλοποίηση της πολιτικής που επιδιώκεται στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων.

*57 EL Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 31.5.2000 L 130/34

*58 EL Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 31.5.2000 L 130/35

Λεπτομερείς κανόνες που προβλέπονται για την πραγματοποίηση των εργαλείων πληροφόρησης και δημοσιότητας

Για να εξασφαλίζεται η ορατότητα των πραγματοποιήσεων που συγχρηματοδοτούνται από ένα διαρθρωτικό ταμείο, η αρμόδια αρχή διαχείρισης είναι υπεύθυνη για την συμμόρφωση με τα ακόλουθα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας:

Πινακίδες πληροφόρησης αναρτώνται στα εργοτάξια των έργων σχετικά με επενδύσεις σε υποδομές οι οποίες συγχρηματοδοτούνται και των οποίων το κόστος υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται στο σημείο. Ένα μέρος της επιφάνειας των πινακίδων είναι αφιερωμένο στην προβολή της συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το μέγεθος των πινακίδων πρέπει να ανταποκρίνεται στη σημασία του έργου.

Αναμνηστικές πλάκες

Όταν πρόκειται για έργα συγχρηματοδοτούμενα από τα διαρθρωτικά ταμεία, στα οποία έχει πρόσβαση το ευρύ κοινό.

(συνεδριακά κέντρα, αεροδρόμια, σιδηροδρομικοί και οδικοί σταθμοί, κ.λπ.).

Αφίσες για να πληροφορούνται οι δικαιούχοι και να ενημερώνεται η κοινή γνώμη σχετικά με τον ρόλο τον οποίο διαδραματίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στους τομείς της ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων, της επαγγελματικής κατάρτισης και της απασχόλησης, των επενδύσεων στις επιχειρήσεις και στην αγροτική ανάπτυξη, οι αρχές διαχείρισης εξακριβώνουν ότι έχουν τοποθετηθεί αφίσες με μνεία της συμβολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ενδεχομένως του συμμετέχοντος ταμείου, στα γραφεία κάθε οργανισμού ο οποίος υλοποιεί ή επωφελείται από δράσεις που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία (γραφεία απασχόλησης, κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια, γεωργικά επιμελητήρια, φορείς περιφερειακής ανάπτυξης, κ.λπ.).

Ανακοίνωση στους δικαιούχους-Οποιαδήποτε ανακοίνωση χορήγησης συνδρομής στους δικαιούχους από τις αρμόδιες αρχές προσδιορίζει τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και, ενδεχομένως, αναφέρει το ποσό ή το ποσοστό της συνδρομής που προέρχεται από το σχετικό κοινοτικό χρηματοδοτικό μέσο.

Υλικό πληροφόρησης και επικοινωνίας-Οι δημοσιεύσεις (φυλλάδια, δελτάρια, ενημερωτικές επιστολές) σχετικά με τις συγχρηματοδοτούμενες από τα διαρθρωτικά ταμεία παρεμβάσεις, περιλαμβάνουν, στην πρώτη εσωτερική σελίδα, ορατή μνεία της συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ενδεχομένως, του συμμετέχοντος ταμείου, καθώς επίσης και το ευρωπαϊκό έμβλημα σε περίπτωση που υπάρχει επίσης τυπωμένο το εθνικό ή το περιφερειακό έμβλημα.

Οι δημοσιεύσεις περιλαμβάνουν τα στοιχεία του οργανισμού ο οποίος είναι υπεύθυνος για την πληροφόρηση των ενδιαφερομένων, καθώς επίσης και μνεία της αρχής διαχείρισης που έχει οριστεί για την υλοποίηση της σχετικής παρέμβασης.

Για το υλικό το οποίο κοινοποιείται με ηλεκτρονικό τρόπο (διαδίκτυο, τράπεζα δεδομένων που απευθύνεται στους δυνητικούς δικαιούχους) ή για το οπτικοακουστικό υλικό, οι προαναφερόμενες γενικές αρχές εφαρμόζονται κατ' αναλογία. Είναι σημαντικό, στο πλαίσιο της διαμόρφωσης του σχεδίου δράσεων επικοινωνίας, να γίνεται χρήση των νέων τεχνολογιών οι οποίες επιτρέπουν την ταχεία και αποτελεσματική διάδοση πληροφοριών, αλλά επίσης και να πραγματοποιείται διάλογος με το ευρύ κοινό.

Εκδηλώσεις πληροφόρησης-Κατά τη διοργάνωση εκδηλώσεων πληροφόρησης (διαλέξεις, σεμινάρια, εκθέσεις — μεταξύ των οποίων εμπορικές — διαγωνισμοί) σε συνάρτηση με τις συγχρηματοδοτούμενες από τα διαρθρωτικά ταμεία παρεμβάσεις, οι διοργανωτές πρέπει να υποδηλώνουν την κοινοτική συμμετοχή σ' αυτές τις παρεμβάσεις, με την παρουσία της ευρωπαϊκής σημαίας στην αίθουσα της συνεδρίασης και του εμβλήματος στα έγγραφα.

Τα γραφεία της Επιτροπής στα κράτη μέλη επικουρούν, εφόσον παρίσταται ανάγκη, τους διοργανωτές κατά την προετοιμασία και την υλοποίηση αυτών των εκδηλώσεων.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Τα διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε συγχρηματοδοτούν, εκτός από τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης και τα Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού, και τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες.

^{*59}Οι κοινοτικές πρωτοβουλίες είναι διεθνικά προγράμματα που έχουν κοινούς στόχους για όλες τις επιλέξιμες περιοχές και επιδιώκουν να επιλύσουν προβλήματα που έχουν ιδιαίτερες κοινοτικές επιπτώσεις. Πάντως σ' εφαρμογή των αρχών της συνέργιας και της επικουρικότητας, οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές συμμετέχουν έντονα στην εκπόνηση και στην εφαρμογή των κοινοτικών πρωτοβουλιών, μέσω ιδίως των επιχειρησιακών προγραμμάτων που υποβάλλουν στην Επιτροπή.

Οι κοινοτικές πρωτοβουλίες είναι ενέργειες κοινοτικού ενδιαφέροντος που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής και συμπληρώνουν τις ενέργειες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο των κατά προτεραιότητα στόχων. Οι κοινοτικές πρωτοβουλίες αφορούν τη διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία, την οικονομική και κοινωνική αναβάθμιση των πόλεων και των προαστίων που διέρχονται κρίση, την αγροτική ανάπτυξη και την προαγωγή νέων μεθόδων καταπολέμησης των διακρίσεων και ανισοτήτων.

Σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων 48 έως 51 του Κανονισμού 1260/99(περί γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία) και μετά από κοινοποίηση προς ενημέρωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή εγκρίνει κατευθύνσεις που περιγράφουν, για κάθε πρωτοβουλία, τους στόχους, το πεδίο εφαρμογής και τις ενδεδειγμένες διατάξεις εφαρμογής. Οι κατευθύνσεις δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Τα τέσσερα προγράμματα κτινοτικής πρωτοβουλίας για την περίοδο 2000-2006 είναι:

- **INTERREG III**: διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία που αποβλέπει στην τόνωση της ανάπτυξης και σε ισόρροπη και αρμονική διεύθυνση του ευρωπαϊκού εδάφους. ^{*60}Χρηματοδοτούμενο από το ΕΤΠΑ
- **URBAN II**: οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση των πόλεων και των συνοικιών που αντιμετωπίζουν κρίση, ώστε να προωθηθεί η βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Χρηματοδοτούμενο από το ΕΤΠΑ.
- **LEADER +**: ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων και συνεργασίας ομάδων τοπικής δράσης. Χρηματοδοτούμενο από το ΕΓΤΠΕ
- **EQUAL**: διεθνική συνεργασία για την προώθηση νέων πρακτικών καταπολέμησης των πάσης φύσεως διακρίσεων και των ανισοτήτων στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Χρηματοδοτούμενο από το ΕΚΤ.

Το πεδίο εφαρμογής κάθε κοινοτικής πρωτοβουλίας που χρηματοδοτείται από ένα μόνο διαρθρωτικό Ταμείο(το INTERREG III και το URBAN II από το ΕΤΠΑ, το EQUAL από το ΕΚΤ και το LEADER+ από το ΕΓΤΠΕ- Τμήμα Προσανατολισμού) μπορεί να διευρυνθεί ώστε να περιλαμβάνει όλα τα

^{*59}Ευρωπαϊκή Ένωση δίκαιο,οικονομία,πολιτική.Νικος Μουσης Εκδόσεις Παπαζήση Αθήνα 2005.Σελ.231-232

^{*60}Το 2000-2006 ο προϋπολογισμός για τις κοινοτικές πρωτοβουλίες στην Ελλάδα ήταν 862δισ.ευρώ-INTERREG 568 εκατ.ευρώ,EQUAL 98εκατ.ευρώ,LEADER 172εκατ.ευρώ και τέλος URBAN 24 εκατ.ευρώ. ec.europa.eu/regional-policy/country

προβλεπόμενα μέτρα. Τα επιλέξιμα μέτρα για κάθε κοινοτική πρωτοβουλία ορίζονται στους Προσανατολισμούς της Επιτροπής. Ας δούμε λοιπόν αναλυτικά τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες.

Community initiatives in EU-15, 2000–06

(million EUR, commitments in 2004 prices)

Member State	Interreg	URBAN	EQUAL	Leader	Total
Austria	202.05	8.53	105.99	78.39	394.96
Belgium	114.82	21.52	77.29	16.56	230.19
Denmark	37.54	5.38	30.91	17.67	91.50
France	438.32	103.54	332.33	278.23	1 152.42
Finland	142.43	5.38	75.08	57.41	280.30
Germany	813.71	150.95	534.38	272.71	1 771.74
Greece	627.12	25.89	108.20	189.90	951.11
Ireland	92.74	5.38	35.33	49.68	183.14
Italy	470.34	116.54	409.61	294.79	1 291.28
Luxembourg	7.73	0.00	4.42	2.21	14.35
Netherlands	385.32	30.25	216.40	86.12	718.09
Portugal	435.01	19.49	118.14	167.82	740.45
Spain	993.67	114.30	535.48	515.61	2 159.06
Sweden	170.03	5.38	89.43	41.96	306.79
UK	399.68	126.18	415.13	117.03	1 058.02
networks	51.89	18.03	55.20	44.16	169.29
EU-15	5 382.39	756.74	3 143.32	2 230.24	11 512.70

INTERREG-III

*61 Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάσισε στις 28.4.00 να θεσπίσει κοινοτική πρωτοβουλία για τη διευρωπαϊκή συνεργασία (καλούμενη στο εξής "INTERREG III"), σύμφωνα με τις λεπτομέρειες του 959 που ορίζει το άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/99 του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1999, περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά Ταμεία.

Ο γενικός στόχος των πρωτοβουλιών INTERREG ήταν και παραμένει να μην αποτελούν τα εθνικά σύνορα εμπόδια στην ισόρροπη ανάπτυξη και στην ενοποίηση του ευρωπαϊκού εδάφους. Η απομόνωση μεθοριακών περιοχών έχει δύο πτυχές: αφενός, τα σύνορα αποκόπτουν μεθοριακές κοινότητες, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά και δυσχεραίνουν τη συνεκτική διαχείριση των οικοσυστημάτων· αφετέρου, οι μεθοριακές περιοχές υπήρξαν συχνά παραμελημένες στο πλαίσιο της εθνικής πολιτικής, με αποτέλεσμα να τείνουν οι οικονομίες τους να καταστούν περιφερειακές εντός των εθνικών συνόρων. Η ενιαία αγορά και η ΟΝΕ αποτελούν ισχυρούς καταλύτες για τη μεταβολή της εν λόγω κατάστασης. Εντούτοις, τεράστια παραμένουν τα περιθώρια για ενίσχυση της συνεργασίας προς το αμοιβαίο συμφέρον των μεθοριακών περιοχών σε ολόκληρη την Κοινότητα. Η πρόκληση είναι ακόμη μεγαλύτερη εάν ληφθεί υπόψη η μελλοντική διεύρυνση της Κοινότητας, δεδομένου ότι τούτο θα αυξήσει τον αριθμό των εσωτερικών συνόρων της και θα μετατοπίσει σταδιακά τα εξωτερικά της σύνορα προς ανατολάς.

Κατά την περίοδο προγραμματισμού 1994-99, η πρωτοβουλία INTERREG III εξακολούθησε και διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής της INTERREG και της REGEN της προηγούμενης περιόδου, εφαρμόστηκε δε στο πλαίσιο τριών διακεκριμένων δράσεων: της διασυνοριακής συνεργασίας (2 600 εκατ. ευρώ), των διεθνικών ενεργειακών δικτύων (550 εκατ. ευρώ) και της κοινής δράσης για την αντιμετώπιση πλημμύρων και ξηρασίας, καθώς και για την ανάπτυξη του χωροταξικού σχεδιασμού για μεγάλα συγκροτήματα γεωγραφικών περιοχών σε ολόκληρη την Κοινότητα, την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και τη Μεσόγειο (413 εκατ. ευρώ). Εξάλλου, η διαπεριφερειακή συνεργασία στην Κοινότητα για θέματα άλλα πλιν της υποδομής («soft issues») που σχετίζονται με την περιφερειακή ανάπτυξη, έχει τύχει ειδικής ενίσχυσης (200 εκατ. ευρώ για την περίοδο 1994-99) στο πλαίσιο του άρθρου 10 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2083/1993 της 20ής Ιουλίου 1993 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4254/88 για διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης¹². Η χρηματοδότηση για την πρωτοβουλία INTERREG διατέθηκε κυρίως για την προώθηση κοινών λύσεων με σκοπό την ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τις πολιτισμικές ανταλλαγές, για προβλήματα στο χώρο της υγείας σε μεθοριακές περιφέρειες, για την περιβαλλοντική προστασία και βελτίωση, την ΕΤΑ, τα ενεργειακά δίκτυα, τις μεταφορές και τηλεπικοινωνίες (που αποτελούν τις βασικές παρεμβάσεις στις περιφέρειες του στόχου 1), καθώς και για την προώθηση κοινών συστημάτων διαχείρισης και διασυνοριακών και διακρατικών φορέων. Η εν λόγω εμπειρία καταδεικνύει ότι σε πολλές περιπτώσεις έχουν ληφθεί σημαντικά μέτρα για τον από κοινού διασυνοριακό

*61 Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Επιτροπή Ερευνών
Κοινοτικές Πρωτοβουλίες. Μαΐος 2002

προγραμματισμό και τη διαχείριση του προγράμματος. Εντούτοις, η έντονη συνεργασία που υπάρχει, για παράδειγμα, στην περίπτωση των «ευρωπεριφερειών», εξακολουθεί να αποτελεί εξαίρεση παρά τον κανόνα. Παρά το γεγονός ότι έχει παρατηρηθεί έντονη αναπτυξιακή δραστηριότητα σε μεθοριακές περιοχές και οι εν λόγω περιοχές έχουν προφανώς επωφεληθεί από τη δραστηριότητα αυτή, ήταν κατά κανόνα πολύ περισσότερο δυσχερές η από κοινού θέσπιση αληθινής διασυνοριακής δραστηριότητας. Σε ορισμένες περιπτώσεις τούτο οδήγησε σε παρενέργειες όπως στην εκτέλεση παράλληλων έργων στις δύο πλευρές των συνόρων. Οπωσδήποτε, τούτο στέρησε από τις μεθοριακές περιοχές και τα κράτη μέλη τα πλήρη οφέλη της συνεργασίας. Το INTERREG III είναι μια Κοινοτική Πρωτοβουλία που έχει ως στόχο να προωθήσει τη διασυνοριακή, τη διακρατική και τη διαπεριφερειακή συνεργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την χρηματοδοτική περίοδο 2000-2006 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης(ΕΤΠΑ).

Αυτή η νέα φάση της Πρωτοβουλίας *⁶²INTERREG σχεδιάστηκε για να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την ενθάρρυνση της ισόρροπης ανάπτυξης της Ηπείρου. Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην ενσωμάτωση απομακρυσμένων περιοχών και των περιοχών που

συνορεύουν με τις υποψήφιες χώρες INTERREG III υλοποιείται σε τρεις τομείς δράσης:

- Διασυνοριακή συνεργασία (σκέλος «Α»): προώθηση της ολοκληρωμένης περιφερειακής ανάπτυξης μεταξύ παραμεθόριων περιφερειών
- Διεθνική συνεργασία (σκέλος «Β»): συμβολή στην αρμονική εδαφική ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κοινότητα καθώς και με τις υποψήφιες για προσχώρηση χώρες και τις λοιπές γειτονικές χώρες.
- Διαπεριφερειακή συνεργασία (σκέλος «Γ»): προώθηση της διεθνικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας η οποία αποσκοπεί στη βελτίωση των πολιτικών και τεχνικών περιφερειακής ανάπτυξης.

Η υλοποίηση της Πρωτοβουλίας τηρεί τους γενικούς στόχους των Διαρθρωτικών Ταμείων (δημιουργία θέσεων απασχόλησης, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, υποστήριξη της αειφόρου ανάπτυξης και της ισότητας των ευκαιριών) και εκείνους των άλλων κοινοτικών πολιτικών. Η πρωτοβουλία

*⁶²Η κατανομή των Προγραμμάτων ανά δέσμη, που αφορούν την Ελλάδα, είναι: Προγράμματα Δέσμης Α': Ελλάδα- Βουλγαρία, Ελλάδα- Π.Γ.Δ.Μ, Ελλάδα – Αλβανία, Ελλάδα- Κύπρος, Ελλάδα – Ιταλία, Ελλάδα – Τουρκία.

Προγράμματα Δέσμης Β' : CADSES, ARCHIMED, MEDOCC

Προγράμματα Δέσμης Γ': INTERREG IIIC Ανατολικής Ζώνης , INTERREG IIIC Νότιας Ζώνης
Ειδικά Προγράμματα : ESPON, INTERACT

INTERREG III χρηματοδοτείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο από το ΕΤΠΑ όσον αφορά τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (4.875 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2000-2006) και από τα προγράμματα PHARE, ISPA, SAPARD, TACIS και MEDA στις τρίτες χώρες που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία. Με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται, η παρούσα ^{*63}ανακοίνωση διευκρινίζει ότι η ^{*64}INTERREG III C αποσκοπεί στην ενθάρρυνση των ανταλλαγών εμπειριών

URBAN II

Πλέον του 80% των Ευρωπαίων πολιτών σήμερα είναι αστοί. Ως κέντρα ανταλλαγών και ανάπτυξης σε επίπεδο πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό, οι πόλεις παίζουν ουσιώδη ρόλο στην Ευρώπη. Σε απόκριση προς το φαινόμενο αυτό, η αστική διάσταση τίθεται ως ένα από τα κεντρικά διακυβεύματα των κοινοτικών πολιτικών. Όντως εμφανίζεται εναργώς στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τον προγραμματισμό παρεμβάσεων διαρθρωτικών ταμείων με βάση τους «κεντρικούς άξονες» (Στόχος 1 , Στόχος 2 , Στόχος 3). Η πρωτοβουλία ^{*65}URBAN II έχει ως στόχο την προώθηση των καινοτόμων στρατηγικών κοινωνικής και οικονομικής αναζωογόνησης των πόλεων ή οικισμών που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες, διευκολύνοντας την ανίχνευση ορθών πρακτικών και την ανταλλαγή εμπειριών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δρομολογημένη το 1994, η κοινοτική πρωτοβουλία URBAN ενθαρρύνει αστικές ζώνες ή συνοικίες σε κρίση να αναπτύξουν καινοτομικούς και ολοκληρωμένους τρόπους δράσης για αστική ανάπτυξη. Στις οικείες ζώνες οι εν λόγω τρόποι δράσης αποφέρουν πλέον τα πρώτα τους αποτελέσματα: η ποιότητα ζωής βελτιώνεται και οι τοπικοί παράγοντες συμφωνούν υπογραμμίζοντας τη σημασία της ολοκληρωμένης προσέγγισης URBAN. Έτσι, κατά την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999 η κοινοτική πρωτοβουλία URBAN υποστήριξε οικονομικά 118 αστικές ζώνες με συνολικό ποσό 900 εκατ. ευρώ προς όφελος 3,2 εκατ. ατόμων.

Μεταξύ 1989 και 1999 οι καινοτομικές δράσεις του Ευρωπαϊκού ταμείου περιφερειακής ανάπτυξης ΕΤΠΑ συνετέλεσαν θετικά στην καινοτομία στον αστικό χώρο καθώς και στον πειραματισμό νέων μορφών οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης με ενθαρρυντικά αποτελέσματα. Με ποσό 164 εκατ. ευρώ χρηματοδοτήθηκαν 59 πιλοτικά έργα σε πόλεις.

^{*63}Ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη, της 2ας Σεπτεμβρίου 2004, που θεσπίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για μια κοινοτική πρωτοβουλία η οποία αφορά τη διευρωπαϊκή συνεργασία και έχει ως στόχο να ενθαρρύνει την αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη του ευρωπαϊκού εδάφους INTERREG III [Επίσημη Εφημερίδα C226 της 10.9.2004]

^{*64}Χρηματοδοτήσεις-Ενισχύσεις-Προγράμματα της Ε.Ε. Τόμος Β' Σελ.2133.βλ. Interreg II

^{*65}Κοινοποίηση της Επιτροπής στα κράτη μέλη, της 28ης Απριλίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση γενικών κατευθύνσεων για την ανάληψη κοινοτικής πρωτοβουλίας που αφορά την οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση πόλεων και οικισμών σε κρίση, έτσι ώστε να προωθηθεί η αειφόρος αστική ανάπτυξη (Urban II) [Επίσημη Εφημερίδα C 141 της 19.5.2000]

Λαμβανομένων υπόψη των θετικών αυτών εμπειριών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να συνεχίσει προς την ίδια κατεύθυνση. Κατά τρόπο γενικό η Επιτροπή επιθυμεί να αξιοποιηθεί καλύτερα η αστική διάσταση στο σύνολο των κοινοτικών πολιτικών. Ειδικότερα, στη γενική νομοθεσία για τα διαρθρωτικά ταμεία θέσπισε την URBAN II, κοινοτική πρωτοβουλία αειφόρου αστικής ανάπτυξης.

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή χρηματοδοτούν από κοινού την URBAN II. Στην περίοδο 2000-2006 προβλέπεται ότι για την πρωτοβουλία αυτή θα διατεθούν 730 εκατ. ευρώ από τον κοινοτικό προϋπολογισμό μόνο από το ΕΤΠΑ, για συνολική επένδυση ύψους 1,6 δισ. ευρώ με κάλυψη περίπου 2,2 εκατ. κατοίκων. Ο βαθμός συμμετοχής της κοινοτικής χρηματοδότησης ανέρχεται μέχρι το 75% της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης στις αστικές ζώνες που τοποθετούνται στο στόχο 1 και σε 50% για τις ζώνες που τοποθετούνται εκτός. Οι στόχοι της νέας κοινοτικής πρωτοβουλίας είναι:

- η επεξεργασία και η θέση σε εφαρμογή καινοτομικών στρατηγικών προς όφελος οικονομικοκοινωνικής ανάπτυξης μικρομεσαίων πόλεων ή συνοικιών σε κρίση εντός των μεγάλων αστικών συστημάτων
- η ενίσχυση και η ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών σχετικών με την αστική ανάπτυξη και την αειφόρο ανάπτυξη στις οικίες ζώνες.

Η URBAN II υποστηρίζει 70 αστικές ζώνες. Ο πληθυσμός κάθε αντίστοιχης ζώνης κανονικά ανέρχεται σε 20.000 τουλάχιστον άτομα, οροφή που είναι δυνατόν να κατέλθει μέχρι 10.000 άτομα σε ορισμένες περιπτώσεις.

Κάθε επιλέξιμη πόλη ή συνοικία πρέπει να συνιστά ομοιογενή γεωγραφική και κοινωνικοοικονομική οντότητα. Οι εν λόγω ζώνες αντιμετωπίζουν κατάσταση κρίσης από άποψη αστική ή την αναγκαιότητα οικονομικοκοινωνικής ανάπτυξης. Κείμενες είτε εντός είτε εκτός επιλέξιμων ζωνών των Στόχων 1 και 2 διαρθρωτικών ταμείων, πληρούν τουλάχιστον τρεις από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ◆ χαμηλός βαθμός οικονομικής δραστηριότητας και ανάγκη μετάβασης λόγω κοινωνικοοικονομικών δυσχερειών
- ◆ υψηλό ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας, ένδειας και αποκλεισμού
- ◆ χαμηλό ποσοστό εκπαίδευσης, σημαντικά κενά από άποψη προσόντων και υψηλό ποσοστό σχολικών αποτυχιών
- ◆ υψηλό πλήθος διακινούμενων, εθνοτικών μειονοτήτων ή προσφύγων
- ◆ υψηλό ποσοστό εγκληματικότητας ή παραβατικότητας
- ◆ ασταθής δημογραφική εξέλιξη
- ◆ ιδιαίτερα υποβαθμισμένο περιβάλλον.

Σε ενδεικτική βάση οικονομικής χορήγησης και πλήθους αστικών ζωνών ανά κράτος μέλος και λαμβανόμενου υπόψη κάποιου ελάχιστου κατωφλίου δαπανών (500 ευρώ ανά κάτοικο), τα κράτη μέλη προχωρούν σε εντοπισμό των αστικών ζωνών οι οποίες επιθυμούν να συμμετάσχουν στην URBAN II. Κάθε επιλεγόμενη ζώνη καθορίζει αναπτυξιακή στρατηγική η οποία περιγράφεται σε πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας (ΠΚΠ). Ως διαπραγματευτική βάση της χρηματοδοτικής υποστήριξης από την Επιτροπή, το έγγραφο αυτό θέτει στην πράξη σε εφαρμογή την καινοτομική στρατηγική αστικής ανάπτυξης.

Οι στρατηγικές αναπτύσσουν παρεμβάσεις των οποίων η σημαντική επίδραση ενισχύει την περιωπή των ζωνών που έχουν επιλεγεί στο επίπεδο

και του κράτους μέλους και της Κοινότητας. Πέραν τούτου, προσανατολίζονται προς οργανωτική μεταρρύθμιση της αστικής διαχείρισης μέσω αυξημένης ανάθεσης εξουσιών και συμμετοχή του συνόλου των ενδιαφερόμενων μερών. Πέραν τούτου, οι στρατηγικές ευθυγραμμίζονται προς τις ακόλουθες προτεραιότητες:

- ανάπλαση των υφιστάμενων κτιρίων για διαφοροποιούμενες χρήσεις: προστασία και ανακαίνιση κτιρίων, δημόσιων χώρων, υποβαθμισμένων τοποθεσιών και μολυσμένων γηπέδων· διαφύλαξη και αξιοποίηση της ιστορικής, πολιτιστικής, περιβαλλοντικής κληρονομιάς· δημιουργία μόνιμων θέσεων απασχόλησης· συσσωμάτωση τοπικών κοινοτήτων και εθνικών μειονοτήτων· επανένταξη αποκλεισθέντων· βελτίωση της ασφάλειας και της πρόληψης της παραβατικότητας· βελτίωση του δημόσιου φωτισμού, τηλεεπιτήρηση· μείωση της πίεσης στις ζώνες που δεν έχουν ακόμη δομηθεί. Το ΕΤΠΑ δεν είναι δυνατόν να χρηματοδοτήσει τη στέγαση. Πάντως τα ΠΚΠ καταδεικνύουν την επάρκειά τους με την ενδεχόμενη στήριξη τοπικών ή/και εθνικών αρχών όσον αφορά τη στέγαση σε περίπτωση που αυτή συνιστά παράγοντα κρίσεως σε αστικό επίπεδο

- ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος, η θέση σε εφαρμογή τοπικών συμφώνων και πρωτοβουλιών για την απασχόληση: ενισχύσεις και υπηρεσίες προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στο εμπόριο, στους συνεταιρισμούς, στα ασφαλιστικά ταμεία· δημιουργία κέντρων δραστηριοτήτων και μεταφοράς τεχνολογιών· κατάρτιση στις νέες τεχνολογίες· ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος· προστασία του περιβάλλοντος· προσφορά πολιτιστικών, αθλητικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων· φύλαξη παιδιών και δημιουργία παιδικών σταθμών· ανάπτυξη εναλλακτικών θεραπειών και άλλων υπηρεσιών με αποδέκτες ιδίως τα παιδιά και τα ηλικιωμένα άτομα· προώθηση της ισότητας ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών

- θέση σε εφαρμογή στρατηγικής για την καταπολέμηση του αποκλεισμού και της διάκρισης μέσω ενεργειών που ευνοούν την ισότητα ευκαιριών και κατά κύριο λόγο αφορούν τις γυναίκες, τους διακινούμενους και τους πρόσφυγες: συμβουλές, κατάρτιση και μαθήματα γλωσσών προσαρμοσμένα στις ανάγκες μειονοτήτων και μειονεκτούντων και περιθωριακών πληθυσμών· κινητές μονάδες παροχής συμβουλών σχετικά με την απασχόληση και την κατάρτιση· βελτίωση των υπηρεσιών υγείας και των κέντρων επανένταξης για τους τοξικομανείς· επενδύσεις στον τομέα της εκπαίδευσης και του υγειονομικού υλικού

- συγκρότηση ολοκληρωμένων συστημάτων δημόσιων μεταφορών αποτελεσματικότερων, αποδοτικών και περιβαλλοντικά φιλικών: ολοκληρωμένες δημόσιες μεταφορές, σχεδιασμένα έξυπνα και ασφαλείς δημόσιες συνδέσεις μεταφορών προς τις ζώνες συγκέντρωσης δραστηριοτήτων και απασχόλησης· υπηρεσίες τηλεπληροφορικής για την ενημέρωση όσον αφορά τις διαδρομές, τις κρατήσεις και τις πληρωμές· οχήματα καθαρά και χαμηλού ενεργειακού κόστους· μέτρα υπέρ των μετακινήσεων με ποδήλατο και πεζή· κατάρτιση του προσωπικού του τομέα

- ενέργειες υπέρ του περιβάλλοντος: μείωση και επεξεργασία απορριμμάτων, ολική ανακύκλωση, συλλογή και επιλεκτική επεξεργασία· ανάλυση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα· αποτελεσματική διαχείριση υδάτων· μείωση ηχητικών οχλήσεων· μείωση κατανάλωσης υδρογονανθράκων, μεταξύ άλλων με τη χρησιμοποίηση

- ανανεώσιμων ενεργειακών πηγών· κατάρτιση στην περιβαλλοντική

διαχείριση και προστασία ανάπτυξη δυνατοτήτων συνδεδεμένων προς τις τεχνολογίες της κοινωνίας των πληροφοριών με αποδέκτες τους πολίτες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις: βελτιωμένη πρόσβαση στις υπηρεσίες δημόσιου χαρακτήρα, την κατάρτιση, τα πολιτιστικά θέματα και άλλες υπηρεσίες τηλεπληροφορικής εκ του σύνεγγυς· κατάρτιση και εγκατάσταση τεχνικού εξοπλισμού που δίδει τη δυνατότητα τηλεργασίας· συστήματα πληροφόρησης για τη διαχείριση ανθρώπινων πόρων και υπηρεσιών υγείας· ενίσχυση στην προσαρμογή προς την αγορά εργασίας· στήριξη στις τοπικές αρχές για τη μεταφορά τεχνογνωσίας και τεχνολογίας

▪ προώθηση της αρχής της «αστικής διακυβέρνησης»: μελέτες και παροχή συμβουλών για την αναδιοργάνωση και τη βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών· προβληματισμός και συγκρότηση νέων μηχανισμών αστικής διαχείρισης· εισαγωγή δεικτών αξιολόγησης του αειφόρου χαρακτήρα της τοπικής διαχείρισης· εκστρατείες ενημέρωσης και βελτίωσης της πρόσβασης προς τις πληροφορίες για τους πολίτες· μέτρα για τη συμμετοχή πολιτών στη διαδικασία λήψης πολιτικών αποφάσεων· ανταλλαγές εμπειριών και ορθών πρακτικών· ανάπτυξη της κοινοτικής τράπεζας δεδομένων για τις ορθές πρακτικές αστικής διαχείρισης.

Προγράμματα κοινοτικής πρωτοβουλίας

Ενδεχομένως σε συνεργασία με τις περιφερειακές και εθνικές αρχές, οι τοπικές αρχές των επιλέξιμων ζωνών επεξεργάζονται πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας (ΠΚΠ) με το οποίο τίθεται σε εφαρμογή καινοτομική στρατηγική αστικής ανάπτυξης. Κάθε πρόγραμμα αφορά μία αστική ζώνη της οποίας τα γεωγραφικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά είναι ομοιογενή. Σε ορισμένες περιπτώσεις είναι δυνατόν να καλύπτονται και περισσότερες αστικές ζώνες εκτάσεως κάθε μία τουλάχιστον 10.000 εκταρίων, που ανήκουν σε κοινό εδαφικό πλαίσιο.

Στα ΠΚΠ εφαρμόζεται το σύνολο των γενικών διατάξεων του γενικού κανονισμού για τα διαρθρωτικά ταμεία. Με βάση τις διατάξεις αυτές, τα προγράμματα έχουν περιεχόμενο ανάλογο προς τα Ενιαία έγγραφα προγραμματισμού (ΕΕΠ) και περιλαμβάνουν:

- εκ των προτέρων αξιολόγηση όπου αναλύονται τα ισχυρά σημεία και οι αδυναμίες της εξεταζόμενης ζώνης·
- περιγραφή της διαδικασίας προγραμματισμού και διαβουλεύσεων με τους εταίρους· παρουσίαση της στρατηγικής και των προτεραιοτήτων για την ανάπτυξη της αστικής ζώνης σε συμφωνία με τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές·
- σύντομη περιγραφή μέτρων εφαρμογής προτεραιοτήτων τα οποία είναι αναγκαία για την προετοιμασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του ΠΚΠ·
- ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης για κάθε μία προτεραιότητα και για κάθε έτος·
- τα στοιχεία εφαρμογής του ΠΚΠ: αρχές και μηχανισμοί που δημιουργούνται (διαχειριστική αρχή, επιτροπή παρακολούθησης και, ενδεχομένως, αρχή πληρωμών και διευθύνουσα επιτροπή)· τρόποι διαχείρισης του ΠΚΠ (πρόσκληση υποβολής προτάσεων, επιλογή δράσεων)· συστήματα οικονομικής διαχείρισης, παρακολούθησης, ελέγχου και αξιολόγησης.

Εντός 6 μηνών μετά τη δημοσίευση της παρούσας ανακοίνωσης οι αρχές που θα έχουν επιλεγεί υποβάλλουν στην Επιτροπή το ΠΚΠ τους. Το τελευταίο ακολουθείται από συμπλήρωμα προγραμματισμού εντός 3 μηνών μετά την έγκριση των προγραμμάτων, εκτός αν το κράτος μέλος επιλέξει να υποβάλει συνολική αίτηση κοινοτικής επιχορήγησης.

Η διαχειριστική αρχή φέρει την ευθύνη διοργάνωσης της προετοιμασίας των αποφάσεων που λαμβάνει η επιτροπή παρακολούθησης και, κατά περίπτωση, η Διευθύνουσα επιτροπή. Ειδικότερα διασφαλίζει ή συντονίζει την παραλαβή, την εξέταση και την προεπιλογή δράσεων που έχουν προταθεί για χρηματοδότηση.

Συνερχόμενη τουλάχιστον μία φορά το έτος, η επιτροπή παρακολούθησης αποτελείται από αντιπροσώπους των τοπικών αρχών, ενδεχομένως και περιφερειακών και εθνικών, οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, μη κυβερνητικές οργανώσεις. Βασικά, μεταξύ άλλων, η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση, την αξιολόγηση του συνόλου και των τροποποιήσεων του προγράμματος. Αρχικά η Επιτροπή είχε προβλέψει την υποστήριξη 50 περίπου αστικών ζωνών. Στην πράξη τελικά επιλέχθηκαν 70.

LEADER+

Οι αλλαγές στο αγροτικό τομέα λόγω της μεταρρύθμισης της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ), οι αυξανόμενες απαιτήσεις των καταναλωτών, η περιβαλλοντική πίεση, η επιτάχυνση της διάδοσης των νέων τεχνολογιών, η γήρανση του πληθυσμού και η αγροτική έξοδος είναι παράγοντες που επηρεάζουν στις μέρες μας τις αγροτικές περιοχές. Στο πλαίσιο της καινοτόμου πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, ο κοινωνικοοικονομικός ρόλος αυτών των περιοχών αποτελεί αντικείμενο προβληματισμού και οι περιοχές προβαίνουν σε διαρθρωτικές προσαρμογές για να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις εν λόγω σημαντικές προκλήσεις.

Ως δεύτερος πυλώνας της ΚΓΠ και σημαντικό στοιχείο της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, η κοινοτική πολιτική αγροτικής ανάπτυξης δεν περιορίζεται μόνο στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα. Ενισχύει επίσης την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και πηγών απασχόλησης. Οι κοινοτικές πρωτοβουλίες Leader I (1991-1994) και Leader II (1994-1999) λειτούργησαν, επίσης, πειραματικά στο θέμα αυτό επιτρέποντας τον καθορισμό και την εφαρμογή καινοτόμων, ολοκληρωμένων και συμμετοχικών εδαφικών προσεγγίσεων.

Όλοι οι συμμετέχοντες σε αυτό το πείραμα έχουν μία τόσο θετική άποψη για την πρωτοβουλία που η Επιτροπή επιθυμεί να συνεχίσει περαιτέρω την ανάπτυξή της. Για την περίοδο 2000-2006, περιέλαβε το ^{*66}Leader+, τη νέα κοινοτική πρωτοβουλία για την αγροτική ανάπτυξη, στη γενική κανονιστική ρύθμιση των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Όλοι οι συμμετέχοντες σε αυτό το πείραμα έχουν μία τόσο θετική άποψη για την πρωτοβουλία που η Επιτροπή επιθυμεί να συνεχίσει περαιτέρω την ανάπτυξή της. Κατά γενικό κανόνα, ο πληθυσμός μιας αγροτικής περιοχής πρέπει να είναι άνω των 10.000 κατοίκων χωρίς ωστόσο να υπερβαίνει τους 100.000 κατοίκους για τις πλέον πυκνοκατοικημένες περιοχές, δηλαδή 120 κάτοικοι/km². Ωστόσο, για ορισμένες περιοχές της Βόρειας Ευρώπης, είναι δυνατόν να εγκριθούν εξαιρέσεις από τα κριτήρια αυτά, δεόντως αιτιολογημένες.

Structural Funds budget

(billion EUR, commitments in 1999 prices)

	Objective 1	Objective 2	Objective 3	Interreg	URBAN	EQUAL	Leader	Fisheries F.	Cohesion F.	Total
EU-15	137.800	22.040	24.050	4.875	0.700	2.850	2.020	1.106	18.000	213.441
EU+10	13.230	0.120	0.110	0.420	0.000	0.220	0.000	0.003	7.590	21.693
EU-25	151.030	22.160	24.160	5.295	0.700	3.070	2.020	1.109	25.590	235.134

^{*66}Ανακοίνωση της Επιτροπής στα κράτη μέλη, της 14ης Απριλίου 2000, για τον καθορισμό των προσανατολισμών για την κοινοτική πρωτοβουλία που αφορά την αγροτική ανάπτυξη (LEADER+) [Επίσημη Εφημερίδα C 139 της 18.5.2000]

Για την περίοδο 2000-2006, περιέλαβε το Leader+, τη νέα κοινοτική πρωτοβουλία για την αγροτική ανάπτυξη, στη γενική κανονιστική ρύθμιση των Διαρθρωτικών Ταμείων. Αποτελείται από τρία σκέλη:

- **Σκέλος 1:** ολοκληρωμένες στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης, πρότυπου πειραματικού χαρακτήρα, στόχος των οποίων είναι οι αγροτικές εκτάσεις μικρών διαστάσεων και οι οποίες έχουν έντονη ταυτότητα·
- **Σκέλος 2:** συνεργασία μεταξύ αγροτικών περιοχών ενός ή περισσότερων κρατών μελών προκειμένου να καταστεί κοινή για όλους η τεχνογνωσία, το ανθρώπινο δυναμικό και οι οικονομικοί πόροι·
- **Σκέλος 3:** δικτύωση του συνόλου των αγροτικών περιοχών προκειμένου να διευκολυνθεί η ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας. Οι δικαιούχοι της LEADER+ υποχρεούνται να συμμετέχουν ενεργώς στο δίκτυο. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το δίκτυο κινεί ένας «οργανισμός παρατήρησης των αγροτικών περιοχών».

Από την εφαρμογή των πρωτοβουλιών Leader I και Leader II προέκυψαν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

•**Πλεονεκτήματα:** η κινητοποίηση των τοπικών φορέων προκειμένου να πάρουν στα χέρια τους το μέλλον της περιοχής τους· η αποκεντρωμένη, ολοκληρωμένη και εκ των κάτω προς τα άνω εδαφική προσέγγιση· η ανταλλαγή και η μεταφορά εμπειριών μεταξύ αγροτικών περιοχών μέσω της δημιουργίας δικτύων· η ικανότητα να λαμβάνονται υπόψη ενέργειες μετρίου μεγέθους που είναι κατάλληλες για τη στήριξη μικρών σχεδίων.

•**Μειονεκτήματα:** σε ορισμένα κράτη μέλη υπήρξαν καθυστερήσεις στην επιλογή των δικαιούχων, και κατά συνέπεια στην έναρξη των προγραμμάτων ή ευάλωτες εταιρικές σχέσεις ή η συσσώρευση διαφόρων διαδικασιών ή διασκορπισμός χρηματοδοτικών πόρων.

Για την περίοδο 2000-2006, ο κοινοτικός προϋπολογισμός της κοινοτικής πρωτοβουλίας Leader+ ανέρχεται σε 2.020 εκατ. ευρώ σε τιμές 1999 που βαρύνουν αποκλειστικά το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), Τμήμα Προσανατολισμού. Το Leader+ ενισχύει όλα τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ – Τμήμα Προσανατολισμού, το ΕΤΠΑ και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο . Μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συγχρηματοδότησης, όλες οι δαπάνες που συνδέονται με τη συμμετοχή σε δίκτυα, την εμπύχωση, πληροφόρηση, διαχείριση, παρακολούθηση, και αξιολόγηση του προγράμματος.

Εκτός από τα έργα μικρής κλίμακας, δεν είναι επιλέξιμες για την προκείμενη πρωτοβουλία οι επενδύσεις σε υποδομές, όπως και οι παραγωγικές επενδύσεις, των οποίων το ύψος προϋπολογισμού υπερβαίνει ένα ανώτατο όριο.

Σύμφωνα με το γενικό κανονισμό των Διαρθρωτικών Ταμείων, εφαρμόζονται οι διατάξεις για το ύψος της κοινοτικής συμμετοχής στις παρεμβάσεις. Ειδικότερα, η συνεισφορά του ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσανατολισμού ανέρχεται σε ποσοστό 75% κατ' ανώτατο όριο του συνολικού επιλέξιμου κόστους στις περιφέρειες που καλύπτονται από το στόχο 1, και σε 50% κατ' ανώτατο όριο για τις ζώνες εκτός εκείνων του στόχου 1. Η οριοθέτηση των επιλέξιμων αγροτικών περιοχών δεν συμπίπτει κατ' ανάγκη με την εθνική διοικητική οριοθέτηση ή την οριοθέτηση που έχει γίνει για τις παρεμβάσεις στο πλαίσιο

των στόχων 1 και 2 των Διαρθρωτικών Ταμείων. Οι περιοχές είναι περιορισμένης έκτασης αλλά αγροτικού χαρακτήρα, αποτελούν ένα ομοιογενές σύνολο από γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική άποψη και διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους που θα επιτρέψουν την εφαρμογή μιας αναπτυξιακής στρατηγικής. Κατά γενικό κανόνα, ο πληθυσμός μιας αγροτικής περιοχής πρέπει να είναι άνω των 10.000 κατοίκων χωρίς ωστόσο να υπερβαίνει τους 100.000 κατοίκους για τις πλέον πυκνοκατοικημένες περιοχές, δηλαδή 120 κάτοικοι/km². Ωστόσο, για ορισμένες περιοχές της Βόρειας Ευρώπης, είναι δυνατόν να εγκριθούν εξαιρέσεις από τα κριτήρια αυτά, δεόντως αιτιολογημένες.

Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) είναι οι δικαιούχοι της χρηματοδοτικής συνδρομής της πρωτοβουλίας Leader+. Είναι φορείς της αναπτυξιακής στρατηγικής της περιοχής τους και υπεύθυνοι για την υλοποίησή της βάσει ενός σχεδίου ειδικής ανάπτυξης.

Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης εγκαθιδρύουν μία διαφανή τοπική εταιρική σχέση που κατανέμει σαφώς τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των διαφόρων εταίρων.

Τα μέλη της ΟΤΔ διαθέτουν ισχυρή τοπική παρουσία και είτε ορίζουν έναν επικεφαλής αρμόδιο για διοικητικά και δημοσιονομικά θέματα, ο οποίος θα έχει την ικανότητα να διαχειρίζεται τις κρατικές επιδοτήσεις, είτε οι εταίροι συνδέονται στο πλαίσιο μιας κοινής δομής με νομική μορφή που εγγυάται τις ίδιες λειτουργικότητες.

Η Επιτροπή προβαίνει σε ενδεικτική κατανομή των κονδυλίων

χρηματοδότησης ανά κράτος μέλος. Σε αυτή τη βάση, τα κράτη μέλη συμβουλευόμαστε τους πιο αντιπροσωπευτικούς εταίρους σε όλα τα σχετικά επίπεδα. Εντός έξι μηνών μετά τη δημοσίευση της παρούσας ανακοίνωσης στην Επίσημη Εφημερίδα, υποβάλουν στην Επιτροπή το πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας Leader+^{*67}(ΠΚΠ). Η Επιτροπή εγκρίνει τα προγράμματα αυτά εντός προθεσμίας πέντε μηνών από την παραλαβή τους και διακόπτει τη συμμετοχή του ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσανατολισμού. Έχουν εγκριθεί 56 προγράμματα το 2001, εκ των οποίων 11 σε εθνικό επίπεδο και 45 σε περιφερειακό επίπεδο. Η έγκριση των 17 προγραμμάτων που απομένουν θα λάβει χώρα κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου 2002.

Όλα τα κράτη μέλη επέλεξαν τη σύνταξη επιχειρησιακών προγραμμάτων μαζί με σχέδιο προγραμματισμού.

Εφαρμόζονται οι διατάξεις του γενικού κανονισμού για τα Διαρθρωτικά Ταμεία όσον αφορά τη διαχείριση, τον έλεγχο, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των παρεμβάσεων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Leader+.

Όσον αφορά την οικονομική διαχείριση, το ΠΚΠ περιγράφει σαφώς τις λεπτομέρειες διαχείρισης και τις διαδικασίες σχετικά με την κινητοποίηση και την κυκλοφορία των χρηματικών ροών ιδίως κοινοτικών. Εξάλλου, οι διαδικασίες που εφαρμόζονται επιτρέπουν έναν αποτελεσματικό έλεγχο των δαπανών.

*67ΠΚΠ= Προγράμματα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας

Σε επίπεδο των ΟΤΔ, μία επιτροπή παρακολούθησης διασφαλίζει την παρακολούθηση των παρεμβάσεων με τη βοήθεια οικονομικών και διαρθρωτικών δεικτών που αναλύουν την οικονομική εκτέλεση, την πραγματική υλοποίηση των ενεργειών και τις συνέπειές τους στην περιοχή. Τα αποτελέσματα κατόπιν διαβιβάζονται στο ευρωπαϊκό παρατηρητήριο για παγίωση και διάδοση. Σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, μία ρυθμιστική επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος για να προβεί σε ανάλυση του βαθμού προόδου της πρωτοβουλίας Leader+.

EQUAL

Με βάση την αποκτηθείσα πείρα στο πλαίσιο των προηγούμενων πρωτοβουλιών EMPLOI και ADAPT, η πρωτοβουλία ^{*68}EQUAL αποσκοπεί στην προώθηση μιας ανοικτής σε όλους αγοράς εργασίας μέσω νέων τακτικών καταπολέμησης των διακρίσεων και ανισοτήτων κάθε είδους. Για τον σκοπό αυτό, καλύπτει όλο το έδαφος της Ένωσης και δίνει περισσότερη σημασία στη διεθνικότητα των έργων, την πραγματική συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών διοικητικών αρχών καθώς και των επιχειρήσεων και τη διάδοση των ορθών πρακτικών. Η Κοινοτική Πρωτοβουλία ^{*69}EQUAL σχεδιάστηκε για να ενισχύσει την Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης. Είναι ένα Πεδίο Πειραματισμού πάνω σε νέες μορφές συνεργασίας σε τοπικό, εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο την αντιμετώπιση των διακρίσεων και των ανισοτήτων στην αγορά εργασίας. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσα από νέες μορφές εταιρικών σχημάτων που καλούνται «Αναπτυξιακές Συμπράξεις» οι οποίες θα ενισχύσουν την συνεργασία όλων των τοπικών συντελεστών ώστε μέσα από την ανταλλαγή διαφορετικών εμπειριών να προσεγγίσουν από κοινού ένα πρόβλημα της περιοχής τους που εμπίπτει σ'ένα από τα θεματικά πεδία της EQUAL. Την προσπάθεια των «Αναπτυξιακών Συμπράξεων» θα εμπλουτίσει η κοινή δράση με ένα ή περισσότερα εταιρικά σχήματα άλλων χωρών και η σύνδεση όλων όσων ασχολούνται με το ίδιο θέμα. Τα αποτελέσματα των δράσεων θα είναι διαθέσιμα σε όλους τους ενδιαφερόμενους, συμπεριλαμβανομένων τόσο εκείνων που χαράζουν πολιτική, όσο και εκείνων που εμπλέκονται σε άλλα εταιρικά σχήματα, προκειμένου να ωφεληθούν στη δική τους προσπάθεια.

^{*68}Κοινοποίηση της Επιτροπής στα κράτη μέλη, της 14ης Απριλίου 2000, για τον καθορισμό των κατευθυντήριων γραμμών των προγραμμάτων κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL σχετικά με τη διεθνική συνεργασία για την προώθηση νέων πρακτικών για την καταπολέμηση των διακρίσεων και των ανισοτήτων κάθε είδους σε σχέση με την αγορά εργασίας [Επίσημη Εφημερίδα C 127 της 5.5.2000]

^{*69}Το Ελληνικό Πρόγραμμα έχει εγκριθεί με την απόφαση CCI: 2000 GR OS O PC 001 της Επιτροπής

Η πρωτοβουλία EQUAL έχει τέσσερις τομείς παρέμβασης που βασίζονται στους τέσσερις ακρογωνιαίους λίθους της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση:

- την ικανότητα επαγγελματικής ένταξης
- το επιχειρησιακό πνεύμα
- την ικανότητα προσαρμογής
- την ισότητα των ευκαιριών

Η πρωτοβουλία EQUAL χρηματοδοτείται σε κοινοτικό επίπεδο από το ΕΚΤ (με 2.847 εκατ. ευρώ για το 2000-2006).

ΔΟΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Κ.Π EQUAL

Υποπρόγραμμα 1-Απασχολησιμότητα

Διευκόλυνση της πρόσβασης και της επιστροφής στην αγορά εργασίας ομάδων που υφίστανται διακρίσεις.

- Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των δομών και συστημάτων υποστήριξης της απασχόλησης μειονεκτουσών ομάδων,
- Προώθηση της συνεργασίας και της δικτύωσης δομών και φορέων στήριξης της απασχόλησης,
- Προγράμματα μακροχρόνιας κατάρτισης ατόμων μειονεκτουσών ομάδων σε επιλεγμένα αντικείμενα,
- Ενίσχυση ειδικού τύπου προγραμμάτων τοποθετήσεων για μειονεκτούσες ομάδες,
- Ευαισθητοποίηση εργοδοτών και επαγγελματικών φορέων.

Καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξеноφοβίας σε σχέση με την αγορά της εργασίας.

- Υποστήριξη των πληττόμενων από διακρίσεις λόγω ρατσισμού στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους και την κοινωνική τους ενσωμάτωση,
- Διερεύνηση, προβολή και ενίσχυση του ρόλου και των δικαιωμάτων των ξένων στην αγορά εργασίας.

*70Φυλετικές διακρίσεις: κάθε διάκριση, αποκλεισμός, περιορισμός ή προτίμηση βασισμένη στη φυλή, το χρώμα, την καταγωγή, την εθνική ή εθνοτική προέλευση που στοχεύει, ακυρώνει ή βλάπτει την ίση αναγνώριση, απόλαυση ή άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό ή άλλο τομέα της δημόσιας ζωής

Υποπρόγραμμα 2- Ανάπτυξη Επιχειρηματικού πνεύματος

Πρόσβαση για όλους όσον αφορά τη διαδικασία δημιουργίας μιας επιχείρησης.

- Δικτύωση και συνεργασία σε τοπικό, περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο μεταξύ φορέων και δομών επιχειρηματικότητας
- Ενίσχυση και ανάπτυξη των υπηρεσιών και συστημάτων πληροφόρησης, στήριξης, συμβουλευτικής και παρακολούθησης της επιχειρηματικότητας ειδικών κοινωνικών ομάδων

*70Πηγή: United Nations International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, 1965

- Παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων
- Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας
- Διαμόρφωση κατάλληλου επιχειρηματικού πλαισίου- περιβάλλοντος για τη διευκόλυνση

της επιχειρησιακής δράσης στον τρίτο τομέα

- Ανάδειξη νέων επαγγελματιών στην κοινωνική οικονομία

Κοινωνική οικονομία ("τρίτος τομέας"): ο χώρος της οικονομίας που βρίσκεται ανάμεσα στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα της οικονομίας και στον οποίο διεξάγονται οικονομικές *⁷¹δραστηριότητες με κοινωνικούς σκοπούς και στόχους

Η επιχειρηματική δραστηριότητα στην κοινωνική οικονομία αφορά στους τομείς:

- Βελτίωση της ποιότητας ζωής
- Περιβαλλοντική ανάπτυξη
- Πολιτιστική ανάπτυξη & ανάπτυξη νέων τεχνολογιών

Υποπρόγραμμα 3-Προσαρμοστικότητα

Προώθηση της δια βίου μάθησης και των εργασιακών πρακτικών ενσωμάτωσης

- Ενίσχυση προγραμμάτων εναλλαγής κατάρτισης και απασχόλησης για εργαζόμενους και ανέργους,
 - Ενίσχυση επιχειρήσεων για την υιοθέτηση μηχανισμών και προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης,
 - Υποστήριξη της προσαρμογής των συστημάτων κατάρτισης και των χώρων εργασίας στις νέες τεχνολογίες και στις ανάγκες των μειονεκτουσών ομάδων,
 - Υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης εργαζομένων με επισφαλή θέση για την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.
- Υποστήριξη της προσαρμοστικότητας των εταιρειών και των εργαζομένων
- Ενίσχυση της εφαρμογής νέων μορφών οργάνωσης και ευέλικτων σχημάτων της εργασίας,
 - Υποστήριξη των επιχειρήσεων για την προώθηση συνεργασιών και την υιοθέτηση ευέλικτων συστημάτων παραγωγής.

*⁷²Δια βίου μάθηση: η συνεχής δραστηριότητα μάθησης που στοχεύει στη βελτίωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και της ανταγωνιστικότητας

*⁷³Ευέλικτες μορφές εργασίας: οι "άτυπες" μορφές απασχόλησης, όπως είναι κατεξοχήν η τηλεργασία, το φασόν, η κατ' οίκον απασχόληση καθώς και η οργάνωση του χρόνου εργασίας που περιλαμβάνει όλες τις μορφές μερικής απασχόλησης

*⁷¹ EIE, 2000

*⁷² Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση, 1997

*⁷³N. 2639/98 άρθρ. 1,2

Υποπρόγραμμα 4- Ισες ευκαιρίες για γυναίκες και άνδρες

Συνδυασμός οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

- Προώθηση νέων προτύπων οργάνωσης της εργασίας για τη συμφιλίωση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής
- Υλοποίηση ενεργειών για την εξάλειψη στερεότυπων για τον ρόλο των δύο φύλων στην οικογένεια
- Ενθάρρυνση της κατάρτισης του επαγγελματικού διαχωρισμού
- Ενίσχυση μηχανισμών ενσωμάτωσης της αρχής της ισότητας στο χώρο εργασίας
- Ενθάρρυνση της γυναικείας απασχόλησης σε νέους τομείς της οικονομίας

Υποπρόγραμμα 5-Οι αιτούντες άσυλο

Υποστήριξη της κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης των αιτούντων άσυλο.

- Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στα κέντρα υποδοχής αιτούντων άσυλο
- Υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης των αιτούντων άσυλο

*74Αιτούντες άσυλο είναι οι υπήκοοι άλλης χώρας ή οι απάτριδες που:

έχουν υποβάλει αίτηση για άσυλο από το οικείο κράτος μέλος και αναμένουν την απόφαση έχουν γίνει δεκτοί από ένα πρόγραμμα ανθρωπιστικής αποκατάστασης ή εκκένωσης ή απολαμβάνουν καθεστώς προσωρινής προστασίας δεν έχουν την ιδιότητα του πρόσφυγα, αλλά απολαμβάνουν προστασία άλλης μορφής, επειδή η προσωπική τους κατάσταση δεν τους επιτρέπει να επιστρέψουν στη χώρα τους

*74Ανακοίνωση της Επιτροπής στα κράτη μέλη για τη θέσπιση κατευθυντηρίων γραμμών για την Κ.Π. EQUAL

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Από το 2000, η κοινοτική περιφερειακή πολιτική αναγνωρίζει δύο κύριους τύπους «επιλέξιμων» περιοχών: τις αναπτυξιακά καθυστερημένες περιοχές και τις περιοχές που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσκολίες. Ο προσδιορισμός των περιφερειών και περιοχών που έχουν προτεραιότητα σε κοινοτικό επίπεδο βασίζεται στο κοινό σύστημα ταξινόμησης των περιφερειών, που αποκαλείται «ονοματολογία στατιστικών εδαφικών μονάδων^{*75}(NUTS)», και καταρτίζεται από τη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σε συνεργασία με τα εθνικά ινστιτούτα στατιστικής με μια κοινή οικονομική, κοινωνική, γεωγραφική και περιβαλλοντική λογική. Για να εξασφαλισθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο η καθιέρωση και η διάδοση συγκρίσιμων περιφερειακών στατιστικών, ο κανονισμός αυτός θεσπίζει μια κοινή στατιστική ονοματολογία των εδαφικών μονάδων [NUTS]. Σε κάθε περιφέρεια (ή διοικητική ενότητα) αντιστοιχεί ένας κωδικός και μία ειδική ονομασία. Χρησιμοποιούνται 3 ιεραρχικά επίπεδα (NUTS) για την κατάταξη των περιφερειών βάσει των δημογραφικών ορίων στο εσωτερικό των οποίων τοποθετείται το μέσο μέγεθος των περιφερειών αυτών:

- 3 εκατομμύρια < NUTS 1 < 7 εκατομμύρια
- 800 000 < NUTS 2 < 3 εκατομμύρια
- 150 000 < NUTS 3 < 800 000

^{*75}Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) [Επίσημη Εφημερίδα L 154 της 21.6.2003].

ΜΕΡΟΣ Β΄ 2007-2013

ΝΕΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Συνολικά, θα διατεθούν 308.041 δισ. ευρώ για τη χρηματοδότηση της περιφερειακής πολιτικής μεταξύ 2007 και 2013 στο ^{*76}πλαίσιο των τριών νέων στόχων «Σύγκλιση», «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» και «Εδαφική συνεργασία». Οι στόχοι αυτοί θα αντικαταστήσουν τους παλαιούς στόχους 1, 2 και 3 της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006.

1^{ος} στόχος-Σύγκλιση-συναφής με τον παλαιό στόχο 1, αποσκοπεί στην επιτάχυνση της σύγκλισης των λιγότερο ανεπτυγμένων κρατών μελών και περιφερειών, μέσω της βελτίωσης των συνθηκών ανάπτυξης και απασχόλησης. Αφορά τα λιγότερο ανεπτυγμένα κράτη μέλη και περιφέρειες. Οι τομείς δράσης θα είναι το φυσικό και ανθρώπινο κεφάλαιο, η καινοτομία, η κοινωνία της γνώσης, η προσαρμοστικότητα στις αλλαγές, το περιβάλλον και η διοικητική αποτελεσματικότητα. Θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής.

Οι συνολικοί πόροι που θα διατεθούν για το στόχο αυτό ανέρχονται σε 251.163 δισ. ευρώ, δηλαδή στο 81,54% του συνόλου. Είναι επιλέξιμες για τα Διαρθρωτικά Ταμεία(ΕΤΠΑ και ΕΚΤ).

- οι περιφέρειες των οποίων το ΑΕΠ ανά κάτοικο είναι κατώτερο του 75% του κοινοτικού μέσου όρου. Οι περιφέρειες αυτές πρέπει να αντιστοιχούν στο επίπεδο NUTS II. Στις περιφέρειες αυτές διατίθεται το 70,51% των συνολικών κονδυλίων του εν λόγω στόχου·

- οι περιφέρειες στις οποίες το ΑΕΠ ανά κάτοικο θα υπερβεί, για στατιστικούς λόγους (λόγω της διεύρυνσης) το 75% του κοινοτικού μέσου όρου, θα τύχουν μεταβατικής, ειδικής και σταδιακά μειούμενης χρηματοδότησης. Στις περιφέρειες αυτές θα διατεθεί το 4,99% του συνολικού ποσού·

- για το Ταμείο Συνοχής: τα κράτη μέλη στα οποία το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα (ΑΕΕ) ανά κάτοικο είναι κατώτερο του 90% του κοινοτικού μέσου όρου και τα οποία εφαρμόζουν προγράμματα οικονομικής σύγκλισης. Αυτά τα κράτη μέλη θα λάβουν το 23,22% των πόρων που διατίθενται για τον εν λόγω στόχο. Οι περιφέρειες που θα υπερβούν το 90% του ΑΕΕ ανά κάτοικο για στατιστικούς λόγους (λόγω της διεύρυνσης) θα λάβουν μεταβατική, ειδική και σταδιακά μειούμενη χρηματοδότηση. Οι περιφέρειες αυτές λαμβάνουν το 1,29% του συνολικού ποσού·
- για ειδική χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ: οι ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιφέρειες. Στόχος είναι να διευκολυνθεί η ενσωμάτωσή τους στην εσωτερική αγορά και να ληφθούν υπόψη τα ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν (αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους που συνεπάγεται η γεωγραφική απομάκρυνση).

^{*76}Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται από την 1η Αυγούστου 2006 και θα επανεξεταστεί το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου 2013. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 καταργείται από 1ης Ιανουαρίου 2007.

Για το στόχο αυτό τα ανώτατα όρια που ισχύουν για το ποσοστό συγχρηματοδότησης είναι τα ακόλουθα:

- 75% των δημόσιων δαπανών που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ. Το εν λόγω ανώτατο όριο μπορεί να φθάσει στο 80% εφόσον οι επιλέξιμες περιφέρειες βρίσκονται σε κράτος μέλος που καλύπτεται από το Ταμείο Συνοχής. Μπορεί να φθάσει ακόμα και το 85% εφόσον πρόκειται για ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιφέρειες·
- το 85% των δημόσιων δαπανών που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής·
- στο 50% των δημόσιων δαπανών που συγχρηματοδοτούνται στις ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιφέρειες (νέα συμπληρωματική χορήγηση του ΕΤΠΑ, που αποσκοπεί στην αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους).

2ος στόχος-Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση-αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης και της ελκυστικότητας των περιφερειών, εκτός των λιγότερο ανεπτυγμένων. Πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα πρόληψης των οικονομικών και κοινωνικών μεταβολών, προώθησης της καινοτομίας, του επιχειρηματικού πνεύματος, της προστασίας του περιβάλλοντος, της προσβασιμότητας, της προσαρμοστικότητας και της ανάπτυξης αγορών εργασίας χωρίς αποκλεισμούς. Θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ.

Οι επιλέξιμες περιφέρειες είναι:

- οι περιφέρειες του στόχου 1 κατά την περίοδο 2000-2006, οι οποίες δεν πληρούν πλέον τα κριτήρια περιφερειακής επιλεξιμότητας του στόχου «Σύγκλιση» και οι οποίες, συνεπώς, τυγχάνουν μεταβατικής στήριξης. Η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίσει κατάλογο των εν λόγω περιφερειών, ο οποίος, από τη στιγμή που θα εγκριθεί, θα ισχύσει για την περίοδο από το 2007 έως το 2013·
- όλες οι λοιπές περιφέρειες της Κοινότητας που δεν καλύπτονται από το στόχο «Σύγκλιση».

Όσον αφορά τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, η Επιτροπή προτείνει τέσσερις προτεραιότητες με βάση την ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση (ΕΣΑ): βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, βελτίωση της πρόσβασης στην εργασία, ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και μεταρρυθμίσεις στον τομέα της απασχόλησης και της ενσωμάτωσης.

Οι πόροι που προορίζονται για τον στόχο αυτό ανέρχονται σε 49,13 δισ. ευρώ, δηλαδή στο 15,95% του συνόλου, και κατανέμονται εξίσου μεταξύ του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ. Από το ποσό αυτό:

- το 78,86% θα διατεθεί για τις περιφέρειες που δεν καλύπτονται από το στόχο «Σύγκλιση»·
- το 21,14% θα διατεθεί για την παροχή μιας σταδιακά μειούμενης μεταβατικής στήριξης.

Οι ενέργειες στο πλαίσιο του στόχου αυτού μπορούν να συγχρηματοδοτούνται μέχρι ποσοστού 50% από κονδύλια δημόσιων δαπανών. Το ανώτατο όριο ανέρχεται στο 85% για τις ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιφέρειες.

3ος στόχος-Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία-αποσκοπεί στην ενίσχυση της συνεργασίας σε διασυνοριακό, διεθνικό και διαπεριφερειακό επίπεδο, με βάση την παλαιά κοινοτική πρωτοβουλία INTERREG . Θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΤΠΑ. Αποσκοπεί στην προώθηση κοινών λύσεων για τις αρχές των χωρών που γειτνιάζουν, στους τομείς της ανάπτυξης αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, στην ανάπτυξη των οικονομικών σχέσεων και τη δικτύωση μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Η συνεργασία θα επικεντρώνεται στους τομείς της έρευνας, της ανάπτυξης, της κοινωνίας της πληροφορίας, του περιβάλλοντος, της πρόληψης των κινδύνων και της ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτων.

Είναι επιλέξιμες οι περιφέρειες NUTS III που βρίσκονται κατά μήκος των χερσαίων εσωτερικών συνόρων, ορισμένων εξωτερικών συνόρων, καθώς και ορισμένες περιφέρειες οι οποίες βρίσκονται κατά μήκος των θαλάσσιων συνόρων που απέχουν μέχρι 150 χιλιόμετρα. Η Επιτροπή πρέπει να εγκρίνει κατάλογο των επιλέξιμων περιφερειών.

Το σύνολο του εδάφους της Κοινότητας είναι επιλέξιμο όσον αφορά τα δίκτυα συνεργασίας και την ανταλλαγή εμπειριών. Το ανώτατο όριο της συγχρηματοδότησης ανέρχεται στο 75% των δημόσιων δαπανών.

Οι πόροι που προορίζονται για το στόχο αυτό ανέρχονται σε 7,75 δισ. ευρώ (ήτοι 2,52% του συνόλου) και χρηματοδοτούνται ολοκληρωτικά από το ΕΤΠΑ. Το ποσό αυτό κατανέμεται μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών ως εξής:

- 73,86% για τη χρηματοδότηση της διασυνοριακής συνεργασίας·
- 20,95% για τη χρηματοδότηση της διεθνικής συνεργασίας·
- 5,19% για τη χρηματοδότηση της διαπεριφερειακής συνεργασίας.

Οι στόχοι των Ταμείων επιδιώκονται στο πλαίσιο ενός πολυετούς προγραμματισμού και μιας στενής συνεργασίας ανάμεσα στην Επιτροπή και κάθε κράτος μέλος.

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ που διατίθεται στα Ταμεία εκτελείται στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό .

ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ 2007-2013

Μεγαλύτερη ανάπτυξη και εργασίες για όλες τις περιοχές και πόλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης-αυτό το μήνυμα θα είναι στην καρδιά της πολιτικής συνοχής και των οργάνων μεταξύ του 2007-2013. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η μέγιστη επένδυση που έχει γίνει ποτέ από τη Ε.Ε μέσω οργάνων συνοχής θα φτάνει το ποσό των 308 δις.ευρώ(σε τιμές του 2004)προκειμένου να στηρίξει την περιφερειακή ανάπτυξη και να υποκινήσει τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Το 82%του συνολικού ποσού θα συγκεντρωθεί στον στόχο της«Σύγκλησης», στο πλαίσιο του οποίου τα φτωχότερα κράτη μέλη και περιοχές είναι επιλέξιμες. Στις υπόλοιπες περιοχές, περίπου το16% των διαρθρωτικών ταμείων θα συγκεντρωθούν για να υποστηρίξουν την καινοτομία, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την καλύτερη δυνατότητα πρόσβασης και κατάρτιση στο πλαίσιο του«Περιφερειακού στόχου Ανταγωνιστικότητας και Απασχόλησης».Άλλα 2,5% τέλος είναι διαθέσιμα για την διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία, στόχος της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας». Ορισμένοι στόχοι εξόδων έχουν συμφωνηθεί για να ακολουθήσουν τους στόχους της αύξησης και της ημερήσιας διάταξης εργασιών: Στην περίπτωση της «Σύγκλησης», ο στόχος είναι 60%, και στην περίπτωση της «Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας και Απασχόλησης», ο στόχος είναι 75%της συνολικής διαθέσιμης χρηματοδότησης, με τη σύνθεση που είχε πριν από την 1η Μαΐου 2004 να αφιερωθούν στις προτεραιότητες σε τομείς όπως: η προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της δημιουργίας θέσεων εργασίας και η υλοποίηση των στόχων των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη και την απασχόληση 2005-2008 .

Τα άρθρα 158-162 της Συνθήκης για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καθορίζουν ότι η Ένωση πρέπει να προωθήσει παντού μια αρμονική ανάπτυξη και να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή με τη γεφύρωση των διαφορών ανάπτυξης μεταξύ των περιοχών.

Ο γενικός κανονισμός καθορίζει τις κοινές αρχές, τους κανόνες και τα πρότυπα για την εφαρμογή των *77τριών οργάνων συνοχής, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης(ΕΤΠΑ),το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο(ΕΚΤ) και το Ταμείο Συνοχής. Βασισμένο στην αρχή της κοινής διαχείρισης μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών και των περιοχών, ο παρών κανονισμός καθορίζει μια ανανεωμένη διαδικασία προγραμματισμού, βασισμένες στις Κοινοτικές Στρατηγικές Οδηγίες για την Συνοχή και τη συνέχισή τους, καθώς επίσης και τα κοινά πρότυπα για την οικονομική διαχείριση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση. Το ανασχηματισμένο σύστημα παράδοσης θα προβλέπει μια απλούστερη , ανάλογη και περισσότερο αποκεντρωμένη διαχείριση των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής.

Ο κανονισμός σχετικά με το ΕΤΠΑ θα υποστηρίξει προγράμματα εξετάζοντας την περιφερειακή ανάπτυξη, την οικονομική αλλαγή, την ενισχυμένη ανταγωνιστικότητα και την εδαφική συνεργασία σε όλη την Ε.Ε. Οι

*77Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006ΓΚΠΣ

προτεραιότητες χρηματοδότησης περιλαμβάνουν την έρευνα, την καινοτομία, την προστασία του περιβάλλοντος και την πρόληψη κινδύνου, ενώ η επένδυση υποδομής διατηρεί έναν σημαντικό ρόλο, ειδικά στις μη ανεπτυγμένες περιοχές.

Το ΕΚΤ θα εστιάσει σε τέσσερα βασικά θέματα: αυξανόμενη προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση και της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, με την καταπολέμηση της διάκρισης και την διευκόλυνση στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας για μειονεκτούντες ανθρώπους, και προώθηση της συνεργασίας για τη μεταρρύθμιση στους τομείς της απασχόλησης και του συνυπολογισμού.

Το Ταμείο Συνοχής συμβάλλει στις επεμβάσεις στον τομέα του περιβάλλοντος και των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφοράς.*⁷⁸ Τα νέα κράτη μέλη καθώς επίσης και την Ελλάδα και την Πορτογαλία. Η Ισπανία θα είναι επιλέξιμη στο Ταμείο Συνοχής σε μεταβατική βάση. Στη νέα περίοδο, το ταμείο θα συμβάλει παράλληλα με το ΕΤΠΑ στα πολυετή προγράμματα επένδυσης διοικούμενα με έναν αποκεντρωμένο τρόπο.

Στρατηγική προσέγγιση

Ένα γενικό έγγραφο στρατηγικής για την περιφερειακή πολιτική θα εγκριθεί από το Συμβούλιο βάσει πρότασης της Επιτροπής, κατόπιν γνωμοδότησης του Κοινοβουλίου πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007. Οι εν λόγω «στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας για τη συνοχή» επισημαίνουν τις κοινοτικές προτεραιότητες που πρέπει να υποστηριχτούν μέσω της πολιτικής για τη συνοχή, έτσι ώστε να ενισχυθούν οι συνέργιες με την αναθεωρημένη στρατηγική της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση και να προωθηθεί η υλοποίηση της στρατηγικής αυτής.

Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει ένα «εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς», το οποίο αποτελεί ένα μέσο αναφοράς για την κατάρτιση του προγραμματισμού των Ταμείων. Αυτό εξασφαλίζει τη συνέπεια των παρεμβάσεων των Ταμείων ως προς τις στρατηγικές κατευθύνσεις. Το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς καλύπτει την περίοδο 2007-2013. Αυτό διαβιβάζεται στην Επιτροπή μετά την έγκριση των στρατηγικών κατευθύνσεων.

Το πλαίσιο αναφοράς προσδιορίζει επίσης τη σχέση μεταξύ των προτεραιοτήτων της ΕΕ σε θέματα συνοχής και των εθνικών προγραμμάτων μεταρρύθμισης στο πλαίσιο των γενικών προσανατολισμών της οικονομικής πολιτικής (ΓΠΟΠ) και της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση (ΕΣΑ). Πρόκειται ειδικότερα για την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την υλοποίηση των προτεραιοτήτων της ΕΕ στον τομέα της προώθησης της ανταγωνιστικότητας και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης.

Από το 2007 κάθε κράτος μέλος περιλαμβάνει στην ετήσια έκθεσή του για την εφαρμογή του εθνικού προγράμματος μεταρρύθμισης ένα τμήμα σχετικό με τη συμβολή των επιχειρησιακών προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία για την υλοποίηση του εθνικού προγράμματος μεταρρύθμισης. Από το 2008 η Επιτροπή περιλαμβάνει, στην ετήσια έκθεσή της που προορίζεται για το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ένα τμήμα που συνοψίζει τις εκθέσεις των κρατών μελών σχετικά με την υλοποίηση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρύθμισης.

*⁷⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006

Τα **επιχειρησιακά προγράμματα** των κρατών μελών καλύπτουν την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2007 έως την 31η Δεκεμβρίου 2013. Κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα αφορά έναν μόνο από τους τρεις στόχους και λαμβάνει χρηματοδότηση μόνο από ένα Ταμείο. Η Επιτροπή αξιολογεί κάθε προτεινόμενο πρόγραμμα για να εξακριβώσει αν συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προτεραιτήτων:

- του εθνικού στρατηγικού πλαισίου αναφοράς,
- των στρατηγικών προσανατολισμών της Κοινότητας για τη Συνοχή.

Τα επιχειρησιακά προγράμματα σχετικά με τους στόχους της «Σύγκλισης» και της «Περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης» περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- αιτιολόγηση των προτεραιοτήτων ως προς τους στρατηγικούς προσανατολισμούς για τη συνοχή και το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς·
- πληροφορίες ως προς τους άξονες προτεραιότητας και τους ειδικούς στόχους τους·
- ένα σχέδιο χρηματοδότησης·
- τις διατάξεις εφαρμογής του επιχειρησιακού προγράμματος·
- έναν πίνακα μεγάλων έργων. Πρόκειται για έργα συνδεδεμένα με ένα εγχείρημα που περικλείει ένα σύνολο εργασιών, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών, του οποίου το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 25 εκατ. ευρώ για το περιβάλλον και τα 50 εκατ. ευρώ για τους λοιπούς τομείς.

Τεχνική συνδρομή

Με πρωτοβουλία της Επιτροπής, τα Ταμεία δύνανται να χρηματοδοτήσουν ενέργειες προπαρασκευής, παρακολούθησης, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, αξιολόγησης, οικονομικού και λογιστικού ελέγχου το 0,25% των αντίστοιχων ετήσιων πιστώσεών τους. Αντίθετα, όταν η πρωτοβουλία λαμβάνεται από τα κράτη μέλη, τα ανώτατα όρια ανέρχονται σε 4% του ποσού που διατίθεται για ένα πρόγραμμα για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» και σε 6% για το στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία».

Επιλεξιμότητα

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες, πρέπει τα σχετικά ποσά να καταβάλλονται στους δικαιούχους μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2007 και της 31ης Δεκεμβρίου 2015. Οι συγχρηματοδοτούμενες ενέργειες δεν πρέπει να ολοκληρώνονται πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της επιλεξιμότητας.

Οικονομική συνεισφορά των Ταμείων

Η συνεισφορά των Ταμείων διαμορφώνεται, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια:

- ♦ τη σοβαρότητα των συγκεκριμένων θεμάτων·
- ♦ το ενδιαφέρον που παρουσιάζει ο κάθε άξονας προτεραιότητας για τις προτεραιότητες της Ένωσης·
- ♦ την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος·
- ♦ το ποσοστό χρησιμοποίησης ιδιωτικών κεφαλαίων

Η συμβολή των Ταμείων στο επίπεδο του επιχειρησιακού προγράμματος υπολογίζεται σε συνάρτηση είτε του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών

(δημόσιων και ιδιωτικών) είτε των επιλέξιμων δημόσιων δαπανών.

Η συμμετοχή των Ταμείων σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας δεν δύναται να είναι μικρότερη από το 20% των δημόσιων δαπανών. Οι σχετικές με την τεχνική βοήθεια ενέργειες δύναται να χρηματοδοτούνται στο 100%. Οι άξονες προτεραιότητας και οι ενέργειες δύναται να χρηματοδοτούνται μόνον από ένα Ταμείο κάθε φορά και, αντιστοίχως, από ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα κάθε φορά. Όσον αφορά τις επιχειρήσεις, τα ποσά των κρατικών ενισχύσεων πρέπει να μην υπερβαίνουν τα όρια που έχουν καθοριστεί για τις κρατικές ενισχύσεις. Τέλος, μια δαπάνη που συγχρηματοδοτείται από τα Ταμεία δεν δύναται να χρηματοδοτηθεί από άλλο κοινοτικό χρηματοδοτικό μέσο.

Διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχοι

Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την ευθύνη της διαχείρισης και του ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Εξασφαλίζουν ειδικότερα ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου έχουν καταρτιστεί. Επιπλέον, προλαμβάνουν, ανιχνεύουν και διορθώνουν τις ανωμαλίες και επιστρέφουν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά. Τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων που έχουν θεσπιστεί από τα κράτη μέλη προβλέπουν:

- τον προσδιορισμό των καθηκόντων των οργανισμών που ασχολούνται με τη διαχείριση και τον έλεγχο·
- το σεβασμό της αρχής του διαχωρισμού των καθηκόντων μεταξύ αυτών των οργανισμών·
- διαδικασίες διασφάλισης του βάσιμου και της κανονικότητας των δαπανών που δηλώνονται βάσει του επιχειρησιακού προγράμματος·
- συστήματα λογιστικής, παρακολούθησης και χρηματοοικονομικής ενημέρωσης·
- ένα σύστημα διαβίβασης πληροφοριών και παρακολούθησης όταν ο αρμόδιος οργανισμός αναθέτει την εκτέλεση καθηκόντων σε άλλο οργανισμό·
- διατάξεις σχετικές με τον έλεγχο της λειτουργίας των συστημάτων·
- συστήματα και διαδικασίες που εγγυώνται ικανοποιητική διενέργεια του ελέγχου·
- διαδικασίες διαβίβασης πληροφοριών και παρακολούθησης για τις ανωμαλίες και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα το κράτος μέλος ορίζει:

- μια αρχή διαχείρισης (δημόσια αρχή ή εθνικός, περιφερειακός ή τοπικός, δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός, αρμόδιος για τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος)·
- μια αρχή πιστοποίησης (δημόσια αρχή ή εθνικός, περιφερειακός ή τοπικός, δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός που πιστοποιεί την κατάσταση των δαπανών και των αιτήσεων πληρωμών πριν από την αποστολή τους στην Επιτροπή)·
- μια ελεγκτική αρχή (δημόσια αρχή ή εθνικός, περιφερειακός ή τοπικός, δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός, που ορίζεται για κάθε πρόγραμμα με

αρμοδιότητα την εξακρίβωση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου).

Η Επιτροπή πιστοποιεί κατά πόσον τα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει συστήματα ελέγχου και διαχείρισης και ότι τα συστήματα αυτά λειτουργούν αποτελεσματικά κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Αποτελεσματικότητα

Τα σχετικά με τα Ταμεία έγγραφα και δραστηριότητες αξιολογούνται προκειμένου να ενισχυθεί η ποιότητα, η αποτελεσματικότητα και η συνεκτικότητα της παρέμβασης. Οι αξιολογήσεις αυτές αποτελούν ευθύνη του κράτους μέλους ή της Επιτροπής, ανάλογα με τη συμμετοχή τους, με παράλληλη τήρηση της αρχής της αναλογικότητας. Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται από ανεξάρτητους αξιολογητές και τα αποτελέσματά τους δημοσιοποιούνται. Δύο είδη αποθεματικών εξασφαλίζουν επιπλέον την αποτελεσματικότητα των Ταμείων:

- για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» το 3% των πόρων συνιστούν το «εθνικό αποθεματικό επιδόσεων»·
- το «εθνικό αποθεματικό για απρόβλεπτα» αποτελεί το 1% των κονδυλίων για το στόχο «Σύγκλιση» και το 3% για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση». Με το αποθεματικό αυτό πρέπει να είναι εφικτή η αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων τομεακού ή τοπικού χαρακτήρα, οι οποίες εμφανίζονται λόγω αναδιαρθρώσεων στον οικονομικό, κοινωνικό ή εμπορικό τομέα.

Πληροφόρηση και δημοσιότητα

Τα κράτη μέλη και η αρχή διαχείρισης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα παρέχουν την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα αναφορικά με τις ενέργειες και τα προγράμματα που αποτελούν το αντικείμενο συγχρηματοδότησης. Η εν λόγω πληροφόρηση απευθύνεται στους πολίτες της ΕΕ και τους δικαιούχους, με στόχο την προβολή του ρόλου της Ένωσης και την εξασφάλιση της διαφάνειας αναφορικά με την παρέμβαση των Ταμείων.

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ (2007-2013)

Για να προσδιοριστεί η αποστολή και το πεδίο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) για την περίοδο 2007-2013, ο ^{*79}κανονισμός προβλέπει συγκεκριμένες διατάξεις σχετικές με τους τύπους δραστηριοτήτων που δύναται να χρηματοδοτηθούν από το ΕΚΤ. Το ΕΚΤ υποστηρίζει τις προτεραιότητες της Κοινότητας σε ό,τι αφορά την ανάγκη ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής, την αύξηση της παραγωγικότητας και της

^{*79}Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1784/1999 [Επίσημη Εφημερίδα L 210 της 31.07.2006]

ανταγωνιστικότητας και την ενθάρρυνση της οικονομικής ανάπτυξης και της βιώσιμης ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΚΤ αποσκοπεί να συμβάλει στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής βελτιώνοντας την απασχόληση και τις δυνατότητες απασχόλησης.

Για την περίοδο 2007-2013, οι γενικές διατάξεις περί του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του Ταμείου Συνοχής προβλέπουν ότι το ΕΚΤ στηρίζει τις ενέργειες στο πλαίσιο του στόχου «Σύγκλιση» (για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες) και του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» (που προσπαθεί να προβλέψει και να προαγάγει τις οικονομικές αλλαγές για την αντιμετώπιση των προκλήσεων).

Το ΕΚΤ υποστηρίζει τις πολιτικές των κρατών μελών για την εκ νέου εστίαση της στρατηγικής της Λισσαβόνας στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Οι πολιτικές αυτές συνδέονται στενά με τους Γενικούς Προσανατολισμούς των Οικονομικών Πολιτικών (ο ΕΚΤ αποσκοπεί στην επίτευξη της πλήρους απασχόλησης, στη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας, στην προαγωγή της κοινωνικής ένταξης (ιδίως στην πρόσβαση των λιγότερο ευνοημένων ατόμων στην απασχόληση), στη μείωση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών ανισοτήτων στον τομέα της απασχόλησης. Στο πλαίσιο των στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», το ΕΚΤ υποστηρίζει τις ενέργειες στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ακόλουθες προτεραιότητες: αύξηση της ικανότητας προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επικεφαλής των επιχειρήσεων, ώστε να βελτιωθεί η προβλεπτικότητα και η θετική διαχείριση των οικονομικών μεταβολών, βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας των αναζητούντων θέση εργασίας και των ανενεργών ατόμων, πρόληψη της ανεργίας και ιδίως της μακροχρόνιας ανεργίας και της ανεργίας των νέων, ενθάρρυνση της ενεργού γήρανσης και παράταση του ενεργού βίου, αύξηση της συμμετοχής στην αγορά της εργασίας, ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης των λιγότερο ευνοημένων ατόμων με σκοπό τη βιώσιμη ένταξή τους στο χώρο της απασχόλησης, καταπολέμηση όλων των μορφών διακρίσεων στην αγορά της εργασίας, ενίσχυση και αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού, προώθηση των εταιρικών σχέσεων. Επιπλέον, στο πλαίσιο του στόχου «Σύγκλιση», το ΕΚΤ στηρίζει τις εξής προτεραιότητες:

- περισσότερες επενδύσεις σε ανθρώπινο δυναμικό, με μεταρρυθμίσεις στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, μεγαλύτερη συμμετοχή στη διά βίου εκπαίδευση και κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της έρευνας και της καινοτομίας·
- ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικότητας με σκοπό τη συμβολή στη χρηστή διακυβέρνηση.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ενέργειες που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ να είναι σύμφωνες προς τις ενέργειες που αναλαμβάνονται βάσει της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και να συμβάλουν σε αυτή. Τα κράτη μέλη επικεντρώνουν τις ενισχύσεις στην υλοποίηση των ενδεδειγμένων συστάσεων τον τομέα της απασχόλησης.

Το ΕΚΤ ενθαρρύνει τη χρηστή διακυβέρνηση και την εταιρική σχέση. Η υποστήριξη που παρέχει στον τομέα αυτό σχεδιάζεται και εφαρμόζεται στο κατάλληλο επίπεδο αυτοδιοίκησης, λαμβάνοντας υπόψη το εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με τις θεσμικές ρυθμίσεις που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη φροντίζουν για τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και την κατάλληλη λήψη γνώμης και συμμετοχή άλλων φορέων, στο κατάλληλο επίπεδο αυτοδιοίκησης, κατά και την προπαρασκευή, την εφαρμογή και την παρακολούθηση της υποστήριξης του ΕΚΤ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ(ΕΤΠΑ) 2007-2013

Για να μειωθεί η απόκλιση μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των ευρωπαϊκών περιφερειών και η καθυστέρηση που παρουσιάζουν οι πλέον μειονεκτικές περιφέρειες, ο ^{*80}κανονισμός ορίζει τα είδη ενεργειών που μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ. Καθορίζει επίσης τα καθήκοντα και το πεδίο εφαρμογής των παρεμβάσεων του ΕΤΠΑ στο πλαίσιο των στόχων «Σύγκλιση», «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» και «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» της αναθεωρημένης πολιτικής για τη συνοχή κατά την περίοδο 2007-2013.

Στόχος του ΕΤΠΑ όπως έχουμε ήδη προαναφέρει, είναι να συμβάλει στην ενίσχυση της οικονομικής και της κοινωνικής συνοχής μειώνοντας τις περιφερειακές διαφορές. Η συμβολή αυτή πραγματοποιείται μέσω της στήριξης της ανάπτυξης και των διαρθρωτικών προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Η παρέμβαση του ΕΤΠΑ επικεντρώνεται σε ορισμένες θεματικές προτεραιότητες που αντικατοπτρίζουν τη φύση των στόχων «Σύγκλιση», «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» και «Ευρωπαϊκή εδαφική

^{*80}Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/1999 [Επίσημη Εφημερίδα L 210 της 31.07.2006].

συνεργασία». Πρόκειται, ιδίως, για χρηματοδοτήσεις που αφορούν επενδύσεις που συμβάλλουν στη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, επενδύσεις σε υποδομές, μέτρα στήριξης της περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης, που περιλαμβάνουν την παροχή βοήθειας και υπηρεσιών στις επιχειρήσεις, ιδίως στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), την τεχνική βοήθεια.

Στόχοι του ΕΤΠΑ

Στο πλαίσιο του στόχου «Σύγκλιση», το ΕΤΠΑ επικεντρώνει την παροχή βοήθειας στην υποστήριξη της ολοκληρωμένης και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και στη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας. Τα επιχειρησιακά προγράμματα των κρατών μελών αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό και στη διαφοροποίηση των περιφερειακών οικονομικών δομών, κυρίως στους ακόλουθους τομείς: έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (Ε&ΤΑ), καινοτομία και επιχειρηματικότητα, κοινωνία των πληροφοριών, περιβάλλον, πρόληψη κινδύνων, τουρισμός, επενδύσεις στον πολιτιστικό τομέα, επενδύσεις στις μεταφορές, ενέργεια, επενδύσεις στην εκπαίδευση, επενδύσεις στις υποδομές υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, άμεση ενίσχυση των επενδύσεων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

«Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»

Για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», οι ενισχύσεις επικεντρώνονται σε τρεις προτεραιότητες:

- καινοτομία και οικονομία της γνώσης, ιδίως στον τομέα της βελτίωσης των δυνατοτήτων περιφερειακής έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, του επιχειρηματικού πνεύματος και της δημιουργίας νέων χρηματοδοτικών μέσων για τις επιχειρήσεις·
- περιβάλλον και πρόληψη των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της εξυγίανσης μολυσμένων χώρων γης, της ενθάρρυνσης της ενεργειακής αποδοτικότητας, της προώθησης καθαρών δημόσιων αστικών μεταφορών και της ανάπτυξης σχεδίων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων·
- πρόσβαση σε μεταφορές και υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, ιδίως με την ενίσχυση των δευτερογενών δικτύων μεταφορών και την προώθηση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ).

«Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»

Όσον αφορά τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία», οι ενισχύσεις που χορηγεί το ΕΤΠΑ επικεντρώνονται σε τρεις τομείς:

- ανάπτυξη διασυνοριακών οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων μέσω κοινών στρατηγικών για τη βιώσιμη εδαφική ανάπτυξη. Πρόκειται π.χ. για την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, της προστασίας και της διαχείρισης των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόρων και για την ανάπτυξη της συνεργασίας, των ικανοτήτων και της κοινής χρήσης υποδομών·
- καθιέρωση και ανάπτυξη διακρατικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης και της διμερούς συνεργασίας μεταξύ θαλάσσιων περιφερειών. Οι προτεραιότητες έχουν ως άξονα την

καινοτομία, το περιβάλλον, τη βελτίωση της προσπελασιμότητας και τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη·

- ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της περιφερειακής πολιτικής. Στόχος είναι να δοθεί προώθηση στη δικτύωση και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των αρχών περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για το διορισμό μιας διαχειριστικής αρχής, μιας αρχής πιστοποίησης και μιας αρχής ελέγχου.

Όπως καθορίζεται στις γενικές διατάξεις, τα κράτη μέλη είναι δυνατόν να χρησιμοποιήσουν το νομικό μέσο συνεργασίας, τον ευρωπαϊκό όμιλο διασυνοριακής συνεργασίας (GECT), με στόχο να του αναθέσουν τις ευθύνες τις διαχειριστικής αρχής και της κοινής τεχνικής γραμματείας.

Για να επιλεγεί ένα έργο, πρέπει να περιλαμβάνει δικαιούχους από τουλάχιστον δύο χώρες που συνεργάζονται σε τουλάχιστον δύο από τους ακόλουθους τέσσερις τομείς: ανάπτυξη, υλοποίηση, στελέχωση και χρηματοδότηση. Στην περίπτωση της διακρατικής συνεργασίας τα προγράμματα είναι δυνατόν να υλοποιηθούν από ένα μόνο κράτος μέλος εφόσον έχουν υποβληθεί από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη. Όταν πρόκειται για δίκτυα συνεργασίας και ανταλλαγής εμπειριών, τα προγράμματα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τρεις δικαιούχους από τουλάχιστον τρεις περιφέρειες τουλάχιστον δύο κρατών μελών, που πρέπει να συνεργάζονται στους τέσσερις παραπάνω τομείς.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα πρέπει να περιλαμβάνει ιδίως τις εξής πληροφορίες: ανάλυση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων της ζώνης συνεργασίας, αιτιολόγηση των προτεραιοτήτων που επελέγησαν, πληροφορίες σχετικά με τους άξονες προτεραιοτήτων και τους ειδικούς στόχους τους, κατανομή των τομέων παρέμβασης ανά κατηγορία, ένα σχέδιο χρηματοδότησης, τις διατάξεις υλοποίησης, τον ενδεικτικό κατάλογο των μεγάλων έργων.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση, υπάρχουν ειδικοί όροι που διέπουν τη γεωγραφική θέση των ενεργειών. Η συγχρηματοδότηση μπορεί να φθάσει:

- το 20% στο πλαίσιο της διασυνοριακής συνεργασίας σε περιοχές NUTS επιπέδου III οι οποίες συνορεύουν με μεθωριακές περιοχές της Ένωσης·
- το 20% στο πλαίσιο της διακρατικής συνεργασίας για ενέργειες στις οποίες συμμετέχουν και εταίροι εκτός της περιφέρειας αυτής·
- το 10% στο πλαίσιο της διασυνοριακής και διακρατικής συνεργασίας, για δαπάνες που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση ενεργειών στην επικράτεια τρίτων χωρών, εφόσον από τις ενέργειες αυτές επωφελούνται περιφέρειες της Κοινότητας.

Εδαφικές ιδιαιτερότητες

Το ΕΤΠΑ αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στις εδαφικές ιδιαιτερότητες. Οι ενέργειες που συνδέονται με την αστική διάσταση ενσωματώνονται στα επιχειρησιακά προγράμματα, με βάση την εμπειρία της πρωτοβουλίας URBAN . Η δράση του ΕΤΠΑ επιδιώκει την αντιμετώπιση των οικονομικών, περιβαλλοντικών και των κοινωνικών προβλημάτων των αστικών περιοχών.

Όσον αφορά τις αγροτικές περιοχές και τις περιοχές που εξαρτώνται από την

αλιεία, οι παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ πρέπει να επικεντρώνονται στην οικονομική διαφοροποίηση και ειδικότερα στα εξής:τις υποδομές βελτίωσης της πρόσβασης,τα δίκτυα και τις τηλεπικοινωνίες σε αγροτικές περιοχές,την ανάπτυξη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων,την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών,την ανάπτυξη του τουρισμού και των αναπτυξιακών έργων σε αγροτικές περιοχές.

Όσον αφορά τις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα, το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη χρηματοδότηση επενδύσεων που στοχεύουν στη βελτίωση της πρόσβασης, την προώθηση οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την πολιτιστική κληρονομιά, την προώθηση της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων και την τόνωση του τουριστικού τομέα.

Τέλος, το ΕΤΠΑ συγχρηματοδοτεί λειτουργικές δαπάνες στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες καθώς επίσης και:την ενίσχυση των υπηρεσιών μεταφοράς εμπορευμάτων και την αρχική ενίσχυση για υπηρεσίες μεταφορών,την ενίσχυση για την αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με την αποθήκευση, τη συντήρηση εργαλείων παραγωγής και την έλλειψη ανθρώπινου κεφαλαίου στην τοπική αγορά εργασίας.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΑΜΕΙΑ

Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ)

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής εφαρμόζεται από την 1 Ιανουαρίου 2007.Με τον κανονισμό αυτό θεσπίζονται το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) για την επίτευξη των στόχων της κοινής γεωργικής πολιτικής, όπως αυτοί ορίζονται στη Συνθήκη, καθώς και για τη χρηματοδότηση των μέτρων που εμπίπτουν σ' αυτήν, ιδίως δε της αγροτικής ανάπτυξης.

Η Επιτροπή καθορίζει τους όρους και κανόνες που εφαρμόζονται ειδικά στη χρηματοδότηση των δαπανών που υπάγονται στην Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ). Ιδρύει δύο νέα ταμεία: ένα Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και ένα Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

Το ΕΓΤΕ χρηματοδοτεί, με επιμερισμένη διαχείριση μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής:τις επιστροφές κατά την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων προς τρίτες χώρες,τις παρεμβάσεις για τη ρύθμιση των αγορών γεωργικών προϊόντων,άμεσες ενισχύσεις που χορηγούνται στους γεωργούς στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής,ορισμένες δράσεις ενημέρωσης και προώθησης για τα γεωργικά προϊόντα στην εσωτερική αγορά της Κοινότητας και στις τρίτες χώρες,οι οποίες υλοποιούνται από τα κράτη μέλη. Το ΕΓΤΕ χρηματοδοτεί κεντρικά τις ακόλουθες δαπάνες:

- τη χρηματοδοτική συμμετοχή της Κοινότητας σε μεμονωμένες κτηνιατρικές δράσεις, σε δράσεις ελέγχου στον κτηνιατρικό τομέα και στον τομέα των τροφίμων και ζωοτροφών, σε προγράμματα εξάλειψης

- και παρακολούθησης των ζωνοδόσων, καθώς και σε φυτοϋγειονομικά μέτρα·
- την προώθηση γεωργικών προϊόντων απευθείας από την Επιτροπή ή μέσω διεθνών οργανισμών·
τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, με σκοπό να εξασφαλίσουν τη διατήρηση, τον χαρακτηρισμό, τη συλλογή και τη χρησιμοποίηση των γενετικών πόρων στη γεωργία·
 - την εγκατάσταση και συντήρηση των γεωργικών συστημάτων λογιστικών πληροφοριών·
τα συστήματα γεωργικών ερευνών.
 - Οι αναγκαίες πιστώσεις για την εξασφάλιση των δαπανών που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ, καταβάλλονται από την Επιτροπή στα κράτη μέλη, υπό μορφή μηνιαίων επιστροφών.

Πραγματοποιούνται βάσει δηλώσεως δαπανών και πληροφοριών που διαβιβάζουν τα τελευταία. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της ανάληψης πόρων στους κοινοτικούς κανόνες, η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει τον περιορισμό ή την αναστολή των πληρωμών. Η Επιτροπή καθορίζει το καθαρό υπόλοιπο που είναι διαθέσιμο για τις δαπάνες του ΕΓΤΕ και θεσπίζει σύστημα συναγερμού και μηνιαίας παρακολούθησης των εν λόγω δαπανών. Κάθε μήνα, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση, στην οποία εξετάζει την εξέλιξη των δαπανών σε σχέση με τους φόρους που καθορίζονται στην αρχή του οικονομικού έτους και αξιολογεί την προβλεπόμενη εξέλιξη για το τρέχον οικονομικό έτος. Σε περίπτωση ανωμαλιών ή αμελειών, τα ανακτηθέντα ποσά καταβάλλονται στους οργανισμούς πληρωμών οι οποίοι τα εγγράφουν στα έσοδα που διατίθενται στο ΕΓΤΕ για τον μήνα της πραγματικής είσπραξής τους.

Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

Με τον παρόντα κανονισμό^{*81} δημιουργείται ένα ενιαίο μέσο χρηματοδότησης της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη: το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το οποίο θα τεθεί σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2007. Με τη χρήση ενός ενιαίου Ταμείου θα βελτιωθούν η ανταγωνιστικότητα της γεωργίας και της δασοκομίας, το περιβάλλον και η διαχείριση της υπαίθρου, η ποιότητα της ζωής, αλλά και η διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων στις αγροτικές περιοχές. Το ΕΓΤΑΑ θα χρηματοδοτεί επίσης τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης και τις δράσεις παροχής τεχνικής υποστήριξης (έργα τύπου Leader).

^{*81}Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

Για τη δημοσιονομική περίοδο 2007-2013, η μεταρρύθμιση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) θα εστιασθεί κυρίως στον δεύτερο πυλώνα της: την αγροτική ανάπτυξη. Με την παρούσα πρόταση επιδιώκεται να ενσωματωθεί η αγροτική ανάπτυξη σε ένα ενιαίο δημοσιονομικό πλαίσιο και πλαίσιο προγραμματισμού προκειμένου να αποκτήσει μεγαλύτερη συνοχή, διαφάνεια και προβολή.

Στόχοι και γενικοί κανόνες παρέμβασης

Ο εν λόγω κανονισμός καθορίζει τους γενικούς κανόνες για την παροχή κοινοτικής ενίσχυσης προς όφελος της αγροτικής ανάπτυξης που χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ, (Feader), το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1290/2005. Ο κανονισμός ορίζει επίσης τους στόχους της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η πολιτική αυτή.

Το Ταμείο θα συμβάλει στην επίτευξη των τριών στόχων που συμβαδίζουν με τους τρεις άξονες ^{*82}της αγροτικής πολιτικής, οι οποίοι καθορίζονται σε κοινοτικό επίπεδο:

- στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας και της δασοκομίας, στηρίζοντας την αναδιάρθρωσή τους·
- στη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου, στηρίζοντας τη χωροταξική διαχείριση·
- στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και στην ενθάρρυνση της διαφοροποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Το Ταμείο παρεμβαίνει συμπληρώνοντας τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές δράσεις και συμβάλλει στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων της Κοινότητας. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη οφείλουν επίσης να μεριμνούν για την τήρηση της αρχής της συνοχής των ενισχύσεων που παρέχει το Ταμείο και των αντίστοιχων ενισχύσεων που παρέχουν τα κράτη μέλη με τις δράσεις, τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της Επιτροπής όπως και με τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων.

Σε περίπτωση ανωμαλιών, η κοινοτική χρηματοδότηση αναστέλλεται πλήρως ή μερικώς ή, εάν τα ταμεία έχουν ήδη καταβάλει πόρους στον δικαιούχο, αυτοί ανακτώνται από τον διαπιστευμένο οργανισμό πληρωμών. Τα ανασταλέντα ή ανακτηθέντα ποσά μπορούν να χρησιμοποιηθούν από το κράτος μέλος για εγχείρημα που προβλέπεται στο ίδιο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.

Όσον αφορά την πληρωμή του υπολοίπου, αυτή πραγματοποιείται μετά από την παραλαβή της τελικής έκθεσης εκτέλεσης, η οποία αναφέρεται στην πρόταση κανονισμού σχετικά με το ΕΓΤΑΑ από τους ετήσιους λογαριασμούς του τελευταίου οικονομικού έτους εφαρμογής του συγκεκριμένου προγράμματος και της αντίστοιχης εκκαθαριστικής απόφασης. Η Επιτροπή

^{*82}κανονισμός [COM(2004) 490]

μεριμνά για την ορθή χρηματοδοτική διαχείριση των κοινοτικών ταμείων, ιδίως μέσω διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών σε δύο φάσεις: λογιστική εκκαθάριση και εκκαθάριση των λογαριασμών. Τα κράτη μέλη οφείλουν να θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την ομαλή λειτουργία των ταμείων. Επιπλέον των ελέγχων εκ μέρους των κρατών μελών, σύμφωνα με τις οικείες εθνικές διατάξεις, η Επιτροπή δύναται να οργανώσει επιτόπιους ελέγχους.

Η Επιτροπή προτείνει, εκτός από τους οργανισμούς, δύο όργανα για τη διάρθρωση των δραστηριοτήτων για την απασχόληση και την κοινωνική πολιτική:

- το πρώτο είναι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη ^{*83}(PROGRESS) για την περίοδο^{*84}2007-2013. Το πρόγραμμα θα τεθεί σε ισχύ , όπως είχε προβλεφθεί, την 1 Ιανουαρίου 2007.

Στόχος του μελλοντικού προγράμματος^{*85}PROGRESS είναι να εξασφαλίσει χρηματική ενίσχυση για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων. Με τον τρόπο αυτό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβόνας. Οι δραστηριότητες ανάλυσης και αμοιβαίας μάθησης, οι δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και διάδοσης καθώς και η ενίσχυση των βασικών συντελεστών χρηματοδοτούνται με προϋπολογισμό ύψους 743,25 εκατ.ευρώ για την περίοδο 2007-2013. Στο PROGRESS συγχωνεύονται τέσσερα προγράμματα δράσης και διάφορα κονδύλια του προϋπολογισμού.Το πρόγραμμα θα αποτελείται δε από πέντε τμήματα που αντιστοιχούν στους πέντε κύριους τομείς δραστηριοτήτων: απασχόληση, προστασία και κοινωνική ένταξη, συνθήκες εργασίας, καταπολέμηση των διακρίσεων και ποικιλομορφία, καθώς και ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών

- το δεύτερο, με τίτλο «Διατήρηση του κοινωνικού διαλόγου, ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και μελέτες και ειδικές εκθέσεις στον κοινωνικό τομέα» θα αποτελέσει αντικείμενο ξεχωριστής ανακοίνωσης, καθώς δεν χρειάζεται νομοθετική απόφαση. Ο τομέας αυτός θα περιλαμβάνει δαπάνες που βασίζονται σε ισχύοντες κανονισμούς και στις αυτόνομες εξουσίες που παρέχει στην Επιτροπή η Συνθήκη. Η εν λόγω γραμμή του προϋπολογισμού θα ανέρχεται στα 479,9 εκατ. ευρώ για το σύνολο της περιόδου.

^{*83}Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο-Επικαιρότητα-Υπηρεσία Τύπου

Πράσινο φως στο πρόγραμμα Progress 27.9.2006

^{*84}Η κατανομή των πόρων στους διάφορους τομείς του προγράμματος τηρεί τα ακόλουθα κατώτατα όρια.Απασχόληση 21 % ,Κοινωνική προστασία και ενσωμάτωση 28 % , Όροι εργασίας 8%,Καταπολέμηση των διακρίσεων και 23 % ,ποικιλομορφία,Ισότητα των φύλων 8%,Το υπόλοιπο 12% αποτελεί αποθεματικό και διαχειριστικές δαπάνες του.

Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2004, για τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη - Progress

^{*85}Η κατανομή των πόρων στους διάφορους τομείς του προγράμματος τηρεί τα ακόλουθα κατώτατα όρια.

Απασχόληση 21 % ,Κοινωνική προστασία και ενσωμάτωση 28 % , Όροι εργασίας 8%,Καταπολέμηση των διακρίσεων και 23 % ,ποικιλομορφία,Ισότητα των φύλων 8%,Το υπόλοιπο 12% αποτελεί αποθεματικό και διαχειριστικές δαπάνες του.

Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2004, για τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη – Progress

Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση

Πολιτική απασχόλησης

Το άνοιγμα των οικονομιών στον διεθνή ανταγωνισμό φέρνει νέες ευκαιρίες όσον αφορά τον οικονομικό δυναμισμό, την ανταγωνιστικότητα και τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας. Η γενική πολιτική στάση της Ένωσης σε αυτή τη θετική πρόκληση της παγκοσμιοποίησης αποτυπώνεται στη στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση, με την οποία η Ένωση βοηθά τα κράτη μέλη και τους πολίτες να επωφεληθούν από τις ευκαιρίες που παρουσιάζουν οι τεχνολογικές καινοτομίες και οι παγκόσμιες αγορές, κυρίως μέσα από την πρόβλεψη και τη θετική διαχείριση των αλλαγών.

Όστόσο, η απώλεια θέσεων εργασίας σε λιγότερο ανταγωνιστικούς κλάδους είναι αναπόφευκτη συνέπεια της απελευθέρωσης εμπορίου και της παγκοσμιοποίησης. Σε αυτές τις συνθήκες, ο στόχος του νέου Ταμείου είναι να δώσει στην Ε.Ε τη δυνατότητα να υποστηρίξει τους εργαζομένους που απολύονται λόγω διαφόρων αλλαγών προσαρμογής στην εμπορική πραγματικότητα.

Έτσι λοιπόν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε έναν συμβιβασμό σχετικά με την σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην

Παγκοσμιοποίηση ^{*86}(ΕΤΠ) στον οποίο κατέληξε με το Συμβούλιο. Ως εκ τούτου, το ΕΤΠ θα μπορέσει να ξεκινήσει τις εργασίες του ήδη από την 1η Ιανουαρίου 2007. Να σημειωθεί δε ότι θα διαθέτει πλέον των 500 εκατ. ευρώ ετησίως με στόχο να συμβάλει στην επανένταξη στην αγορά εργασίας εργαζομένων που έχασαν την θέση τους λόγω αλλαγών στο διεθνές εμπορικό σύστημα.

Βάσει του συμβιβασμού το ΕΤΠ θα παράσχει στήριξη σε έναν μεγαλύτερο αριθμό εργαζομένων από αυτόν που είχε προβλεφθεί στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Συγκεκριμένα, το ΕΤΠ θα χορηγεί χρηματοδοτική συνεισφορά στις περιπτώσεις όπου μεγάλες διαρθρωτικές αλλαγές στη μορφή του παγκόσμιου εμπορίου προκαλούν σοβαρή οικονομική αναστάτωση, κυρίως κατακόρυφη αύξηση εισαγωγών στην ΕΕ ή προοδευτική μείωση του μεριδίου αγοράς της ΕΕ σε συγκεκριμένο κλάδο ή μετεγκατάσταση σε τρίτες χώρες, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα:

- τουλάχιστον 1.000 απολύσεις, εντός 4 μηνών, σε μια επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων που απολύουν οι προμηθευτές της ή οι παραγωγοί των επόμενων σταδίων του προϊόντος (καλύπτει ολόκληρη την ευρωπαϊκή επικράτεια και όχι μόνο μια περιφέρεια, όπως αναφερόταν αρχικά στην πρόταση της Επιτροπής)

- τουλάχιστον 1.000 απολύσεις, εντός 9 μηνών, σε διάφορες μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις εξαιτίας μιας κρίσης σε έναν συγκεκριμένο τομέα μιας περιφέρειας (π.χ. κλωστοϋφαντουργικό)

Επιπλέον, σε μικρές αγορές εργασίας ή σε εξαιρετικές περιστάσεις, η παρέμβαση του ΕΤΠ θα είναι δυνατή όταν οι απολύσεις έχουν σοβαρό αντίκτυπο στην απασχόληση και στην τοπική οικονομία, ακόμη και αν οι προαναφερθείσες συνθήκες δεν εκπληρώνονται. Έως 15% του

^{*86}ή Ταμείο Τζέρεμι, σύγχρονων χρηματοπιστωτικών μηχανισμών για ΜΜΕ.Συνέντευξη Κ.Μουσουρούλη(Γ.Γ Επενδύσεων)

προϋπολογισμού του ταμείου θα διατίθενται ετησίως για αυτήν την κατηγορία. Δεν έχει γίνει κάποια πρόβλεψη για το ΕΤΠ στις δημοσιονομικές προοπτικές 2007-2013. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, ένα ποσό που δεν θα υπερβαίνει τα 500 εκατ. ετησίως θα διατεθεί για το Ταμείο από κονδύλια του προϋπολογισμού που δεν έχουν εκταμιευθεί. Μια συμβιβαστική τροπολογία εξηγεί πώς αυτό μπορεί να επιτευχθεί.

*⁸⁷Οι εργαζόμενοι της Ε.Ε θα έχουν βοήθεια στην προσπάθειά τους να βρουν και πάλι εργασία χάρις στα κονδύλια ,απ'τ τα οποία θα επωφελούνται κάθε χρόνο έως και 50.000 εργαζόμενοι,ιδίως στις περιφέρειες και στους κλάδους που πλήττονται από μεγάλες διαρθρωτικές αλλαγές στο παγκόσμιο εμπόριο.Το Ταμείο θα παρέχει εφάπαξ και για μικρό χρονικό διάστημασυγκεκριμένη στήριξη για ειδικά σχεδιασμένες υπηρεσίες που στοχεύουν στο να βοηθήσουν π.χ τους εργαζόμενους που πλήττονται από την παγκοσμιοποίηση με ατομικά επιδόματα,επανακατάρτιση ή συγκεκριμένη υποστήριξη για την εξεύρεση νέων θέσεων εργασίας.

Το ΕΤΠ θα λειτουργεί ως ένδειξη της αλληλεγγύης της Ε.Ε και συμπληρωματικά προς τις προσπάθειες των κρατών μελών σε εθνικό,περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.Στις εφάπαξ , ειδικά σχεδιασμένες υπηρεσίες που θα χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠ περιλαμβάνονται η βοήθεια για την αναζήτηση εργασίας,η εξατομικευμενη επανακατάρτιση, η προώθηση της επιχειρηματικότητας και η ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης.

Επίσης μπορούν να χορηγούνται ειδικά εργασιακά επιδόματα προσωρινού χαρακτήρα, όπως επιδόματα για όσους παρακολουθούν κατάρτιση, αλλά και συμπληρωματικά επιδόματα για εργαζομένους άνω των 50 ετών. Σκοπός των μέτρων είναι να βοηθηθούν οι εργαζόμενοι που απολύονται από πολυεθνικές ή εθνικές εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ(μικρομεσαίων επιχειρήσεων),να βρουν μια θέση εργασίας και να παραμείνουν σε αυτή.

*⁸⁷Δελτία Τύπου Αντιπροσωπείας1.3.2006

Πρόεδρος Μπαρόζο:“Το Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση θα εκφράσει την αλληλεγγύη της Ένωσης σε εκείνους που πλήττονται σοβαρά και προσωπικά από τις απολύσεις λόγω προσαρμογής στις συνθήκες εμπορίου . Κατ'αυτό τον τρόπο, θα αποτελέσει κίνητρο για την κατάλληλη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των ανεπιθύμητων επιπτώσεων από το άνοιγμα των αγορών, Το Ταμείο θα βοηθά τους απολυόμενους να βρίσκουν και πάλι εργασία γιατί θέλουμε μια ανταγωνιστική, αλλά ταυτόχρονα και δίκαιη Ε.Ε”.

ΕΛΛΑΔΑ-ΑΠΟ ΤΑ ΜΟΠ ΣΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.

Από τον Μάρτιο του 1983, οπότε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το ελληνικό αίτημα για την παροχή ειδικών οικονομικών ενισχύσεων «για την άρση των δυσμενών επιπτώσεων στην ελληνική οικονομία λόγω της ένταξής της στην ΕΟΚ», ως και σήμερα, καταδεικνύεται ότι η χώρα δεν είναι σε θέση να εκμεταλλευτεί(επαρκώς)τους κοινοτικούς πόρους που εισρέουν κάθε χρόνο. Η αδυναμία απορρόφησης πόρων και ορθολογικής διαχείρισης και ελέγχου των δαπανών έχει φθάσει πλέον στο σημείο να «απαξιώνεται»το μέγεθος των εισροών από την ΕΕ και μάλιστα να υποστηρίζεται από το υπουργείο Οικονομίας ότι η Ελλάδα δεν έχει και τόση ανάγκη τους κοινοτικούς πόρους, «οι οποίοι έτσι και αλλιώς δεν θα χορηγούνται μετά το 2013». Χειρότερο ακόμη είναι το γεγονός ότι το υπουργείο Οικονομίας λησμονεί τα λεγόμενα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα που έχει μια επένδυση με πόρους της ΕΕ στην αύξηση της απασχόλησης και στη μείωση της ανεργίας, στην προσθετικότητα, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και στην αύξηση της παραγωγικότητας και εν τέλει στην αύξηση του εισοδήματος, στη σύγκλιση και στη συνοχή.

Στην πραγματικότητα το όλο θέμα των οικονομικών δοσοληψιών της Ελλάδας με την ΕΕ σε σχέση με τα ΚΠΣ έχει πολλές διαστάσεις. Η πρώτη διάσταση αφορά τη συμφωνία μεταξύ των δυο πλευρών για το ύψος των εισροών. Στις διαβουλεύσεις και διαπραγματεύσεις που έγιναν από την εποχή των *87ΜΟΠ ως και σήμερα η ελληνική πλευρά ήταν κερδισμένη από αυτή την άποψη. Δηλαδή, πετύχαινε η χώρα να της εγκρίνουν οικονομικές παροχές που, αν απορροφώνταν και επενδύονταν ορθολογικά, η χώρα θα είχε άλλη-καλύτερη- όψη. Δυστυχώς όμως η Ελλάδα δεν κατόρθωνε να απορροφήσει τα ποσά που δικαιούταν από τα πακέτα αλλά και όσα απορροφούσε δεν τα διέθετε πάντα «εκεί που έπρεπε». Αυτή είναι η δεύτερη διάσταση.

Η τρίτη διάσταση. (σε συνδυασμό με τη δεύτερη) αφορά την αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης στην απορρόφηση των κοινοτικών πόρων. Ενώ δημιουργήθηκε σταδιακά μια «παράλληλη δημόσια διοίκηση», η οποία αποτελείτο αρχικά από τα ικανότερα στελέχη της ευρύτερης δημόσιας διοίκησης και του ιδιωτικού τομέα, δεν κατέστη δυνατόν το όλο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των δαπανών να ανταποκριθεί στις προσδοκίες. Και αυτό παρά το γεγονός ότι εκτός από την «παράλληλη δημόσια διοίκηση» δημιουργήθηκαν και άλλες βοηθητικές και υποβοηθητικές υπηρεσίες. Η τέταρτη διάσταση αφορά την «κομματικοποίηση» του όλου θέματος. Κάθε κυβέρνηση που διαδέχεται την προηγούμενη χάνει πολλούς μήνες για «απογραφές» και για να «αποδείξει» ότι κάποιο ΚΠΣ δεν πήγε καλά-εξαιτίας, φυσικά, της προηγούμενης κυβέρνησης- και στη συνέχεια μερικούς ακόμη μήνες για να κάνει αλλαγές στα έργα που έχουν εγκριθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση. Αν σε αυτά προσθέσει κανείς και τις αλλαγές στα πρόσωπα διαχείρισης και ελέγχου των δαπανών, τότε η εικόνα της «κομματικοποίησης» ολοκληρώνεται. Αυτονόητο είναι ότι κάθε κυβέρνηση που διαδέχεται μια άλλη όριζε και άλλες προτεραιότητες όσον αφορά τα έργα

*88ΜΟΠ-Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα

(ποιο θα γίνει πιο γρήγορα και ποιο αργότερα), αλλά και ποιες περιφέρειες θα είχαν περισσότερα οφέλη από άλλες. Αυτά τα γεγονότα όμως είχαν και έχουν και μian άλλη παράμετρο που σχετίζεται με τη στάση της ΕΕ απέναντι στην Ελλάδα. Αφού κάθε κυβέρνηση εξέθετε την προηγούμενη, εξετίθετο ταυτόχρονα και η χώρα, δεδομένου ότι τα θεσμικά όργανα της (τότε) ΕΟΚ και της (ώρα)ΕΕ «δεν ξέρουν κυβερνήσεις αλλά χώρες-μέλη». Αυτό ίσχυε από την εποχή των ΜΟΠ και ισχύει και τώρα.

ΤΙ ΠΟΣΑ ΔΙΚΑΙΟΥΤΑΝ ΝΑ ΕΙΣΠΡΑΤΤΕΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΠΟΣΑ ΤΕΛΙΚΑ ΕΙΣΠΡΑΤΤΕ.

Η Ελλάδα είχε υποβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για έγκριση και χρηματοδότηση το Μνημόνιο τον Μάρτιο του 1982, το οποίο, έναν χρόνο αργότερα, έγινε αποδεκτό. Η συμφωνία μεταξύ της τότε ελληνικής κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προέβλεπε, μεταξύ άλλων, ότι η κοινοτική συμμετοχή στα λεγόμενα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα

Προγράμματα(ΜΟΠ) θα έφθανε τα περίπου 2,5 δις.ECU (νομισματική μονάδα της οποίας η ισοτιμία καθορίστηκε το 1999 σε 1 ευρώ). Η διάρκεια εφαρμογής των ΜΟΠ καθορίστηκε για τα έτη 1986-1989, αλλά παρά τις μεγάλες ανάγκες της χώρας τα έργα των προγραμμάτων δεν προχώρησαν ικανοποιητικά, με εξαίρεση το ολοκληρωμένο πρόγραμμα της Κρήτης. Οι καθυστερήσεις που σημειώθηκαν υποχρέωσαν τις δυο πλευρές να συμφωνήσουν ότι όσα κεφάλαια δεν απορροφήθηκαν θα πρέπει να ενσωματωθούν στο πρώτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Α'ΚΠΣ).

Για το Α'ΚΠΣ(1989-1993) η κοινοτική συμμετοχή καθορίστηκε σε περίπου 7,2 δις ECU. Στο ποσό αυτό θα έπρεπε να προστεθεί, σύμφωνα με τους αρχικούς υπολογισμούς, και η εθνική συμμετοχή και η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, οπότε προβλεπόταν ότι τα έτη αυτά θα επενδύονταν συνολικά περισσότερα από 14,3 δις.ECU. Δυστυχώς όμως ο «λογαριασμός» του Α'ΚΠΣ «χάθηκε καθ'οδόν». Όπως διαπιστωνόταν σε εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου της ΕΟΚ, αλλά και σε εκθέσεις του τότε υπουργείου Οικονομίας κατά την ανωτέρω χρονική περίοδο της εφαρμογής του Α'ΚΠΣ έγιναν αρκετές παρατυπίες, ενώ ορισμένα κεφάλαια «μεταφέρθηκαν» στο Β'ΚΠΣ(1994-1999) λόγω των καθυστερήσεων που είχαν σημειωθεί στην εκτέλεση των έργων.

Το Β'ΚΠΣ άρχισε με καλύτερους οίονους , αλλά και πάλι υπήρξαν σημαντικά προβλήματα στην εφαρμογή του, δεδομένου ότι η ελληνική διοίκηση δεν είχε ακόμα προσαρμοσθεί στα νέα δεδομένα των αυστηρών κοινοτικών κανόνων διαχείρισης και ελέγχου των δαπανών. Οι προϋπολογισθείσες κοινοτικές δαπάνες για την δεύτερη προγραμματική περίοδο θα έφθαναν τα 13,9 δις. ECU (σε τιμές 1994), ενώ η ιδιωτική συμμετοχή προϋπολογίστηκε σε 8,6 δις.ECU. Επρόκειτο φυσικά για ένα υπεραισιόδοξο σενάριο το οποίο διαψεύστηκε, αφού τελικά η ιδιωτική συμμετοχή δεν ξεπέρασε τα 3,5 δις.ECU. Ούτως ή άλλως οι καθυστερήσεις στην εκτέλεση των έργων είχαν τα γνωστά αποτελέσματα. Όσα έργα καθυστερούσαν «βαπτίστηκαν» ως «έργα-γέφυρες» και η εκτέλεσή τους αναβλήθηκε για το Γ'ΚΠΣ. Ωστόσο , παρά τις όποιες αδυναμίες αναγνωρίζεται ότι «κατά την περίοδο εφαρμογής του Β'ΚΠΣ, η βελτίωση των συνθηκών της ελληνικής οικονομίας και τα μέτρα για την επίτευξη μακροοικονομικής

σταθερότητας και διαρθρωτικών αλλαγών καθώς και η συμβολή του ίδιου του Β'ΚΠΣ δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για την μεγαλύτερη απόδοση της αναπτυξιακής προσπάθειας της χώρας, η οποία συνεχίζεται και κατά την περίοδο 2000-2006».

Πάντως, μια αντικειμενική εικόνα των αποτελεσμάτων του Β'ΚΠΣ μπορούμε να έχουμε από την Ειδική Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου της ΕΕ για την εκ των υστέρων αξιολόγηση των προγραμμάτων 1994-1999, που δημοσιεύθηκε στις 12.12.2006. Στην έκθεση αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι για το Β'ΚΠΣ διατέθηκαν τελικά 14.333 εκατ.ευρώ (όσα και για την Πορτογαλία) και ότι δημιουργήθηκαν 400.000 θέσεις εργασίας. Επίσης ότι η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα ήταν χαμηλότερη των προσδοκιών, αφού η κατά κεφαλήν δαπάνη δεν ξεπέρασε τα 396 ευρώ, τοποθετώντας έτσι την Ελλάδα στην 7^η θέση μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε.

Όσον αφορά το Γ'ΚΠΣ (η εφαρμογή του οποίου συνεχίζεται), η κοινοτική συμμετοχή καθορίστηκε στα 22,7 δις.ευρώ και η ιδιωτική συμμετοχή αρχικά στα 15 δις.ευρώ και στη συνέχεια στα περίπου 10,7 δις ευρώ. Η εικόνα με το Γ'ΚΠΣ είναι πιο καθαρή, δεδομένου ότι γύρω από τις επιλογές έργων, τις χρηματοδοτήσεις τους, τους ελέγχους των δαπανών κτλ. έχουν γίνει πολλές συζητήσεις, οι οποίες και συνεχίζονται. Το Γ'ΚΠΣ ξεκίνησε με τα έργα-γέφυρες από το Β'ΚΠΣ και με πολύ φιλόδοξους στόχους. Θετικό επίσης είναι το γεγονός ότι με την έναρξη της τρίτης προγραμματικής περιόδου η Ελλάδα εισέπραξε το 7% του συνόλου των χρηματοδοτήσεων. Ωστόσο έγιναν και στην προκειμένη περίπτωση αρκετά λάθη και παραλείψεις, κυρίως όσον αφορά τον σχεδιασμό της αναπτυξιακής πολιτικής, αλλά παρ'όλα αυτά έγιναν έργα που καθυστέρησαν επί δεκαετίες. Δυστυχώς όμως και η πορεία του Γ'ΚΠΣ ανεκόπη λόγω της αλλαγής της κυβέρνησης στις 7 Μαρτίου 2004, η οποία προχώρησε σε «απογραφή» και χωρίς να διαπραγματευθεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε περικοπές των δαπανών. Το Γ'ΚΠΣ υπέστη αρκετές περικοπές, μεταφορές κεφαλαίων από πρόγραμμα σε πρόγραμμα, τρεις αναθεωρήσεις και παρ'όλα αυτά οι νέες απώλειες πόρων είναι δεδομένες. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι με βάση τις ανάγκες της χώρας σε υποδομές, τεχνολογία και έρευνα, κατάρτιση και επαγγελματική εκπαίδευση, αναβάθμιση ανθρωπίνου δυναμικού κτλ. Θα έπρεπε να είχαν συμβολαιοποιηθεί όλα τα έργα, όπως άλλωστε ορίζει και η συμφωνία μεταξύ της Ελλάδας και της Ε.Ε. «Αντ'αυτού» όμως οι νομικές δεσμεύσεις (συμβολαιοποίηση μεταξύ Δημοσίου και φορέων εκτέλεσης των έργων) βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα. Για μεν το εθνικό σκέλος το ποσοστό δεσμεύσεων περιορίζεται στο 83%, για δε το περιφερειακό στο 87%. Οι «επιδόσεις» αυτές είναι χαμηλότερες και από τις πιο δυσοίωνες προβλέψεις, αλλά και χαμηλότερες απ'ότι συμβαίνει σε άλλες χώρες-μέλη της ΕΕ. Πολλοί υποστηρίζουν ότι η κατάσταση με το Γ'ΚΠΣ είναι χειρότερη απ'ότι φαίνεται, διότι οι απορροφήσεις κεφαλαίων μόλις ξεπερνούν το 50% των όσων θα έπρεπε να είναι. Τώρα, από το Γ'ΚΠΣ θα έπρεπε να έχουν απομείνει για απορρόφηση «κάτι υπόλοιπα», και όμως βρίσκονται στον αέρα περισσότερα από 10 δις.ευρώ.

Και ενώ το Γ'ΚΠΣ αντιμετωπίζει τα ανωτέρω προβλήματα, η προεργασία για το Δ'ΚΠΣ (του λεγόμενου Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, ΕΣΠΑ) καθυστερεί.

Πονοκέφαλο προκαλεί στην ηγεσία του υπουργείου Οικονομίας η κατάρτιση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ 2007-2013), το οποίο

πρέπει να υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για έγκριση και (συν)χρηματοδότηση το αργότερο ως το τέλος Οκτωβρίου, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να υποβληθεί ως το τέλος Ιουλίου η αναθεώρηση του τρίτου, Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Γ΄ ΚΠΣ), από το οποίο αναμένονται νέες απώλειες πόρων. Το υπουργείο Οικονομίας, το οποίο θα συντονίζει το ΕΣΠΑ καλείται να αμβλύνει τις διαφωνίες μεταξύ υπουργών και περιφερειαρχών για το ποιος θα έχει βαρύνοντα λόγο στην κατανομή των 20,1 δισ. ευρώ που δικαιούται να εισπράξει η Ελλάδα από το 2007-2013 και να συστήσει τις Αρχές (Διαχειριστική, Πιστοποίησης, Ελέγχου και Επιτροπή Παρακολούθησης). Επίσης να αποφασίσει για τα έργα εκείνα τα οποία θα συνεχισθούν με πόρους του «τέταρτου πακέτου», δηλαδή τα «έργα-γέφυρες». Όπως είναι φυσικό, για να συσταθούν οι Αρχές θα πρέπει να γίνουν προσλήψεις αλλά δεν είναι ακόμη γνωστό ούτε πώς ούτε πότε θα γίνουν. Το μόνο που είναι γνωστό είναι ότι οι Αρχές αυτές θα είναι ανεξάρτητες και «άσχετες» με τις αντίστοιχες του Γ΄ ΚΠΣ. Στο πλαίσιο αυτό, το μόνο ευχάριστο είναι ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποφασίσει να χορηγήσει προκαταβολές στα κράτη-μέλη, μεταξύ των οποίων φυσικά και η Ελλάδα, για την έναρξη των έργων (εφόσον είναι ώριμα) του ΕΣΠΑ. Ειδικότερα, η Ελλάδα θα εισπράξει το 2007 προκαταβολές ίσες με το 2% των δικαιωμάτων της από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και 2% από το Ταμείο Συνοχής. Οι πόροι του *⁸⁹ΕΣΠΑ φθάνουν συνολικά τα 31,2δισ.ευρώ και η ελληνική πλευρά έχει ήδη αποστείλει στην Κοινότητα το επίσημο σχέδιο του *⁹⁰ΕΣΠΑ.

Με βάση την επεξεργασία του υπουργείου Οικονομίας, στην κοινοτική συμμετοχή που διαμορφώνεται στα 20,4δισ.ευρώ, προστίθενται τα 10,6δισ.ευρώ της εθνικής συμμετοχής, ανεβάζοντας το συνολικό ύψος των δεσμευμένων ποσών στα 31,2δισ.ευρώ, χωρίς σε αυτό να περιλαμβάνεται η ιδιωτική συμμετοχή. Διακηρυγμένος στόχος της κυβέρνησης, είναι η ενίσχυση της περιφέρειας στην οποία θα κατευθυνθεί το 82% των πόρων, που θα διοχετευθούν από δύο βασικά κοινοτικά ταμεία, το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ενώ το υπόλοιπο 18% θα διατεθεί στην Αττική.

Για το 2008 θα δοθούν και νέες προκαταβολές ίσες με 3% και από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και από το Ταμείο Συνοχής, από το οποίο θα μπορούσε να αντληθεί άλλο ένα ποσοστό 2,5% το 2009. Σημειώνεται ότι το υπουργείο Οικονομίας ανησυχεί ιδιαίτερα για τις δυνατότητες απορρόφησης κεφαλαίων από το νέο Ταμείο Συνοχής διότι από την 1.1.2007 θα τεθεί σε εφαρμογή ο Κοινοτικός κανόνας του n+2, ο οποίος δεν ισχύει τώρα για τις χρηματοδοτήσεις του ισχύοντος Ταμείου. Μέγα πρόβλημα αναμένεται εξάλλου να προκύψει με τα χαρακτηριζόμενα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «μεγάλα έργα», σε συνδυασμό με τις κόντρες υπουργών και περιφερειαρχών οι οποίοι

*⁸⁹Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013 πρέπει να υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως το τέλος Οκτωβρίου.

*⁹⁰Η βελτίωση των οδικών, σιδηροδρομικών, θαλάσσιων, αεροπορικών και αστικών μεταφορών, καθώς και της ασφάλειάς τους, αποτελεί βασικό άξονα της πολιτικής του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς για την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Υπό τον τίτλο «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Προσπελασιμότητας», η Ελλάδα θα δαπανήσει περίπου 7,5δισ.ευρώ στο σύνολο των 20,4δισ.ευρώ του ΕΣΠΑ, για τον εκσυγχρονισμό των φυσικών υποδομών του συστήματος μεταφορών της χώρας.

θα κληθούν να υλοποιήσουν αρκετά έργα από εκείνα που υλοποιούνταν με ευθύνη υπουργών. Οι υπεύθυνες αρχές του υπουργείου Οικονομίας, για όλα τα έργα περιβάλλοντος με προϋπολογισμό άνω των 25 εκατ. ευρώ και όλα τα έργα με προϋπολογισμό άνω των 50 εκατ. ευρώ για όλους τους τομείς, θα πρέπει να παρέχουν λεπτομερείς πληροφορίες όσον αφορά τον φορέα που θα έχει την ευθύνη για την υλοποίηση του έργου καθώς και για τη φύση της επένδυσης και τα αποτελέσματα των μελετών σκοπιμότητας. Επίσης χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, ανάλυση κόστους - ωφελειών, εκτίμηση κινδύνων, προβλεπόμενες επιπτώσεις στον εν λόγω τομέα και στοιχεία της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης του κράτους-μέλους ή και της περιφέρειας. Και ακόμη θα πρέπει να παρέχεται αιτιολόγηση της δημόσιας συνεισφοράς στη δαπάνη και ανάλυση περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ένα ετήσιο πλάνο των δεσμεύσεων από το Περιφερειακό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής συμπληρώνει το «παζλ» των απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για κάθε μεγάλο έργο.

Η παράλληλη λειτουργία των δύο προγραμμάτων με τρόπο που θα αλληλοσυμπληρώνουν την αναπτυξιακή διαδικασία και θα υπηρετούν τους *⁹¹στόχους της Λισσαβόνας, είναι το στοιχείο που έχει αναλάβει η κυβέρνηση, που αυτή τη φορά φέρει και την πλήρη ευθύνη τόσο του σχεδιασμού όσο και της υλοποίησης του τέταρτου πακέτου. Για την αποτελεσματικότερη υλοποίησή του και σε αντίθεση με το Γ'ΚΠΣ, που αποτελούνταν από 24 προγράμματα, το ΕΣΠΑ περιλαμβάνει 14 επιχειρησιακά προγράμματα, εκ των οποίων τα 9 τομεακά και τα 5 περιφερειακά. Καθοριστικό ρόλο στη μεγιστοποίηση των συνεργειών των δύο προγραμμάτων, έχουν τα έργα γέφυρες, που αποτέλεσαν άλλωστε και μέρος της διαπραγμάτευσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της αναθεώρησης του Γ'ΚΠΣ. Πρόκειται για μεγάλα και μεσαία έργα, συνολικού προϋπολογισμού 1δισ που βρίσκονται σε εξέλιξη, αλλά δεν θα έχουν ολοκληρωθεί στο τέλος της προγραμματικής περιόδου του Γ'ΚΠΣ και η ολοκλήρωσή τους μεταφέρεται στην επόμενη δετία.

Θέσπιση ειδικών μέτρων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα προς όφελος μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους.

Η ιδιαίτερη γεωγραφική θέση των νησιών του Αιγαίου σε σχέση με τις πηγές εφοδιασμού σε τρόφιμα και γεωργικά προϊόντα που είναι σημαντικά για την τρέχουσα κατανάλωση ή για την γεωργική παραγωγή σε αυτά επιβαρύνουν σημαντικά τις περιοχές αυτές με αποτέλεσμα να δημιουργούν μεγάλα μειονεκτήματα για τους οικείους τομείς

*⁹¹Στόχοι της Λισσαβόνας: Κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας (Μάρτιος 2000), η ΕΕ καθόρισε ως στόχο της για το 2010 «να γίνει η πιο ανταγωνιστική και η πιο δυναμική οικονομία της γνώσης στον κόσμο, με διαρκή οικονομική ανάπτυξη και ποιοτική και ποσοτική βελτίωση της απασχόλησης και με τη μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή». Η στρατηγική αυτή αποτέλεσε αντικείμενο ενδιάμεσης αναθεώρησης τον Μάρτιο του 2005. Η ανανεωμένη στρατηγική της Λισσαβόνας έχει δύο κύριους στόχους: την ανάπτυξη και τη δημιουργία απασχόλησης. Τα κράτη μέλη θα συμμετάσχουν σ' αυτή τη διαδικασία μέσω της κατάρτισης εθνικών σχεδίων δράσης.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οι διαρθρωτικές πολιτικές και η πολιτική συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν ως στόχο τη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στο έδαφος της Κοινότητας. Συνοδεύουν τις εθνικές και περιφερειακές πολιτικές στις περιφέρειες που αντιμετωπίζουν προβλήματα, καθώς και τη δράση τους στην αγορά και την απασχόληση. Παρά το γεγονός ότι τα κράτη μέλη έχουν την ευθύνη για τον καθορισμό των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων τους, η Κοινότητα καθορίζει τις γενικές κατευθύνσεις τις οποίες θα πρέπει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη, δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, ως συγχρηματοδότης των προγραμμάτων, έχει δικαίωμα να εξετάζει τις παρεμβάσεις και επιθυμεί να προωθήσει την κοινοτική διάσταση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Τα κύρια μέσα της πολιτικής συνοχής είναι τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Τα Διαρθρωτικά αυτά Ταμεία είναι πέντε:

Το πρώτο είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης -ΕΤΠΑ, το οποίο δημιουργήθηκε για τη χρηματοδοτική υποστήριξη των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης υπέρ των μειονεκτικών περιφερειών. Στόχος του είναι να συμβάλει στη μείωση των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων (ανάπτυξης και βιοτικού επιπέδου) μεταξύ των περιφερειών της Ένωσης. Χρηματοδοτεί υποδομές, παραγωγικές επενδύσεις για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης και βοηθειών στις ΜΜΕ. Είναι ουσιαστικά εκείνο το Ταμείο που εξαλείφει τις περιφερειακές ανισότητες και ανασυγκροτεί τις περιφέρειες.

Το δεύτερο Ταμείο είναι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο- ΕΚΤ. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ευνοεί την εισχώρηση των άνεργων και των μη ευνοημένων ομάδων εργαζομένων, ειδικότερα διά της χρηματοδότησης δραστηριοτήτων κατάρτισης και συστημάτων υποστήριξης της απασχόλησης. Το ΕΚΤ συμβάλλει στην ανάπτυξη ενεργού και ειδικευμένου εργατικού δυναμικού στο οποίο εφαρμόζονται αρχές που δεν εισάγουν διακρίσεις.

Το τρίτο Ταμείο είναι το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων(ΕΓΤΠΕ). Το τμήμα "Εγγυήσεις" του Ταμείου χρηματοδοτεί συγκεκριμένα τις δαπάνες της κοινής οργάνωσης γεωργικών αγορών, τις ενέργειες στο χώρο της αγροτικής ανάπτυξης, οι οποίες συνοδεύουν τη στήριξη των αγορών και τα αγροτικά μέτρα εκτός των περιφερειών του Στόχου¹, δαπάνες ορισμένων κτηνιατρικών μέτρων, καθώς και ενέργειες πληροφόρησης με αντικείμενο την Κοινή Αγροτική Πολιτική.

Το τμήμα "Προσανατολισμός" χρηματοδοτεί τις λοιπές δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης (εκείνες που δεν χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις

Το τέταρτο Ταμείο είναι το Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας(ΧΜΠΑ). Το Χρηματοδοτικό Μέσο για τον Προσανατολισμό της Αλιείας αναφέρεται στην προσαρμογή και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών του τομέα της Αλιείας. Στηρίζει δράσεις στους τομείς της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών-παρέχοντας ,για παράδειγμα, βοήθεια σε προγράμματα διαφοροποίησης απαραίτητα λόγω της μείωσης των αποθεμάτων ιχθύων-καθώς και στους τομείς της μεταποίησης και της εμπορίας προϊόντων.

Το πέμπτο Ταμείο που δημιουργήθηκε το 1993 είναι το Ταμείο Συνοχής, για να υποστηρίξει τα λιγότερα ακμάζοντα ευρωπαϊκά κράτη όπως την Ισπανία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία για να επιτύχουν τα κριτήρια σύγκλισης. Αυτό το ταμείο ενδιαφέρει το σύνολο της επικράτειας και χρηματοδοτεί μεγάλα έργα κυρίως σε θέματα μεταφορών και υποδομών. Το

Ταμείο αυτό έχει συμπληρωματική δράση εκείνης των άλλων Διαρθρωτικών Ταμείων.

Στην εργασία αυτή εκτός των πέντε κύριων Ταμείων αναφέρεται και το Ταμείο Αλληλεγγύης, ένα Ταμείο που παρέχει ταχεία χρηματοδοτική ενίσχυση στον πληθυσμό περιοχών που πλήττονται από φυσικές καταστροφές. Η σημασία αυτού του Ταμείου είναι αρκετά μεγάλη και για τον λόγο αυτόν θεωρήσαμε απαραίτητο να το αναφέρουμε, καθώς με την αλλαγή του κλίματος εμφανίζονται όλο και πιο συχνά φυσικές καταστροφές που πλήττουν τα κράτη παγκοσμίως. Η δράση του Ταμείου αυτού δεν περιορίζεται μόνο στο έδαφος της Ε.Ε αλλά η δράση του είναι διεθνική για την ανακούφιση των πληγών που αφήνουν οι φυσικές καταστροφές.

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε. συγχρηματοδοτούν, εκτός από τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης και τα Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού, και τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες. Ποσοστό 5% των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων προορίζεται για τις λεγόμενες Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, ή για ειδικά καινοτόμα σχέδια, τα οποία είναι προγράμματα που διαχειρίζεται η Επιτροπή. Για την περίοδο 2000-2006 θεσπίστηκαν 4 τέτοιες δράσεις.

Η πρώτη δράση είναι η Κοινοτική Πρωτοβουλία URBAN II χρηματοδοτείται αποκλειστικά από το ΕΤΠΑ, το οποίο καθορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για την ανάληψη κοινοτικής πρωτοβουλίας που αφορά την οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση πόλεων και οικισμών σε κρίση, έτσι ώστε να προωθηθεί η αειφόρος αστική ανάπτυξη.

Η δεύτερη Πρωτοβουλία είναι η Η EQUAL που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Η Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL σχεδιάστηκε για να ενισχύσει την Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης. Είναι ένα Πεδίο Πειραματισμού πάνω σε νέες μορφές συνεργασίας σε τοπικό, εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο την αντιμετώπιση των διακρίσεων και των ανισοτήτων στην αγορά εργασίας.

Η τρίτη είναι η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+ είναι η πρωτοβουλία του αγροτικού τομέα. Η κοινοτική αυτή πρωτοβουλία έχει ως κύριο στόχο την ολοκληρωμένη, υψηλής ποιότητας, αειφόρο ανάπτυξη της υπαίθρου.

Και τέλος η τέταρτη Κοινοτική Πρωτοβουλία είναι το INTERREG III που αποτελείται από 3 σκέλη: διασυνοριακή, τη διεθνική και τη διαπεριφερειακή συνεργασία. Η εφαρμογή της Πρωτοβουλίας αυτής θα πρέπει να τηρεί τους γενικούς στόχους των Διαρθρωτικών Ταμείων (δημιουργία θέσεων απασχόλησης, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, υποστήριξη της αειφόρου ανάπτυξης και της ισότητας των ευκαιριών) και εκείνους των άλλων κοινοτικών πολιτικών. Το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί στο πλαίσιο της INTERREG επιλέξιμα μέτρα δυνάμει του ΕΓΤΠΕ, του ΕΚΤ και του ΧΜΠΑ.

Τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (ΚΠΣ) είναι εκείνα που καθορίζουν τις προτεραιότητες, τις μορφές παρέμβασης και την πολυετή χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης. Είναι απαραίτητα για την ομαλή χρηματοδοτική ροή. Ως προς το θέμα των στόχων αυτό που μπορούμε να πούμε είναι ότι είναι κοινοί για όλα τα Ταμεία, είναι εκείνα που προσδιορίζουν τις προτεραιότητες της Ε.Ε. Για το χρονικό διάστημα 1994-1999 υπήρχαν 7 στόχοι οι οποίοι το χρονικό διάστημα 2000-2006 μετατράπηκαν σε 3 και το διάστημα 2007-2013 παρέμειναν 3 αλλά άλλαξαν την υπόστασή τους. Αυτό που θα μπορούσαμε να πούμε είναι ότι η Ε.Ε αναδιοργανώνεται και επαναπροσδιορίζει τους στόχους των Ταμείων της, επιδιώκει να φτάσει πιο ψηλά από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, να πετύχει μεγαλύτερη ανάπτυξη και

σύγκλιση μεταξύ των κρατών μελών της και να επιλύσει καίρια ζητήματα με έναν πιο συντονισμένο και αποτελεσματικό τρόπο μέσω των Ταμείων και των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών της.

Το 2007 αποτελεί χρονολογία σταθμό καθώς ξεκινά μια νέα προγραμματική περίοδος Δ'ΚΠΣ ή Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς που λήγει το 2013.Την περίοδο αυτή η Ε.Ε επανακαθορίζει τους στόχους που ισχύουν για όλα τα Ευρωπαϊκά Ταμεία της και περνάει ένα μήνυμα για μεγαλύτερη ανάπτυξη και εργασίες για όλες τις περιοχές και πόλεις της, βάση της συνοχής.

Για την περίοδο 2007-2013 παρουσιάζονται 3 Ταμεία το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής αντί των πέντε.Ο λόγος παρουσίας των τριών αυτών Ταμείων είναι το γεγονός ότι το ΕΣΠΑ ενσωματώνει μεταξύ άλλων, τις αλλαγές που εγκρίθηκαν το καλοκαίρι για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, τα οποία συρρικνώνονται σε τρία έναντι των πέντε ταμείων που είχαμε στο πλαίσιο του Γ'ΚΠΣ.Κάτι που δεν είναι διόλου απίθανο καθώς το Συμβούλιο προβλέπει συρρίκνωση των Ταμείων με το άρθρο 162.

Παράλληλα Ιδρύονται τρία νέα Ταμεία που είναι το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων(ΕΓΓΤΕ) και Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης(ΕΓΤΑΑ),των οποίων η χρηματοδότηση υπάγεται στην Κοινή Γεωργική Πολιτική.Και το τρίτο Ταμείο, ιδιαίτερα ενδιαφέρον, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίησης, το οποίο θα συμβάλει στην επανένταξη στην αγορά εργασίας εργαζομένων που έχασαν την θέση τους λόγω αλλαγών στο διεθνές σύστημα,καθώς επίσης και των επιχειρήσεων που υπέστησαν ζημιά λόγω της νέας τάξης πραγμάτων.

Συμπερασματικά, ο ρόλος των Ταμείων και των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών είναι τεράστιος για την προσπάθεια της Ε.Ε να πετύχει οικονομική και κοινωνική συνοχή στο έδαφός της. Ο σκοπός της εργασίας ήταν ακριβώς να προβάλλει και να τονίσει την σπουδαιότητα της οικονομικής συνεισφοράς της με τις χρηματοδοτήσεις των Ταμείων και των Προγραμμάτων.

Διαβάζοντας κανείς την εργασία συνειρμικά παραπέμπεται σε κράτη που αν και δεν είναι μέλη της, κάνουν ολόκληρο αγώνα για να ενταχθούν. Θα μπορούσε κανείς να αναρωτηθεί για ποιο λόγο,τι θα κερδίσουν με την είσοδό τους στην Ένωση. Μέσω της εργασίας αποκαλύπτεται αυτός ο κρυφός λόγος όλης της της προσπάθειας, ο λόγος αυτός δεν είναι παρά τα οικονομικά οφέλη.Χρηματοδοτήσεις που θα διαχέονταν μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων και Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και θα βελτίωναν κατά πολύ την οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ευρωπαϊκή Ένωση δίκαιο,οικονομία,πολιτική
Νίκος Μούσης
11^η Αναθεωρημένη Έκδοση
Εκδόσεις Παπαζήση Αθήνα 2005
Σελ.37-38,222-223,227-232,244,249,251,481,498

Neill Nugent
Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση
Εκδ.Σαββάλας
Αθήνα 2004
Σελ. 499-503

Οι νέοι θεσμοί της διοίκησης και της Ελληνικής αγοράς στην Ευρώπη του
Μάαστριχτ και της Λευκής Βίβλου.
Αθανασίου Δ.Τσιμπούκη
Αθήνα 1998
Σελ.436-442,465-470

Η Ευρωπαϊκή Ένωση
Ένα σύντομο οδοιπορικό στην ιστορία, τους θεσμούς και τις βασικές πολιτικές
της.
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Γραφείο για την Ελλάδα
Κείμενα: Νίκος Κωστίσης
Αθήνα 1998
Σελ.40-43,47-49,73

Θεμελιώδεις Έννοιες και διαστάσεις της Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Έννομης
Τάξης
Χρήστος Νικ.Σατλάνης
Εκδόσεις Αντ.Ν Σάκκουλα
Αθήνα-Κομοτηνή 2005
Σελ.631,638

Χρηματοδοτήσεις- Ενισχύσεις-Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Γεώργιος Β.Κρητικός
Τόμος Β
Εκδόσεις Αντ.Ν.Σάκκουλα
Αθήνα-Κομοτηνή 2002
Σελ.1.367,1059-1078,1951-1955,2021,2123,2133,2033-2034,2040,2045,2061

Χρηματοδοτήσεις –Ενισχύσεις-Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Γεώργιος Β.Κρητικός
Τόμος Δ
Εκδόσεις Αντ.Ν.Σάκκουλα
Αθήνα –Κομοτηνή 2002
Σελ.4047-4050

Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου
Ερμηνεία Συνθηκών Για Την Ευρωπαϊκή Ένωση και Ευρωπαϊκή Κοινότητα
Βασίλειος Σκουρής
Εκδόσεις Αντ. Ν.Σάκκουλα
Αθήνα-Κομοτηνή 2003
Σελ112
Σελ.1118-1122 Ηλιάδου
Σελ.1054,1049 Ιωαννίδου

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Επιτροπή Ερευνών
Κοινοτικές Πρωτοβουλίες
Μαΐος 2002

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο(Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων πόρων Γ΄Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης)

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/overmap/gr/grec_en.htm
Community initiatives, The Cohesion Fund, Rural Development Policy, The Structural Funds in Greece in 2000-2006, Priority Objectives

<http://ec.europa.eu/regional-policy/sources/docoffic/official/regula...>
Structural Funds Regulation 2007-2013

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/solidar/solid_en.htm
The European Union Solidarity Fund

<http://www.hellaskps.gr>
Προγράμματα 2000-2006- Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, Ταμείο Συνοχής
Αρχή Πληρωμής του ΚΠΣ, των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής

<http://europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/160015.htm>
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης(ΕΤΠΑ)

<http://europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/160016.htm>
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο(ΕΚΤ)

<http://europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/160017.htm>

Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας(ΧΜΠΑ)

http://ec.europa.eu/ellada/press/representation_pr/press010306a_el.htm

Δελτίο Τύπου Αντιπροσωπείας.

Το νέο Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση.

Αθήνα, 1^η Μαρτίου 2006

<http://europa.eu/scadplus/leg/el/lvb>

Γενικές Διατάξεις για τα Διαρθρωτικά Ταμεία(Ημερομηνία τελευταίας τροποποίησης 22.1.2007

<http://europa.eu/abc/european-countries>

Χάρτης

www.mou.gr

Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/047-1...

Πράσινο Φως στο πρόγραμμα Progress

<http://www.europarl.europa.eu>

Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση

11.2.2006

Έγγραφο A.6-00385/2006

Roselyne Bachelot-Narquin

www.leader-plus.gr

www.urban.gr

www.interreg.gr

www.equal_greece.gr

http://ec.europa.eu/employment_social/equal

www.labor.ministry.gr/ekt/equal

stc.medocc@infrastrutturetrasporti.it

<http://www.inforegio.cec.eu.int/wbdoc/docoffic/official/urban2/index-en.htm>

www.01pkek.gr

Κοινοτικές Πρωτοβουλίες

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στόχοι της Ε.Ε για την περίοδο 2000-2006 Κανονισμός 1260/99

URBAN II [Επίσημη Εφημερίδα C141 της 19.5.2000]

EQUAL [Επίσημη Εφημερίδα C127 της 5.5.2000]

LEADER+ [Επίσημη Εφημερίδα C 139 της 18.5.2000]

INTERREG III [Επίσημη Εφημερίδα C141 της 15.5.2000] και C226 της 10.9.2004

ΑΡΘΡΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οικονομία

Κυριακή 31 Δεκεμβρίου 2006

Αυλαία του Γ'ΚΠΣ με περιορισμένες απώλειες...και αρχή του Δ'ΚΠΣ με μεγάλες προσδοκίες

Άρθρο της Ευγενίας Τζώρτζη

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οικονομία

Κυριακή 11 Φεβρουαρίου 2007

Πόροι 16 δις.ευρώ στα έργα υποδομής έως το 2013

Άρθρο της Ευγενίας Τζώρτζη

Το ΒΗΜΑ

Σάββατο 4 Νοεμβρίου 2006

Αυτά τα λεφτά ποιος θα τα μοιράσει;

Άρθρο του Δ.Νικολακόπουλου

Το ΒΗΜΑ

Ανάπτυξη

Σάββατο 4 Νοεμβρίου 2006

Η ΕΡΓΟΣΕ μοιράζει πίδα 2 δις.ευρώ

Άρθρο του Π.Μπουλούκος

Το ΒΗΜΑ

31/12/2006

Από τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα στο τέταρτο Πακέτο.

Διον.Στάμπογλης

Σελ.:D.10

Κωδικός άρθρου:Β 14954D101

ID:282657

Το ΒΗΜΑ

Ανάπτυξη

02/07/2006

Σελ.:d09

Κωδικός άρθρου:Β14802D091

Διον.Στάμπογλης

Πως θα μοιραστούν τα 20,1 δις.ευρώ του Δ'ΚΠΣ

Το ΒΗΜΑ

Ανάπτυξη

14 δις.ευρώ για έργα υποδομής

Βάσω Χαραλαμπίδου

